

GORENJSKI GLAS®

Leto LV - ISSN 0352 - 6666 - št. 1 - CENA 210 SIT (13 HRK)

Kranj, petek, 4. januarja 2002

Vita in Maša Gombac z mamico Evo Megloba, novorojenki zadnjega dne lanskega leta. Foto: Tina Dokl

Novo leto, nova rojstva

Svet se ne ustavlja, svet hiti naprej. Novo leto je prineslo že tudi nova rojstva, a tudi nove smrti.

V minih štirih desetletjih se je število prebivalcev na ozemlju današnje Slovenije povečalo skoraj za četrtino, od popisa 1991. leta do konca predlanskega decembra samo za 1,3 odstotka. Rodnost upada in se podobno kot v večini evropskih držav giblje pod ravnino enostavnega obnavljanja prebivalstva, prebivalstvo se intenzivno stara. Še 1954. leta se je v Sloveniji na tisoč prebivalcev rodilo enaindvajset otrok, predlani se jih je samo devet.

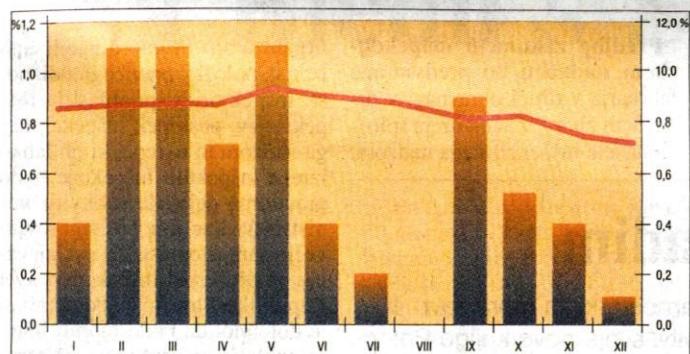
V državnem statističnem uradu podatkov za lani še niso obdelali, a enako značilni so tudi za leto prej, ko se je v Sloveniji prvič po letu 1979 zgodilo, da je bilo število živorojenih otrok večje kot leto prej. Predlani se je rodilo 18.180 otrok, še vedno pa je bil navček pogostejši od otroškega joka, saj je v istem letu umrlo 18.588 ljudi. Medtem ko je bil na državnih naravnih prihodki, to je razlika med živorojenimi in umrliimi, negativen, je bila Gorenjska ena izmed petih (statističnih) regij s pozitivnim prihodom. Rodilo se je 1.980 otrok, umrlo pa je 1.626 ljudi. Zanimivo! Med dvanajstimi slovenskimi občinami, v katerih se je rodilo največ otrok na tisoč prebivalcev, je bil kar pet gorenjskih - Jezersko, Gorenja vas - Poljane, Šenčur, Železničarji in Mengš, med občinami z najnižjimi vrednostmi je bila z Gorenjskega edino Kranjska Gora. Najvišji naravni prihodki na tisoč prebivalcev so predlani beležili na Jezerskem, med dvanajstimi slovenskimi občinami z najvišjim prihodom pa so bile z Gorenjskega še občine Šenčur, Železničarji, Trzin, Komenda, Gorenja vas - Poljane in Škofja Loka.

Slovenke vse bolj rojevajo v "zrelih letih". Povprečna starost matere ob rojstvu otroka se je v zadnjih desetih letih povečala s 25,9 na 28,2 leta. Najbolj rodna skupina so ženske v starosti od 25 do 29 let, opazno pa se je povečala rodnost žensk, starih od 35 do 39 let.

• Cveto Zaplotnik

Lani sedemodstotna inflacija

V državnem statističnem uradu so izračunali, da je bila lanska inflacija sedem odstotna. Letos naj bi bila 6,4 odstotna.

Najvišjo rast cen, kar 12,2 odstotno, so lani zabeležili v skupini komunikacije, kjer so se poštne storitve podražile za 24,6 odstotka in telefonske storitve za 11,4 odstotka. Cene v skupini hrana in brezalkoholne pijače so se dvignile za 10,4 odstotka, alkoholne pijače in tobak za 9,4 odstotka ter raznovrstno blago in storitve za 9,3 odstotka.

Decembrska inflacija je bila le 0,1-odstotna, tako nizka stopnja pa je predvsem posledica pocenitve naftnih derivatov. Cene v statistični skupini stanovanje so bile zaradi dveh pocenitev kurilnega olja (za 9,3 odstotka) in cenejšega daljnega ogrevanja (za 0,3 od-

Od včeraj imamo evro tudi Slovenci

Včeraj, na prvi delovni dan po praznikih, so slovenske banke in menjalnice začele izdajati evro, ki je v 12 evropskih državah 1. januarja zamenjal nacionalne valute.

evro. Polog na devizni račun je do 28. februarja še brezplačen. Enako je tudi z dvigom, če gotovina leži na računu sedem dni, ob takojšnji zamenjavi pa zaračunajo 2-odstotno provizijo. Če pa ljudje menjajo tolarje v evre, to storitev plačajo po odkupnem tečaju z 1,5 odstotno provizijo. Po 1. marcu letos bodo za polog na račun uvedli tarifo v višini poldrugega odstotka, zamenjava bo veljala 3,5 odstotka. Ob menjavi deviz se banke niso srečale z veliko primernimi "pretečenimi" deviz, več teh izkušenj imajo menjalnice.

• Danica Zavrl Žlebir
Foto: Tina Dokl

Pred novoletnimi prazniki so bile v menjalnicah in bankah dolge vrste: v menjalnicah so ljudje svoje devize pretežno menjali v tolarje, v bankah pa so na devizne račune polagali gotovino, ki so jo doslej hranili doma. Slednje se je sicer dogajalo že vsaj dva meseca prej, saj so bili ljudje očitno kar dobro seznanjeni s tem, da bodo evropske države uveljavile novo skupno valuto, da bo njihova nacionalna valuta vzeta iz obtoka in je tudi Slovenci ne bomo mogli več uporabljati. Na povabilo bank, naj ljudje položijo svoje prihranke "iz nogavic" na bančne račune, so se ljudje začeli odzivati že oktobra lani. Tedaj je Banka Slovenije ocenila, da imamo Slovenci doma shranjene tuje gotovine za okoli 500 ali 600 milijonov nemških mark, sedaj pa se je iz-

kazalo, da je bilo tovrstnih prihrankov še veliko več. Koliko so varčevalci v tem času položili na devizne račune, smo skušali izvesteti pri Gorenjski banki, vendar jasnega odgovora nismo dobili, saj želijo to ohraniti kot poslovno skrivnost. Igor Poljšak, vodja sektorja poslov z občani, je dejal, da je položenih deviz kar nekajkrat več od pričakovanega.

Včeraj, 3. januarja, prvi delovni dan po praznikih, so vse banke in menjalnice založili z evrom. Dopolne še ni bilo velikih vrst, smo pa od uslužbenke menjalnice Ilirika na Jesenicah slišali, da so prve stranke prišle po evro že prvih devet minut njenega poslovanja. Tudi na bankah že dvigajo novo skupno evropsko gotovino, ki je je od včeraj povsod dovolj, kar velja tudi za Gorenjsko banko. Več-

IZ POLITIČNIH STRANK

Kaj sta nam prinesla Božiček in dedek Mraz

Jelko Kacin, poslanec LDS

Ob koncu leta 2001 so občinski sveti na predloge županov hiteli dopolnjevali in sprejemati proračune občin, da bi bili odgovorni v občinskih upravah pravočasno na red za nove izzive v letu 2002. Pri tem je bilo veliko razprav, pa tudi očitkov, da občine ne storijo dovolj za pospešitev lokalnega razvoja. Velikokrat so nehote, včasih pa tudi hote, spregledali "razvojne programe", ki še kako vplivajo na prihodnost posameznih lokalnih skupnosti, še posebej takrat, ko gre za naložbe na področju šolstva in prometa.

V tem letu se bo končno začela in stekla izgradnja Srednje ekonomskih in administrativnih šole v Kranju. Mestna občina Kranj je svoj del v zemljiščih zagotovila že leta pred tem, zdaj pa vpogled v sprejeti državni proračun omogoča tudi preverjanje zagotovljenih finančnih virov. Do leta 2005 bo celotna naložba zahtevala skoraj 2 milijardi tolarjev (natančno 1.797.747.000 SIT, kar je 16 milijonov DEM ali skoraj 15 milijonov evrov - EUR). Pri tej naložbi še daleč ne bo šlo le za prepotrebn šolski prostor in nove možnosti programov vključno z ekonomsko gimnazijo in še kakim drugim, bolj zahtevnim programom. Šlo bo predvsem za nove izobražene kadre za prihodnost in zagotovljeno dragoceno delo za izvajalce gradbenih in drugih del v objektu in ob njem v gradbeni sedanjosti. Po končani gradnji se bo lahko sprostil prepotrebn šolski prostor za potrebe devetletke, pa tudi v srednji tehniki šoli, kjer je govorilo precej programov SEAŠ bo šolski prostor na voljo za druge potrebe in nove vsebine.

Hkrati se bo začela še gradnja nove Srednje biotehniške šole Kranj ali Srednje mlekarško kmetijske šole, kot se je imenovala po starem. Nova šola se bo preselila na novo, dosti bolj primerno lokacijo na območju občine Naklo. Ob našem vstopanjem v EU, bo šola dobila povsem novo in drugačno poslanstvo pri šolanju naših "evropskih" kmetovalcev. Kar 1.507.372.000 SIT je že zagotovljenih v letih 2002 in 2003, ter predvidenih v letu 2004 za dokončanje te velike kmetijske razvojne naložbe. V letu predvidene razširivte Evropske unije bo šola že povsem nared.

Pa to še ni vse! Na Zlatem polju bo zgrajen tudi nov študentski dom s skupaj 120 posteljami za študente dodiplomskega programov, podiplomske študij in gostuječe profesorje. Kranj bo s tem dolgo pogrešan in prepotrebnim objektom postal tudi pravo univerzitetno mesto z vsemi predpogoji, ki sodijo k takim visokošolskim programom. Pogoji izobraževanja se izboljšujejo, standard šolajoče se mladine prav tako, zadostni parkirni prostori ob šolah pa postajajo prava nuja.

Zaokrožitev šolskega kompleksa na Zlatem polju bo še bolj izpostavila potrebo po izgradnji severne obvoznice in nove povezave izobzavalnega kompleksa na Zlatem polju, športno rekreacijskega kompleksa pri Vodovodnem stolpu in novega trgovskega poslovnega centra na Primskovem. Prav kmalu bomo morali s severno obvoznicu povezati magistralno Koroško cesto in severno vpadnico z Bleiweisovo cesto in jo podaljšati vsaj do staciona. Že v tem letu bodo izdelani projekti rekonstrukcije Kidričeve ceste, njihova izvedba pa bo skupni iziv za državni in občinski proračun v prihodnji. Odločiti se bomo morali o prioritetah, saj bi bilo veliko lažje obnoviti Kidričovo cesto, če bi med tem promet že lahko preusmerili po novi severni obvozni.

Predlanskim so delavci CP Kranj preplastili del regionalne ceste od Kranja do Police, nedavno od Orehka do železniškega nadvoza, prihodnje leto pa bo nov asfalt položen tudi na naslednjem odseku regionalne ceste proti Ljubljani na delu proti Jepci. Tako bodo postopno posodobljene in pozabljeni troski betonske plošče, ki so jih zgradili že davno, pred 2. svetovno vojno, ko je knez Pavle še z dejani in razvojnimi prioritetami izkazoval svojo naklonjenost Gorenjski. Že v letih 2004 in 2005 bo obnovljen tudi most čez Savo na obvozni, hkrati pa tudi obnovne še kako potrebn podvoz pod železniško progno.

V tem letu bodo začetka obnove regionalne ceste najbolj veseli na Mlaki, saj bo stekla tri letna rekonstrukcija in izgradnja odseka Mlaka - Kokrica. V ta namen je v letih 2002 in 2003 že zagotovljenih 255.600.000 SIT. Sam verjamem, da bodo blokade in izsiljevanja posameznih lastnikov zemljišč na trasi presežena pravočasno.

V letu 2002 se bo začela, leta kasneje pa tudi končala izgradnja novega krožišča na priključku avtoceste Kranj - vzhod. Res sem vesel, da je župan Šenčur pristal na kompromis in izdajo soglasja v zadnjem trenutku vendarle omogočil uvrstitev investicije v letosnjem proračun v višini 66.000.000 SIT. Trenutno najnevarnejše krožišče in prometni zamak na območju občine Šenčur bo tako vendarle saniran. Vzhodna vpadnica v Kranj beleži vse več in več prometa. Pravzaprav se bo preureditev krožišča zgodila zadnji hip, saj je ob odprtju in nadaljnji izgradnji velikega novega nakupovalnega kompleksa na Primskovem potrebno pričakovati tudi številne kupce in drugie, ki bodo veliko več uporabljali avtocesto in oba priključka nanjo. Z novim krožiščem pa se bo začela in bo postala mogoča tudi postopna ureditev regionalne ceste Kranj - Brnik vse do glavnega odcepja za Šenčur. Celovita rekonstrukcija je ob številnih novogradnjah na obeh straneh te regionalne ceste ne samo potrebn, ampak tudi nujna.

Če bosta občini Šenčur in Kranj sočasno pripravili in sprejeli ureditveni načrt za regionalno cesto Hotemaže - Britof, bo mogoča tudi ta "zamrznjena" novogradnja, na katero so žal mnogi odgovorni povsem pozabili v prvem desetletju naše samostojnosti. Sam verjamem, da bo uspešnim prizadevanjem poslanca v Državnem zboru sledil usklajen nastop obeh občinskih uprav in občinskih svetov. Samo usklajen in učinkovit program sodelovanja obeh občin bo omogočil začetek del prihodnje leta, ko smo v proračunu RS že zagotovili prvi investicijski znesek. Gradnjo bo mogoče uspešno dokončati le ob sovlaganju države in obeh občin. Ta odsek bo močno izboljšal prometno povezavo z občinama Preddvor in Jezersko, razbremenil obstoječi odsek skozi našel in močno povečal prometno varnost na širšem območju.

Ceprav je razvoj lokalne samouprave hkrati pomenil konec nekdanje velike občine Kranj, pa razvojne potrebe in posegi v prostor zahtevajo sodelovanje in usklajevanje prizadevanj vseh sosednjih občin, županov in občinskih uprav. Vsak dan bolj in bolj postaja jasno in očitno, da poslanci ne moremo uresničiti potreb in pričakovanj lokalnih skupnosti, če za to ni potrebnih predpogojev in učinkovite podpore ter pomoci doma. Predstavljeni razvojno naravnani programi, ki jih bo podprt proračun Republike Slovenije v letih 2002 in 2003 pa so dokaz o nujnosti in krepliti sodelovanja na lokalni ravni. Tako sodelovanje pa bo tudi prvi korak na poti k ustavovitvi regije in učinkovitemu sodelovanju na ravni Gorenjske (pokrajine).

Božiček in dedek Mraz v zadnjih letih vse bolj in bolj sodelujeta. Ne tekmujejo več med seboj, zato sta dobrodošla in spoštovana oba. Njuni spoznanjem in zgledom bi morali bolj slediti tudi na lokalni ravni, pa bi bila njuna vreča in koš bolj polna državnih daril za razvoj in v dobro celotne Gorenjske in vseh njenih ljudi.

Predsednikova poslanica

Ljubljana - Ob zaključku leta 2001 in začetku leta 2002 je predsednik Republike Slovenije Milan Kučan z novoletno poslanico nagovoril Slovenke in Slovensce, državljanke in državljan doma in na tujem. Zapisal je, da se je pred letom dni svet z velikimi upanji vesel prestopa v novo tisočletje, ko naj bi bremena preteklega stoletja ostala za nami. Čeprav blišči ni mogel prekriti velikih socialnih in političnih prepadow ter globokih razlik v življenju bogatih in revnih držav, sta se okrepila upanje in vera v boljši svet. Tudi pri nas, saj smo v zadnjem desetletju dobili samostojno državo.

"Na črnem torku v septembetu pa je grobo nasilje mednarodnega terorizma ves svet neprizanesljivo

opozorilo, da bo pot k svetovni civilizaciji miru, varnosti in socialni pravičnosti, ki naj uravnava življenje človeštva in zavaruje življenje na planetu, zapletena in dolga," je zapisal. Svet je sodven v dobrém in slabem bolj kot kdaj prej. Tudi Evropa ima veliko odgovornost za nove odnose v svetu. Vse tesnejše in načeloma vsem dpostopno sodelovanje in združevanje na evropskih tleh nas lahko hrabi, širitev Evropske unije z novimi državami, tudi s Slovenijo, napoveduje Evropo sodelovanja in varnosti, ki bo spoščala dostenjstvo posameznika in njegove pravice in svobočine.

Slovenija je tudi lani ostala mirna in varna. V desetletju samosotnejne države smo ustvarili Slovenijo

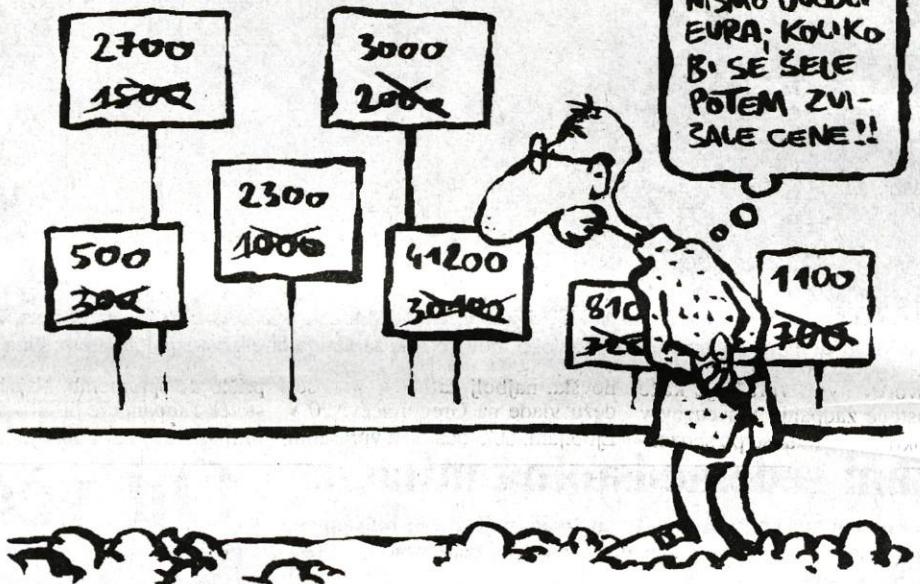
nijo, ki v svetu šteje in je verodobojen in želen partner tudi velikim državam. Vendar bi bilo lahko naše življenje še prijaznejše, če ne bi trošili toliko moči za poročanje starih nasprotij in za njihovo obnavljanje. "Verjamem, da bosta naša ustvarjalnost in odgovornost za varovanje izročila rodov pred nami tudi v prihodnji ostala večja kot razdiralna sla, nestručnost in iznicanje. Zato verjamem, da bomo spravljeni med seboj in s preteklostjo kmalu zapri tragično poglavje naše polpretekle zgodovine. Tako bomo lahko združili moči in se bolj samozavestno spoprijemali z velikimi izviri današnjega sveta in prihodnosti," je zapisal predsednik republike. Prihodnje leto bo leto pomembnih odločitev. Potrebujemo trden gospodarski in socialni razvoj države, potrebujemo jasna obzorja in nova znanja in ideje, zaposlitvene možnosti za nove robove, ozračje demokratičnega prijstjanja na pravna in etična pravila skupnega življenja, potrebujemo več strpnosti, medsebojnega upanja in sodelovanja, spoštovanja različnosti, tudi ob izrekovanju svojih resnic o preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. Vsakomur pripada pravica do priložnosti, ki naj jo ima v skupno dobro. Za vse to name ne bi smelo manjkati dobre volje, je zapisal predsednik Republike Slovenije Milan Kučan in zaželet vsem, ki živimo v Sloveniji in Slovencem po svetu srečno, prijazno in uspešno leto 2002. • J.K.

Ob ministru še generalni direktor

Vlada je posredovala državnemu zboru v obravnavo predloge nekaterih pomembnih zakonov, med drugim tudi predloge zakonov o državni upravi, o inšpekcijskem nadzoru, o javnih agencijah in vodah. Vlada je ustanovila svet za promocijo Slovenije.

Ljubljana - Pred koncem leta je sprejela vlada predloge nekaterih zakonov, ki jih bo državni zbor obravnaval v drugem branju. Večina jih je iz tako imenovanega "evropskega paketa" in zadeva področja, zelo pomembna za državljanje in za odnos med državo in državljanji. **Zakon o državni upravi** bo nadomestil dva sedanja zakona: zakon o upravi in zakon o organizaciji in delovnem področju ministrstev. Zakon o državni upravi uprave zavezuje upravne organe k zagotavljanju možnosti uveljavljanja pravic strank in k javnosti dela. Upravne naloge bodo izvajali ministrstva in organi v njihovi sestavi ter upravne enote, razen njih pa še javne agencije. Ministrstvo bosta politično vodila minister in največ en državni sekretar (sedaj jih je več), upravno in strokovno pa bodo za delovanje skrbeli generalni direktorji kot upravni menedžerji. Zakon predvideva 14 ministrstev, v njihovi sestavi pa bo manj organov kot sedaj. Zanesljivo bodo ostali Carinska uprava, Davčna uprava, Policija, Generalstab Slovenske vojske, uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje in uprava

Novo leto, nove cene

Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij. Reorganizacija državne uprave bo potekala skladno z regionalizacijo Slovenije oziroma ustanavljanjem pokrajin.

Predlog zakona o inšpekcijskem nadzoru bo predvidoma februarja v drugi obravnavi v državnem zboru. Zakon ureja splošna načela inšpekcijskega nadzora in ukrepe, ki jih lahko izreka inšpektor. Inšpekcijske bodo praviloma delovale v okviru ministrstev, kar jim bo zagotovilo večjo samostojnost. Za usklajevanje pa bo skrbel Inšpekcijski svet Republike Slovenije. Pomembno je določilo, da bodo morali imeti inšpektorji univerzitetno oziroma najmanj visoko strokovno izobrazbo, najmanj pet let delovnih izkušenj in strokovni izpit, njihova obveznost pa bo stalno strokovno izpolnjevanje. Zakon določa pristojnosti inšpektorjev, pooblastila inšpektorjev, postopek inšpekcijskega nadzora in ukrepe, ki jih lahko izreka inšpektor. Inšpekcijske bodo praviloma delovale v okviru ministrstev, kar jim bo zagotovilo večjo samostojnost. Za usklajevanje pa bo skrbel Inšpekcijski svet Republike Slovenije. Pomembno je določilo, da bodo morali imeti inšpektorji univerzitetno oziroma najmanj visoko strokovno izobrazbo, najmanj pet let delovnih izkušenj in strokovni izpit, njihova obveznost pa bo stalno strokovno izpolnjevanje. Zakon določa pristojnosti inšpektorjev. Inšpektor bo lahko pregledal prostore, objekte, naprave, delovna sredstva, predmete, poslovne knjige in druge dokumente. Lahko bo zaslišal stranke in priče v upravnem postopku, vzel vzorce blaga in opravil njihovo preiskavo, fotografiral osebe in predmete, zasegel predmete, dokumente in vzorce zaradi zavarovanja dokazov, začasno vzel dokumentacijo in ukrepal, če je utemeljen sum kršitve zakonov in predpisov. Tudi **predlog zakona o javnih agencijah** gre v drugo obravnavo v državnem zboru. Zakon o javnih agencijah je sistemski zakon, po katerem bodo lahko javne agencije opravljale naloge, ki ne sodijo neposredno v državno upravo. Javna agencija bo samostojna pravna oseba, ki bo opravljala zlasti strokovne in razvojne naloge v javnem interesu.

V drugo obravnavo v državnem zboru bo šel po sklepnu vlade tudi **predlog zakona o vodah**. Zakon bo na sodoben način določil celovito upravljanje z vodami, uredil lastništvo in status voda, vodnih zemljišč in vodne infrastrukture in uvedel načelo ekonomske cene vode z upoštevanjem gospodarskih, geografskih in socialnih značilnosti posameznih območij. Niko Kavčič je na predstavitvi podpisoval izvode svoje knjige. Ob njem Igor Bavčar.

vseh, ki so se bojevali za slovenstvo. Tokrat gre za drugačen spor, ki terja veliko znanja in nova tehnološka sredstva. Ker posega Kavčičeva knjiga tudi na področje, ki ga je opisoval Tone Svetina v Ukani, in ga prikazuje v nekoli drugačni luči, je Niko Kavčič dejal, da Svetinova Ukana v literarnem smislu ni prizadeta. Niko Kavčič, za katerega je Sveti Kobal dejal, da ima še zlasti glede bančništva vgrajen senzor, je pojasnil vsebinsko druženja z Janezom Janšo in Igorjem Bavčarjem. V politiki velja za njunega političnega botra, skupaj pa so, tako Kavčič, opravili elegantno lustracijo in omogočili novi generaciji politik prevzem oblasti. Kot tvorec Ljubljanske banke je bil kritičen do sedanjega slovenskega bančništva. Dve milijardi tolarjev v nogavicah je izraz nezaupanja v slovenski bančni sistem, ki ga nikakor ne uspemo konsolidirati in kjer pričakuje še veliko problemov. V zgodovini smo zapustili najprej Dunaj in nato Beograd. Sedaj gremo v Bruselj. Ali se bomo tam kot Slovenci ohranili je odvisno predvsem od nas samih, čeprav bo naše članstvo v Evropski uniji zbrisalo meje in združilo Slovence v enotni narodnosti in kulturni prostor. • **Jože Košnjek**

Demokracija je za Slovence vrednota

Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij pri Fakulteti za družbene vede v Ljubljani je konec leta predstavil javnosti rezultate decembridske javnomnenjske raziskave. Med drugim je pokazala, da postaja demokracija za Slovence vedno večja vrednota.

Ljubljana - V odnosu Slovenev do nekaterih bistvenih domačih in tujih vprašanj ter problemov lani ni bilo bistvenih in se posebej ne nepričakovanih sprememb, čeprav je vpliv nekaterih dogodkov pljusknil tudi preko slovenskih meja, je povedal pred novim letom raziskovalec javnega mnenja dr. Samo Uhan iz Centra za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij, ki deluje v okviru ljubljanske Fakultete za družbene vede. V tem oziru Slovenci nismo nepredvidljivi, niti ne skrajni. Raziskovalci so med 17. in 19. decembrom po telefonu poklicali 1861 naročnikov, od katerih jih je bilo pripravljenih sodelovati 919 ali 49,3 odstotka. Pogovor med anketirancem in spraševalcem je trajal povprečno dobrih 12 minut.

Zadovoljni z demokracijo in vlado

Raziskovalci so najprej spraševali o zadovoljstvu z demokracijo, gmotnimi razmerami in vlado. 41,5 odstotka jih je odgovorilo, da so zadovoljni z demokracijo. Oktobra in novembra je bil odstotek nekoliko višji, oktobra celo 44,3 odstotka. Nezadovoljnih pa jih je bilo 45,7 odstotka, kar je na enaki ravni kot oktobra in novembra. Dr. Samo Uhan ocenjuje, da so odstotki evropsko primerljivi in da celoletni pregled pozitivnih odgovorov na to vprašanje kaže na rastote zaupanja Slovencev v demokracijo. Mladi so po spozna-

njih raziskovalcev manj kritični ocenjevalci ravni demokracije. Visok odstotek pozitivnih odgovorov je bil na vprašanju o zadovoljstvu z materialnimi razmerami. Kar 55,6 odstotka jih je decembra odgovorilo, da so zadovoljni, čeprav je bil decembrski odstotek nekoliko nižji od oktobr-

je odgovorilo, da podpira vlado dr. Janeza Drnovška. Odstotek "pozitivnih" je bil decembra višji kot oktobra in novembra. 27,5 odstotek vprašanih pa je odgovorilo negativno. Odstotek negativnih se je decembra v primerjavi z novembrom znižal, v primerjavi z oktobrom pa povišal. Med tistimi,

(ocena 3,52 od 5, ki je najvišja možna ocena), na drugo mesto so vprašani postavili ministrstvo za zdravje (decembridska ocena 3,43), na tretje mesto pa službo vlade za

strank opozicije. Oceno, nižjo od 3, so prejeli ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ministrstvo za okolje in prostor in ministrstvo za gospodarstvo.

Slabo za sodišča, stranke in tudi policijo

Z oceno od 1 do 5 so vprašani ocenjevali tudi stopnjo zaupanja v posamezne ustanove sistema. Že nekaj mesecev na tem področju ni bilo sprememb. Predsednik republike prejema že tradicionalno najvišjo stopnjo zaupanja (3,93), ki se je decembra v primerjavi z oktobrom in novembrom še povečala. Tradicionalno visoko stopnjo zaupanja pa uživa tudi tolar (decembridska ocena 3,71). Na povsem enaki oceni (3,51) so se znašli predsednik vlade in mediji, visoko stopnjo zaupanja med Slovenci pa uživa še naprej zdravstvo, šolsštvo, Banka Slovenije in vojska.

Ugled je porastel vladi in državnemu zboru, pri dnu pa so še naprej cerkev (2,54), sodišča (2,77) in stranke (2,57). Stopnja zaupanja je padla tudi policiji (s 3,19 na 3,06). Tudi povečana stopnja zaupanja v vlado in državnem zboru kaže, da Slovenci vedno bolj spoštujemo ustanove demokratičnega sistema in da postajamo tudi v tem oziru normalen demokratični narod. V ta okvir je sodilo tudi vprašanje o naklonjenosti posameznim političnim strankam.

Najvišji odstopek naklonjenosti je dosegla Liberalna demokracija Slovenije (32,2 odstotka), kar je za slabe tri odstotke več kot oktobra in novembra.

Decembra je bila na drugem mestu Slovenska ljudska stranka (6,3 odstotka), ki je napredovala od oktobra za skoraj 2 odstotka, na tretjem pa Združena lista socijalnih demokratov s 6,1 odstotkom. Četrta je s 5,9 odstotka Socialdemokratska stranka Slovenije, katere naklonjenost je padla z novemborskimi 8,5 odstotka.

Naklonjenost Evropski uniji

Del decembridske javnomnenjske raziskave so bila tudi vprašanja o naklonjenosti Slovencev vstopu v Evropsko unijo in Nato. Na vprašanje, ali bi članstvo v Evropski uniji koristilo Sloveniji, jih je 47,7 odstotka odgovorilo pritrilino, 29,7 odstotka pa odklonilno. Neopredeljenih je bilo skoraj 23 odstotkov vprašanih.

Da bi referendum o vstopu Slovenije v Evropsko unijo uspel, potrebujejo tudi odgovori na vprašanje, kako bi glasovali v primeru referendumu. 53,2 odstotek vprašanih bi glasovalo za vključitev. Odstotek je za malenkost nižji kot oktobra in novembra. Proti vstopu bi jih glasovalo 27,5 odstotka, kar je nekoliko več kot oktobra in novembra. Več zagovornikov vključitve v Evropsko unijo je med više in visoko izobraženimi ter med ljudmi, ki živijo v mestih, čeprav so tudi v teh okoljih nasprotniki vključitve.

Trditev, da je predvsem podeželje proti vključitvi v Evropsko unijo, ne drži. Nasprotniki so v vseh družbenih slojih in skupinah. Visoko, skoraj 50-odstotno podporo uživa tudi naše vključevanje v Nato (49,3 odstotka), proti pa jih je bilo 32,9 odstotka vprašanih.

• Jože Košnjek

Ugled slovenske vlade se je povečal. Foto: T. Dokl

skega in novembarskega. Vseeno je zelo visok in se je celo leto gibal okrog 55 odstotkov. Nezadovoljnih jih je bilo 40,1 odstotka, kar je nekoliko manj kot novembra in za malenkost več kot oktobra. Največje zadovoljstvo z gmotnimi razmerami so izražali upokojenci in samozaposleni. Verjetno so z odgovori na vprašanje o podpori vladi dr. Janeza Drnovška najbolj zadovoljni na sedežu vlade na Gregorčičevi 20 v Ljubljani. 60,3 odstotka vprašanih

ki podpirajo vlado, jih je največ simpatizerjev ali volivev strank vladajoče koalicije, zlasti LDS, Združene liste, DeSUS in v nekoliko manjši meri tudi Slovenske ljudske stranke. Na nasprotni strani pa je največ simpatizerjev oziroma volivcev Socialdemokratske stranke Slovenije. V anketi je bilo vključeno tudi vprašanje o oceni uspešnosti dela ministrstev. Tu je prišlo do sprememb. Najvišji odstotek zaupanja je bil dosežen pri ministrstvu za zunanje zadeve

evropske zadeve (decembridska ocena 3,38). Zanimivo je, da zadovoljstvo z delom ministrstva za zunanje zadeve izražajo tako priravnenci vladajoče koalicije kot

kovo Slovenija, od kod lepote tvoje, in nato svojo uspešnico Silvestrskega poljuba, ki jo je na besedilu Dušana Velkavrh in ob uglasitvi Jožeta Privška prvič zapel pred tridesetimi leti. Letos bo Alfi Nipič proslavil 40-letnico glasbenega udejstvovanja.

Resnica Silvestrskega poljuba

Eva Štravs Podlogar, direktorka Lokalne turistične organizacije Turizem Bled je povedala, da so letos opustili klasični simfonični koncertni program in izbrali lahkonotnejšega. "Upam, da so bili gostje zadovoljni, tako tisti, ki so prišli na povabilo organizatorjev, kot ostali, ki so praznike preživljali na Bledu in se odločili za obisk koncerta. Mislim da se splača vztrajati in nadaljevati z novoletnimi koncerti. Gostom je treba ponuditi celovit program, pred novim letom in na Silvestrovo bolj veselega, na novoletni dan pa nekaj resnejšega," je povedala

Eva Štravs Podlogar, ki računa, da bo že do prihodnjega novega leta obnovljen tudi Hotel Toplice. Gorenjska banka iz Kranja je tradicionalni sponzor koncerta. Njen direktor Zlatko Kavčič pravi:

"Odločili smo se za sponzorstvo dveh pomembnih koncertov. Prvi je menedžerski in je namenjen predvsem poslovni javnosti, drugi pa novoletni in je namenjen Gorenjem in vsem tistim, ki prihajajo na ta lepi Bled. Mi smo vedno verjeli v Bled in vanj verjamemo še naprej. Tudi taki koncerti so droben prispevek k uspešnem letom, ki bodo zagotovo sledili. Zato bomo še naprej zraven."

Alfi Nipič je letošnje novoletne praznike preživel delovno na Bledu. Prepel je v Hotel Toplice, teneden pa ga čakata še koncerta v Slovenj Gradcu in Celju. "Vesel sem, da na Gorenjskem proslavljam trideset let Silvestrskega poljuba in edini koncert v počastitev tega jubileja je bil v dvorani Tabor v Mariboru, kjer se je zbral 3500 ljudi. To je bil izreden odziv glede na to, da živim v tem mestu in me ljudje vsak dan videvajo na ulici. Lepo se je spominjati trideset let melodije, ki leto za letom decembra oživi in je del družinskega praznovanja božiča in novoleta. Nastopanja na Bledu sem vesel tudi zaradi tega, ker bom letos proslavil 40-letnico glasbenega udejstvovanja in skoraj polovico tega časa sem prepel pri Avsenikih. Zadnjič sem bil šokiran in sem ostal brez besed, ko je bil skriti gost v oddaji na Valu 202, posvečeni meni, Slavku Avseniku, prijatelj iz mojih glasbenih let. Natančno tako, kot je v resnici bilo, je povedal, kako je s vskom, takratnim direktorjem Radia Ma-

ribor prišel k meni in me snubil za petje pri Avsenikih. To je bila zame velika sprememb, saj sem takrat še prepel v Zagreb v skupini Klan. Z Avseniki sem odšel na prvo turnejo. Mislim sem, da za leto, za leto in pol, vendar se je leto potegnilo v leta."

Muzikant ne pozna pokoja, pravi Alfi. Dela do konca, ko še zmore Glasba te prezvame. Zanj je poklic in konjiček obenem. Silvestrski poljub, o katerem pojde čudovita pesem, se je resnično zdobil. Doživel ga je Dušan Velkavrh, pisec besedila, ki ga je uglasil Jože Privšek. Na silvestrovo je bil v neki družbi in srčno je želel poljubiti deklico, vendar jo je lahko le, ko ji je voščil novo leto. Upal je, da jo bo znova mor-

da videl naslednje silvestrovo, ji smel voščiti novo leto in poljubiti.

Za koncert pa je rekel, da je nekaj posebnega, da občinstvo uživa, kar kažejo aplavzi in zadovoljni obraz. Je iskrica, za katero bi bilo dobro, če bi se obdržala.

• Jože Košnjek, slike A. Žalar

živiljali na Bledu. Gala koncert, letos nekoliko drugačen zlahkotnejšo vsebino, je navdušil občinstvo. **Komorni orkester Camerata Labacensis**, v katerem igrajo solisti in člani simfonikov RTV Slovenija, je na Bledu nastopil v zabavni sestavi. Njegov umetniški vodja in dirigent je Franc Avsenek, violinist solist simfoničnega orkestra, član ljubljanskega godalnega kvarteta in docent na Akademiji za glasbo v Ljubljana.

Sonce, sonce (Soley, Soley), Guantanamera, Med iskrenimi ljudmi in Šuštarški most. Med odličnimi glasbeniki je blestel trobentar solist Matej Rihtar s Kokričem. Prepel je Ditka Haberl, poseben gost večera pa je bil Alfi Nipič, veseli Štajerc in na pol Gojenjc (skoraj 20 let je prepel pri Avsenikih), ki med tokatrnatimi prazniki ni počival, ampak je prepel v Hotel Toplice. Tako kot v najboljših časih je zapel Avsenik,

GORENJSKI GLAS

Odgovorna urednica

Marija Volčjak

Uredništvo

novinarji - uredniki:

Helena Jelovčan, Igor Kavčič, Jože Košnjek, Urša Peternek, Stojan Saje, Darinka Sedej, Vilma Stanovnik, Cvetko Zaplotnik, Daniela Zavrl Žlebir, Andrej Žalar, Stefan Žargi; stalni sodelavci Matjaž Gregorič, Renata Škrjanc, Simon Šubic

fotografija

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

Iektoriranje

Marjeta Vozlič

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih. Redna priloga naročniških izvodov zadnji torek v mesecu je Gregor. Ustanovitelj in izdajatelj Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktor: Marko Valjavčič / Priprava za tisk: Media Art, Kranj / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Uredništvo, naročnine, oglasno trženje: Zoisova 1, Kranj, telefon: 04/201-42-00, telefax: 04/201-42-13 / E-mail: info@g-glas.si / Mali oglasi: telefon: 04/201-42-47 sprejemamo neprekinjeno 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku; uradne ure: vsak dan od 7. do 15. ure, sreda do 17. ure / Naročnine: trimesečni obračun - individualni naročniki (fizične osebe - občani) imajo 20 % popusta. Naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do PISNEGA preklica; odpovedi veljajo od začetka naslednjega obračunskega obdobja. Za tujino: letna naročnina 150 DEM: Oglasne storitve: po ceniku. DDV po stopnji 8,5 % v ceni časopisa / CENA IZVODA: 210 SIT (13 HRK za prodajo na Hrvaškem).

Občinski proračun sprejet v rekordnem času

Svetniki LDS in Združene liste so zaradi nestrinjanja s sprejemanjem proračuna po hitrem postopku glasovali proti, večina pa se je odločila za sprejem proračuna.

Tržič - Zadnja lanska seja občinskega sveta Občine Tržič se je prvič začela z občinsko himno. Tržička himna omenjeni del Gorenjske opeva kot "srečne kraje med vrhovi, kjer prijazni so domovi". Da bi bili ti kraji še bolj prijazni, je občinski svet v dobrih petih minutah oziroma v "rekordnem času", kot je ugotovil eden od svetnikov, sprejel proračun za leto 2002.

Proračun je bil sprejet po prepričljivem govoru tržičkega župana **Pavla Ruparja**, ki je poudaril, da je "treba nekaj narediti iz tega Tržiča". Dodal je še, da si bodo svetniki - če bo proračun sprejet - zagotovili prvo mesto v vrstah tistih, ki so kaj storili za tržičko občino. Tako je s spremto izbranimi besedami umiril (veselo) decembro razpoloženje v sejni sobi. Kljub temu da so svetniki LDS in

Združene liste zaradi nestrinjanja s sprejemanjem proračuna po hitrem postopku glasovali proti, večina pa se je odločila za sprejem proračuna.

Svetniki, katerih število je na seji nihalo od 16 do 23, so precej dlje obravnavali ravnanje z odpadki. Pavel Rupar je povedal, da Občina Bled že nekaj časa prosi tržičko občino, naj v zameno za ustrezno plačilo za pol leta sprej-

Tržički župan se je na seji dotaknil tudi tamkajšnje policije, za katere ni našel povhvalne besede. Ker Pavel Rupar pri parkiranju na mestih, rezerviranih za invalide, večkrat dobi kazenski listič, je prisotne vprašal, kdo lahko napiše takšno kazen: policisti ali redarji? Na zastavljenem vprašanju so mu odgovorili, da kazen za nepravilno parkiranje lahko napišejo tako policisti kot redarji. Še to: župan se je za storjene prekrške invalidom tudi opravičil.

mejo njihove komunalne odpadke. Po daljši izmenjavi mnenj je župan Komunalnemu podjetju Tržič naložil, naj do naslednje občinske seje preuči takšno možnost.

Komunalno podjetje je na zadnji tržičski občinski seji predlagalo

podražitev cene ravnjanja z odpadki z dosedanjih 450 na 563 tolarjev na osebo mesečno. Svetniki so občutnemu povišanju cene odločno nasprotovali in izglasovali podražitev za deset tolarjev. Tako bo vsak Tržičan odslej plačeval 460 tolarjev mesečno.

Še eno podražitev, povezano s komunalnimi storitvami, so sprejeli na seji: odvajanje odpadnih voda poslej stane 63,05 tolarja za kubični meter. Tako se je po avgustu 1997 tokrat prvič zvišala cena kanalizacije.

Svetniki so se za konec posvetili še kadrovskim zadevam in hitro sprejeli sklep o imenovanju uredniškega odbora občinskega glasila Tržičan ter podali še soglasje k imenovanju direktorice tržičke knjižnice. Tako so glasovali za **Lada Srečnika** kot odgovornega urednika Tržičana in se strinjali, da bo **Marija Maršič** direktorica knjižnice dr. Toneta Pretnarja.

• Špela Žabkar

Smolnikar protestira pri Drnovšku

Kamničani so začudenici in zaskrbljeni nad prihodnostjo gimnazije.

Kamnik - Podrobno je o začudenju in nestrinjanju Kamničanov z načrtovanimi novimi oddelki gimnazije v prostorih Srednješolskega centra Domžale kamniški župan Anton Tone Smolnikar po posvetu in pogovorih s predstavniki Ministrstva za šolstvo in šport spregovoril na novinarski konferenci pred božičnimi prazniki. Takrat so strokovno neutemeljenost razmišljanj in opredelitev v Domžalah podkrepli tudi predstavniki oddelka za družbeno dejavnost občine Kamnik.

Odprto pismo pa je kamniški župan pred koncem leta poslal tudi predsedniku vlade dr. Janezu Drnovšku in poudaril, da so bili Kamničani brez kakršnihkoli obvestil preko javnih medijev seznanjeni, da se v šolskem letu 2002/2003 odpirajo novi oddelki gimnazije v prostorih Srednješolskega centra v Domžalah. Ko so o tem povprašali ministrica za šolstvo, znanost in šport, dr. Lucijo

Čok, o vzrokih za takšno odločitev, ki posega v območje kamniške gimnazije, niso dobili odgovora. Odgovorni iz ministrstva pa na sestanku tudi niso uspeli prepričati o smotrnosti sprejete odločitve.

Tone Smolnikar je zato v pismu predsedniku vlade zapisal, da v Kamniku pričakujejo, da bodo ustavljeni vsi nadaljnji postopki in da bodo hkrati tudi seznanjeni s tem v zvezi z nekatrimi podobnostmi in odprtimi vprašanji. Smolnikar prosi za odgovore, zakaj niso bili z načrtovanjem predlagane odločitve seznanjeni izvajalci gimnazijškega programa v Srednješolskem centru Rudolfa Maistra v Kamniku, kako bodo novi oddelki dolgoročno vplivali na obstoj gimnazijškega programa v Kamniku in kako bodo zagotovili, da v okviru policentričnega regionalnega razvoja Kamnik ne bo izgubil uspešne izobraževalne infrastrukture. • A. Ž.

Bled - S prvim januarjem je blejska občina dobila lastno komunalo. Medtem ko so že lani na občinsko podjetje Infrastruktura Bled, d.o.o., prenesli del javne rabe (urejanje kraja, pluženje cest) in pogrebno ter pokopališko dejavnost, so z začetkom letosnjega leta prenesli še oskrbo s pitno vodo, kanalizacijo in čistilno napravo ter ravnanje z odpadki.

Po besedah župana **Borisa Maleta** je podjetje Infrastruktura že doslej dokazalo, da zna opravljati svoj posel. Dejavnost podjetja bodo razcepili na Turistično infrastrukturo in na Javno infrastrukturo, kamor bo sodila komunalna dejavnost. Direktor podjetja Infrastruktura **Mirko Ulčar** je povedal, da so operativno pripravljeni za prevzem dejavnosti, s Komunalno Radovljico pa se dogovarjajo za prevzem opreme in dela zaposlenih. Tako so se že dogovorili,

da bo Bled dobil dva tovornjaka za odvoz smeti, prevzel pa naj bi tudi vse eko otoke in smetnjake. Komunala Radovljica naj bi tudi izpraznila prostore na Rečiški 2, tako da se bo tja preselila uprava Infrastrukture. Trenutno je na komunalnem delu Infrastrukture zaposlenih sedem delavcev, ki pokrivajo skupno rabo in pokopališko in pogrebno dejavnost. Po novem pa naj bi zaposlili še trinajst delavcev. Za nakup najnujnejše strojne opreme, vozil in ureditev

Avto za petino stoletja

Gasilci na Koprivniku imajo eno najsodobnejših vozil

Koprivnik - Okrog 120 članov Prostovoljnega gasilskega društva Koprivnik v občini Bohinj je pred novim letom dobilo novo in najmodernejše gasilsko vozilo. Doslej so imeli traktorsko cisterno in kombi, zdaj pa imajo eno najsodobnejših gasilskih vozil s tremi kubičnimi metri vode in vso potrebo dobro opremo, kot je agregat, visokotlačni top, reflektorji, prostor za orodje itd. Za nakup avtomobila so se odločili zaradi širokega območja in zahtevnega terena ter slabega hidrantnega omrežja v krajevni skupnosti Koprivnik Gorjuše oziroma

v tem delu Bohinja. Denar za nakup so zbiralci gasilci s prireditvami, veliko pa so prispevali tudi krajanji, vikendaši in krajevna skupnost oziroma društvene organizacije. Franc Stare, predsednik in Franc Benedik, poveljnik društva, ki ima okrog 50 operativnih članov, devet podčastnikov, tri častnike, enega višjega gasilskega častnika, štiri častne člane, sedem veteranov in več kot trideset mladincev, sta ob nabavi novega vozila poudarila, da jim bo avto služil prihodnjih petnajst, dvajset let. Dokupovali bodo le še opremo, z avtomobilom pa bodo ob požaru lahko posredovali tudi na zahtevnem terenu. • Andrej Žalar

Bled z lastno komunalo

Podjetje Infrastruktura je s 1. januarjem prevzelo komunalne dejavnosti.

Bled - S prvim januarjem je blejska občina dobila lastno komunalo. Medtem ko so že lani na občinsko podjetje Infrastruktura Bled, d.o.o., prenesli del javne rabe (urejanje kraja, pluženje cest) in pogrebno ter pokopališko dejavnost, so z začetkom letosnjega leta prenesli še oskrbo s pitno vodo, kanalizacijo in čistilno napravo ter ravnanje z odpadki.

Po besedah župana **Borisa Maleta** je podjetje Infrastruktura že doslej dokazalo, da zna opravljati svoj posel. Dejavnost podjetja bodo razcepili na Turistično infrastrukturo in na Javno infrastrukturo, kamor bo sodila komunalna dejavnost. Direktor podjetja Infrastruktura **Mirko Ulčar** je povedal, da so operativno pripravljeni za prevzem dejavnosti, s Komunalno Radovljico pa se dogovarjajo za prevzem opreme in dela zaposlenih. Tako so se že dogovorili,

poslovnih prostorov na Rečiški bo podjetje potrebovalo 20 milijonov tolarjev, že doslej pa je dobilo sedem milijonov.

Mirko Ulčar je še povedal, da bodo smeti še naprej vozili na Malo Mežaklo, upajo pa tudi, da bo samostojno poslovanje bolj ra-

cionalno. Kljub tej želji pa se bo ravnanje z odpadki na Bledu z novim letom občutno podražilo, po predlogu kar za 36 odstotkov.

Vzroka sta dva, dražje odlaganje odpadkov na Malo Mežaklo in nova republiška taxa.

• Urša Peternel

V zemljevid Cerkelj naj bi vrisali rožno pot

Na zadnji seji občinskega sveta Cerkle so svetniki prisluhnili zamisli Mita Trefalta o rožni poti v občini, po kateri bi v pomladno-poletnih mesecih vodili obiskovalce.

Cerkle - Projekt se navezuje na nekdaj tradicionalno razstavo cvetja, ki je v Cerkle privabljala množice ljudi, pozneje pa so Cerkle na tem področju z bolj domišljenimi prireditvami prehiteli drugi. Idejo, ki je že včasih spodbujala gospodinjstva v teh krajih k razvijanju večje bivalne kulture, pa je škoda opustiti, je prepričan avtor nove zamisli o rožni poti Mito Trefalt, ki jo je decembra predstavil občinskim svetnikom. Nositelj projekta, po prvih ocenah vrednega okoli 5 milijonov tolarjev, bi bila občina, vključeni pa bi bili tudi drugi. V zemljevid občine Cerkle bi vrisali rožno pot, ki bi povezovala več vzorčnih objektov po vseh. Domačini bi se namreč v anketi odločali, ali želijo sodelovati, potem pa bi izbrali dolocene hiše in v sodelovanju z vrtnarji poskrbeli za zasaditev njihovih vrtov in okolice. V pomladno-poletnem času, ko bi rožna pot zasajala v najlepši luči, bi organizirali nekajdnevno prireditve, v katero bi bili vključeni številni turistični in drugi ponudniki v občini. Godbeniki, konjeniki in zapravljenci bi se pojavili na tej poti,

obiskovalci od drugod bi pa se bojavljali pred poti potrebovali 20 milijonov tolarjev, že doslej pa je dobilo sedem milijonov.

Razen domov bi uredili tudi javne prostore, od avtobusnih postajališč do okolice trgovin, pošte, banke. V izbranih objekti bi treba poskrbeti za zemljo, sadike, škrpivo in gnijala, s čimer bi podmagali iz skupnega skladnišča. Razmišljajo tudi o predavanjih vrtnarjev in drugih strokovnjakov za ljubitelje cvetja. V času, ko bo v Cerklejih in okolicah odprtta rožna pot, bi se kazalo tudi z žičničarji dogovoriti, da bi vozili na Kravavec z velikim popustom in tako obiskovalcem omogočili, da spoznajo tudi zeleni Kravavec. Izdalni naj bi zloženko o rožni poti in prireditvah ob njej, pozvali pa naj bi tudi fotografje v občini, da jo fotografirajo, o tem priredijo razstavo in najlepša naj bi poznje izbrali za motive razglednic. Vzorčna rožna pot, za katerec sedaj iščejo sodelavce, ima ambicijo postati državna prireditve, razmišlja njen idejni avtor, računajoč pri tem tudi na državna sredstva. Poskusno naj bi z njo začeli že leta 2002.

Svetniki so zamisel podprtli in dodali, da ponuja priložnost tudi vaškim skupnostim, ki bi lahko ob tej priložnosti tekmovali med seboj v urejenosti okolja. Pri izvedbi načrta pa pričakujejo tudi zanimanje sponzorjev.

• Danica Zavrl Žlebir

Ne župan, odločali bodo gasilci

Občinski svet občine Gorenja vas - Poljane je dal v javno razpravo predlog letosnjega občinskega proračuna.

Gorenja vas - Na zadnji seji občinskega sveta je bilo sicer največ razprave o mnenju k izločitvi Krajevne skupnosti Poljane v samostojno občino, čeprav bo do takrat, če se bo to resnično zgodi, še kako pomemben letosnji občinski proračun. Zato so tudi prvemu predlogu svetniki namenili kar precej pozornosti in ga dali v javno razpravo do 19. januarja.

Tudi v predlogu občinskega proračuna občine Gorenja vas - Poljane so upoštevane nekatere novo predpisane novosti, po katerih so postali finančni načrti krajevne skupnosti del proračuna, nov pristop pa je zahtevala tudi odločitev na prejšnji seji, da občina v okviru občinske uprave ustvari režijski obrat. Kot je razložila svetovalka župana za finance **Mirjana Možina**, je državna "glavarina" letos za nekaj manj kot 8 odstotkov višja od lani, ob upoštevanju vseh predpisanih po-

pravkov, pa pričakujejo za 9 odstotkov višjo primerno porabo, ki naj bi dosegla 645 milijonov tolarjev. Kako naj bi jih razporedili, je župan sodelavci predstavil v dokaj izčrpnom gradivu, svetniki pa so imeli o tem ob prvi obravnavi seveda kar precej pripombe. Tako smo slišali opozorilo, da je premalo sredstev namenjenih za nakup knjig v knjižnici, da se ne-upravičeno zmanjšujejo sredstva za lokalne ceste, ponovljen pa je bil že tudi lanski očitek o tem, zakaj občina ne financira stranke

Nova Slovenija in zakaj se še vedno namenja denar za smučišča na Starem vrhu. Zahtevano je tudi bilo, da se sredstva za gradnjo TV pretvorniškega sistema MMDS stredo ločijo po namenu, občina pa naj bi tudi več let prispevala svoj delež za nakup zelo dragega gasilskega vozila v Poljanah.

Zupan **Jože Bogataj** je v odgovorih na te pripombe poudaril, da denarja za prostovoljno gasilstvo v občini razporeja poveljstvo gasilske zveze, kolikor pa on pozna potrebe, pa naj bi imela prednost osebna oprema operativnih gasilcev. Kar zadeva financiranje NSI to neposredno iz proračuna po večjavnih predpisih ni mogoče, večkratni poskus, da bi dosegli dogovor med NSI in SLS+SKD pa kljub večurnim pogovorom ni dal dogovora. Sredstva za knjižnico in lokalne ceste bodo ponovno proučili, o Starem vrhu pa naj bi občinski svet celovito razpravljalo na prihodnji seji. Precej razprave je bilo tudi o prispevku občine za urejanje komunalnega odlagališča v Dragi ter nadaljevanju gradnje kanalizacije v Gorenji vasi in Poljanah, pri čemer smo slišali tudi opozorilo, da bo ponovno potrebljeno uvesti plačevanje takse za onesnaževanje vode, saj sicer občina ne bo mogla dobiti državnih sredstev. To takso so zaradi revolta

ljudi ukinili in prispevek (12 milijonov tolarjev) lani plačali iz proračuna. Za zaključek naj še poročamo, da se je občinski svet soglasno odločil uvesti plačevanje prispevka za TV pretvorniško omrežje MMDS po 500 tolarjev na mesec, ki bo izključno namenjen za vzdrževanje in obnovo sistema. Letos naj bi zagotovili še signal iz Nove Oselice za Sovodenj, v prihodnjem letu pa še na Trebiji, s čimer naj bi bila celotna občina pokrita. Za ravnateljico Osnovne šole Poljane je bila skoraj soglasno (le en glas proti) ponovno potrjena (dano pozitivno mnenje) **Ivica Oblak**. • Štefan Žargi

www.gorenjskaonline.com

Devetletka se bo predstavila

Železniki - Jutri, v soboto, 5. januarja, pripravljajo na Osnovni Šoli Železniki **Dan odprtih vrat**,

Upanje za bohinjske ceste

V letu 2002 naj bi vendarle zgradili oporni zid ob cesti skozi Korita. Možnost prometa skozi železniški predor?

Bohinjska Bistrica - V Bohinju že dalj časa opozarjajo, da so ceste v občini zaradi dotrjanosti nevarne. Da bi spodbudili državo, naj vendarle nekaj naredi, so letos poleti tudi pripravili protest. Kot kaže, je vsaj nekoliko zaledel, kajti bohinjski poslanec Dušan Vučko je povedal, da mu je v sodelovanju z županom Francem Kramarjem v državnem program obnove cest za leti 2002 in 2003 uspevati uvrstiti nekatere najbolj kritične odseke v Bohinju.

Kot je povedal Dušan Vučko, bo v prihodnjih letih država za bohinjske ceste namenila bistveno več denarja kot prejšnja leta. Tako bo v proračunu za leto 2002 v ta namen zagotovila dobrih 220 milijonov tolarjev, v letu 2003 210 milijonov, v letu 2004 pa 148 milijonov tolarjev. Že letošnje leto bo na vrsto prišel odsek ceste Vresje - Sora na Soriško planino, ki naj bi ga dokončno rekonstruirali. Obnovili naj bi tudi most čez Savo pri Petrolu v Bohinjski Bistrici, ki je ena najnovejših inve-

zera od Jezera do Savice ter uredili bankine. Tudi pri Jelovški cesti v Bohinjski Bistrici naj bi se premaknilo, v izdelavi je izvedbeni projekt, z deli pa naj bi pričeli leta 2004. Uredili naj bi tudi pločnik, zato bo občina morala prispeti okrog 20 milijonov tolarjev. V letu 2003 naj bi začeli tudi z gradnjo novega mostu čez Ribnico v Srednjem vasi. Letos pa naj bi na vrsto prišel tudi najbolj kritičen odsek - cesta skozi Korita. Najprej bodo na mestu, kjer je sedaj delna zapora, zgradili

Najbolj nevaren odsek ceste skozi Korita: prihodnje leto bodo zgradili oporni zid.

Kot je povedal Dušan Vučko, je s sedanjim načrtom obnove državnih cest v Bohinju zadovoljen, kljub temu pa je še kar nekaj cest,

ki jih bo treba obnoviti, zlasti denumo cesta skozi Zgornjo bohinjsko dolino.

• Urša Peternel

Most pri Petrolu je država letos delno pokrpa, temeljito pa naj bi ga prenovila prihodnje leto.

sticij. Preko lanskega poletja so ga le delno pokrpal, letos pa naj bi ga temeljito prenovili. "Glede na nujnost investicije nam je uspešno zagotoviti sredstva že za letošnje leto," je dejal Vučko. V naslednjih dveh letih bodo preplasti tudi cesto ob Bohinjskem je-

nov podporni zid, drugi polovici leta pa naj bi nadaljevali s sanacijo desne brezine.

V letu 2002 pa bo država finan-

cirala še en zanimiv idejni projekt - o možnosti vzpostavitev cestne promete skozi obstoječi železniški predor.

V občinskih upravah so brž naslednje jutro sestavili zapisnik in obvestili policijo, ki naj bi poiskala uničevalca. Je bil sam ali je imel

pomagače, je težko reči, še težje pa bo policistom odkrito storilca.

Kranjski župan Mohor Bogataj ob slabih novicih ni skrival razočaranja. "Lipa, ki je simbol slovenske osamosvojitve, nima miru, očitno so nekateri nanjo alergični. Seveda pa ne morem oceniti, ali gre za 'običajen' vandalizem ali morda politične vzgibbe, ker nekomu preprosto ni všeč, da je Slovenija samostojna država."

Zupan Bogataj pravi, da bodo strokovnjaki povedali, ali lipa lahko preživi, kar je na žalost malo

Medvode - Mladinski kulturni center Medvode, ki je bil ustanovljen pred tremi leti, je pred koncem leta dobil v Medvodah v kletnih prostorih kulturnega doma urejene prostore. Za ureditev prostorov, kjer se bodo člani centra, zdaj jih je okrog 60, zbirali med tednom, sta največ prispevala občina Medvode in Sklad R Slovenije za kulturno dejavnost. Razumevanje za ureditev prostorov, ki so jih večinoma uredili mladi sami, je še posebej imela Kmetijska zadruga Medvode. Prostori centra bodo poslej odprti vsak dan v tednu. Predsednik Matija Kozašnik, ki se je ob slovesnem odprtju pred novim letom še posebej zahvalil županu občine Medvode Stanislavu Žagarju, je tudi povedal, da bodo ob sredah športna srečanja, ob četrtekih kulturna, ob koncu tedna pa različni glasbeni večeri. • A. Ž.

Politični vzgib ali vandalizem?

Lipa na Slovenskem trgu obglavljen

Na dan samostojnosti, 26. decembra, je nekdo uničil lipu na Slovenskem trgu, že tretjo po vrsti.

Kranj - Kranjska osamosvojitevna lipa, ki so jo prvič posadili ob dnevu slovenske državnosti junija 1991. leta, nikakor nima sreče. Po dveh uničenih je kranjski župan Mohor Bogataj pred pol-drugim letom posadil že tretje drevo, ki so ga vrtnarji iz Flore obdali z lepo cvetlično gredico, jo zavarovali z ograjo, skratka, ustvarili pogoje za preživetje in dobro rast.

Lipa sredi Slovenskega trga je lepo napredovala. V sredo zvečer, na dan samostojnosti, pa je nekoga očitno spet tako hudo zmotila, da jo je sklenil uničiti. Drevo je dobesedno obglavljen, grdo polomil njegove veje oziroma krošnjo.

V občinskih upravah so brž naslednje jutro sestavili zapisnik in obvestili policijo, ki naj bi poiskala uničevalca. Je bil sam ali je imel

verjetno. "Če bo potrebno, bomo na Slovenskem trgu posadili novo lipo, četrti, pa potem še peto, šesto, deseto... Slovenski

trg ne bo brez simbola slovenskeosti, državnosti."

• H. J., foto: Gorazd Kavčič

Račun za odpadke za Kranjčane višji

Samo v mestni občini Kranj bodo letos plačali okrog 105 milijonov tolarjev takse za obremenjevanje okolja.

Kranj - Z novim letom je začela veljati vladna uredba o taksi za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov, ki ima podlagu v zakonu o varstvu okolja. Ta namreč med drugim določa, da onesnaževalec plača takso za obremenjevanje vode, tal in zraka ter za ustvarjanje odpadkov. Povprečni Slovenec pa tudi Kranjčan bo pri povprečni količini komunalnih odpadkov 400 kilogramov na leto plačal 1800 tolarjev oziroma približno 150 tolarjev na mesec.

Višino takse določa vlada, plačuje pa se za obremenjevanje okolja z inertnimi, nenevarnimi in nevarnimi odpadki, odloženimi na deponiji. Takso odvaja upravljalec odlagališča, v kranjskem primeru Komunala Kranj, ki mora do konca marca pri Agenciji RS za okolje vložiti napoved za plačilo takse za preteklo leto. V njej lahko uveljavlja tudi oprostitev ali znižanje zaradi sanacijskih ali drugih del, s katerimi zmanjša obremenjevanja tal in zraka.

Višina takse je odvisna od količin in vrste odpadkov ter od količin in vrste emisij odlagališčnih plinov v zrak. Tako na primer kilogram odloženih inertnih od-

padkov stane 0,5 tolarja, kilogram odloženih nevarnih odpadkov brez emisij odlagališčnih plinov pa kar pet tolarjev. Za odlaganje mešanih, nesortiranih komunalnih odpadkov in brez zajema ter obdelave odlagališčnega plina bo kranjska Komunala plačala 4,5 tolarja za kilogram. Ker na deponiji v Tenetišah odpadkov še ne tehtajo, se kot količinsko merilo upošteva povprečje 400 kilogramov odpadkov na prebivalstvo na leto.

Samo v mestni občini Kranj je višina takse za obremenjevanje okolja zaradi odpadkov v letošnjem letu ocenjena na približno 105 milijonov tolarjev. Obremenila bo seveda povzročitelje odpadkov in jo bo Komunala v obračunih prikazala kot posebno postavko.

• Helena Jelovčan

Veliko zdravja, mama Neža

V četrtek, 27. decembra, je praznovala sto let Neža Pelko z Likozarjeve 15.

Kranj - Komaj streljaj od 102-letne Ivane Novak je doma še ena klena Primskovljanka Neža Pelko, ki je pred novim letom dopolnila častitljivih sto let. Na žalost v postelji, kamor jo je po operaciji lanskega septembra prikovala bolezen. Kljub temu pa praznik ni bil nič manj veličasten, saj je mami Neži tega dne prislo voščiti kakšnih sto ljudi. Zaželeti so ji predvsem zdravja.

Rojstna hiša Neže Pelko je bila v Sorici. Bila je šesta od dvanajstih otrok, usoda pa je hotela, da je preživelata vse sestre in brate. Najlepša leta je pustila nad Jesenicami, ob poti, ki vodi k goliškim narcisam, pred drugo vojno pa je prišla v Kranj. Vzela je vodvca in rodila sina Toneta, ki pa je, žal, 1951. leta umrl.

Hiša na Likozarjevi 15, ki sta jo z možem zgradila po vojni, zdaj živi sama s snaho Marijo. "Ta mlada" lepo skrbi zanjo, pogosto pa jo obišejo tudi vse tri vnukinje in šestero pravnukov.

"Mama je še do septembra, preden je šla na operacijo, sedela za mizo in prebirala časopise. Namesto, da bi okrevala, kot smo upali, jo je bolezen prikovala na posteljo. Kljub temu pa je polna življenske volje," je povedala snaha Marija.

27. decembra jo je obiskalo kakšnih sto ljudi. Tone Arvaj z ženo Ivico, ki mu je bila Neža Pelko krstna botra, je poskrbel tudi za polno mizo. Prišel je kranjski župan Mohor Bogataj, zastopniki krajevne skupnosti Primskovo in odbora Rdečega križa, spomnili so se je pri republiškem in kranjskem društvu upokojencev pa številni prijatelji in sosedje, praznično vzdušje pa so polepšali tudi pevci. Pridružimo se njihovim željam, mami Neži želimo veliko zdravja.

• H. J., foto: Aljoša Korenčan

Koncert in turistična priznanja

Turistično društvo je posebno priznanje podelilo Francu Jeriču za izredno uspešno organizacijo predstav in upravljanje kulturnega doma v Mengšu.

Mengeš - Po predpremieri na praznovanju v Trzinu je KD Mengeška godba pripravila slovenski izredno bogat novoletni koncert na dan samostojnosti 26. decembra v dvorani kulturnega doma v Mengšu. V prazničnem, sicer tradicionalnem novoletnem programu, so se tokrat z godbeniki predstavili tudi vsi mengeški pevski zbori pod vodstvom Pri-

moža Kosca. Zares slovesen praznični koncert pa je obogatila poleg priznanj Turističnega društva Mengeš za lepo urejene hiše, Ropretova c. 14, za obnovo stanovanjske hiše, Dragi in Vinku Železnikar, Dalmatinova 14, za ocvetličenje in urejenost vrta, Fani in Franciju Kimovec, Loka - Pot na Dobeno 1, za prenovo stanovanjske hiše in ocvetličenje, Darinki in

Zvonetu Posavec, Gregorčičeva 20 za ocvetličenje in Francu Ravnikarju za sadni vrt.

Posebno priznanje pa je upravnemu odboru TD Mengeš podelil Francu Jeriču za izredno promocijsko uspešno organizacijo gledaliških predstav, ki jih obiskujejo v Mengšu iz raznih krajev Slovenije in za upravljanje kulturnega doma Mengše. • Andrej Žalar

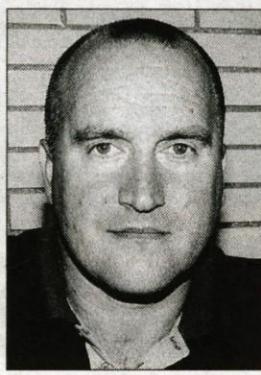
GORENJKA - GORENJEC MESECA

DECEMBRA 2001

Marjana in Franci

Marjana Novak

Franc Jerič

Na Gorenjskem že DEVETO zaporedno leto vsak mesec s tedenskih glasovanj kar na štiri različne možnosti v šestih medijih poteka NAJ-NAJ-NAJ vsegorenjska akcija popularnosti pod naslovom "GORENJKA/GORENJEC MESECA". Tudi v letu 2002 jo bomo izvajali. V njej lahko sodelujete: bralke in bralci Gorenjskega glasa; poslušalke in poslušalci vseh štirih gorenjskih nekomercialnih radijskih postaj - Radia Kranj, Radia Sora, Radia Triglav Jesenice in Radia Gorenc ter gledalke in gledalci GTV - Gorenjske televizije v redni petkov oddaji GTV-MIX. Glasujete lahko tudi po elektronski pošti (naš elektronski naslov najdete na 3. strani časopisa).

Danes začenjam prvi izbor GORENJKE/GORENJCA meseca v letu 2002. V januarju izbiramo GORENJKO/GORENJCA meseca DECEMBRA 2001. Pravila o sodelovanju v štirih radijskih in televizijskih glasovanjih, ki vsa potekajo "v živo" neposredno v oddaje, Vam bodo povedali voditelji teh oddaj. Še vedno je najbolj prepričljivo glasovanje z dopisnicami, na katero vpišete enega od obih predlogov za GORENJKO/GORENJCA MESECA in jo pošljete na naš naslov: **GORENJSKI GLAS, p.p. 124, 4001 Kranj.** Pravilo "ena dopisnica - en glas" pri preštevanju glasovnic dosledno upoštevamo in zato nam ne pošiljajte polnih kuvert 'glasovalnih listkov' ali pa dolgega seznama imen na eni sami dopisnici; upoštevamo jo kot en glas. Enako velja za glasovanje po elektronski pošti.

V zadnjem krogu glasovanja za GORENJKO/GORENJCA meseca NOVEMBRA 2001 smo prejeli še 78 (v prvem 88, v drugem 173, v trejem 59) glasovnic, ki smo jih prešteli včeraj, prvi delovni dan v novem letu. Za dvojčici INES in TINO ste poslali 53 glasov v prvem, 98 v drugem, 42 v tretjem in še 62 v zadnjem glasovalnem krogu; za dr. MIROSLAVA ODARJA pa 25 prvi teden, 75 v drugem, 17 v tretjem in 16 v zadnjem decembrskem glasovalnem krogu (z vključno 31. decembrom). Dvojčici INES in TINA sta po Vašem izboru GORENJKI meseca NOVEMBRA 2001.

Kratki predstaviti ene Gorenjke in enega Gorenjca, ki sta prejšnji mesec (decembra 2001) posebej opozorila nase:

MARJANA NOVAK, direktorica družbe HTP Gorenjka Kranjska Gora; HTP Gorenjka je prvi decembrski dan praznovala 50-letnico in jo obeležila z uspešnim zaključkom niza investicij, zlasti največjim vodnim centrom na območju Julijskih Alp - Aquarixom v hotelu Larix.

FRONCI JERIČ, direktor podjetja HIT FIT Mengeš, odlično skrbi za pestro kulturno zabavo dogajanje v menseški dvorani; Franciju je Turistično društvo Mengeš prejšnji mesec podelilo posebno priznanje za uspehe v turistični promociji kraja in občine.

Tudi v letu 2002 v največji, najbolj tradicionalni in najbolj priljubljeni gorenjski akciji popularnosti sodelujejo: **FRIZERSKI ATELJE SILVA** v BRITOFOU 292 v Kranju, v bližini samopostežbe Živila, telefon 04/23-43-070 ali GSM 041/405-366, **Fitness center KRPAN Radovljica**, Gorenjska 41, telefon 04/53-12-623, lepotni studio FENIKS Bistrica pri Tržiču, Kovarska 17, telefon 04/59-46-009. V Frizerskem ateljeju Silva vsak teden uredijo frizuro eni (ali enemu) od vseh, ki ste v posameznem krogu glasovali za Gorenjko/Gorenjca meseca, v fitnessu Krpan in Studiu Feniks pa vsak teden po eden od glasovalcev uživa v najmodernejšem solariju. Poleg tega **JERNEJA LIKAR** s sodelavkami ekskluzivno poskrbi za novo frizuro vsak mesec tudi tisti ozistem, ki po Vašem izboru zmaga v akciji Gorenjka/Gorenjca meseca. Dvojčici INES in TINA sta torej povabljeni v Britof pri Kranju.

Izmed prejetih glasovnic poleg tega v VSAKEM glasovalnem krogu izžrebamo še sedem sodelujočih, ki ste glasovali z dopisnicami, v radijskih ali televizijskih glasovanjih. **V Frizerski ateljevi Silva v Britofu 292 pri Kranju je tokrat povabljeni ERIKA ŠTAMFELJ** z Lipo; v Studio Feniks v Bistrici pri Tržiču je povabljeni HELENA RESMAN iz Kranja; v Fitness studiu Krpan v centru Radovljice pa pričakujejo MARINO GALIČ iz Krope. Vrednostna pisma po tisoč tolarjev prejmejo: Joži Žulič, Mlaka 42, Komenda; Marija Klemenčič, Studor 14, Gorenja vas in Janez Rakar, Skokova 4, Kranj. Štiri Glasovne reklamne artikle pa pošljemo naslednjim: Domen Dolenc, Cankarjeva 1a, Jesenice; Anica Kuralt, Višnjarjeva 4, Medvode; Jan Dolenc, Dražgoška 13, Žiri in Anica Treven, Pod gozdom 1, Zg. Besnica.

Pis Miha Naglič

Po ljudeh gor, po ljudeh dol

Podlistek o znamenitih Gorenjcih

349

Tavčar in Krek

Omenili smo že večkrat, kdo sta prvoborca besednega boja med klerikalizmom in liberalizmom na Slovenskem: dr. Anton Mahnič in dr. Ivan Tavčar. Začel je prvi, tedaj delujoč v Gorici, ko je svojem listu Rimski katolik že pred 1890 pozival na ločitev duhov. Najprej so se odzvali njegovi pristaši v Ljubljani in pobudo prenesli na strani Slovencev in Domoljuba. Pri tem je vlogo Mahničevega asistenta odigral Tavčarjev škofjeloški rojak Andrej Kalan, tedaj še trnovski kaplan. Tavčar jima je najprej odgovarjal na straneh Slovenskega naroda, nato je časopisno polemiko učinkovito nadgradil še z literarno satiro, z romanom 4000, ki je skozi celo leto 1891 izhajal v mesečniku Ljubljanski zvon.

V polemiko, ki ni od takrat pravzaprav nikoli zares in zmerja pojental, so se vključevali vedno novi

avtorji. Ko se je izhajanje romaniranega podlistka 4000 že iztekelo, je v Slovencu začel izhajati odgovor nanj, satirično polemični podlistek s skupnim naslovom Mozaik; od 14. novembra 1891 do 16. januarja 1892, pred 110 leti torej, je izšlo 13 podlistkov. Naperjeni so zlasti na Tavčarja, ki ga novi podlistkar imenuje kar Naprednik. Avtor ni bil podpisani in Tavčar ni menda nikoli izvedel, kdo je. Razkril ga je še škofjeloški prof. Ivan Dolenec v pismu Mariji Boršnik, leta 1954: da je bil to mladi Janez Ev. Krek, Tavčarjev rojak s selške strani Blegoša. Protagonisti ločitve duhov med Slovencami so bili torej v dobršni meri prav naši rojaki z gorenjskega juga.

Uvod posveča pisec pisec "duhovitim grenadirjem na duševnem polju, ki so preprečili za vse večne čase enoličnost zmerjajočih se Slovencev". V naslednjih desetih podlistkih si privošči bojno taktiko, slog in moralno vodje Naprednika in njegovih trabantov. Potem ko je proučil "gnoj-

Dr. Janez Ev. Krek

no jamo" in "lekarno" Naprednikovih bojnih sredstev ter si ogledal tudi navdih "pesnika na korajzo", ki mu je nad štiri cente tehtajoča muza "nabiralna iz starih pljuvalnikov po farovžih in kapelanjah žaganja in pod okni imenovanih poslojij čike, ker to so jez neizogibna sredstva, da se je vžgal pesniško navdušenje", se loti liberalne estetike, ki jo še skriva v Narodni tiskarni, čeprav zanjo jamči "estetična dovršenost vsega kar ondot izide". Prva načela te estetike so "diplomatička korajza", "korajžno strahopetstvo" in "korajžna korajža". Vendar si liberalni duhovi sami niso edini, kako ta načela uporabljati v spornih vprašanjih, pri "nagoslovju", denimo. Zastopniki korajžne korajže so za to, da se sprejme v

leposlovje nagoslovje v celoti, diplomatička korajža ima ozir na nos in želodec, korajžno strahopetstvo pa tiko pritrjuje obema, na glas pa molči. Drugo takšno sporno vprašanje je "surovoslovje" ... (Povzeta Marja Boršnik.)

Polemika je bila surova, k sreči marsikdaj tudi primerno duhovita, zlasti pri Tavčarju; v besedah in duhovitosti mu nasprotviki pač niso bili kos. Njega in Kreka je v nekaterih ognjevitih nastopih, zlasti pred volitvami, rado zaneslo. Ivan Hribar v svojih spominih piše, kako je Krek "na nekem javnem shodu na Limbarski gori narodnim naprednjakom - prav po načinu kmečkih pretepačev - zapretil, da pojde z nožem nadnje". To so hude besede. Tudi Tavčar je rado zaneslo. Na predvolilnem shodu v Črnomlju (1901) je nastopal proti uvedbi splošne in enake volilne pravice, češ da je "je naše kmetiško ljudstvo ostalo surovo, nevedno in za vsak napredek nesposobno". V nadaljevanju je zbranim predlagal, "naj se katoliške volilce odpošlje s krvavo glavo nazaj, to nečedno drhal v farovške hleve in farovške svinjake, iz kojih so na dan prihruneli". Odnosi med Tavčarjem in Krekom so bili na trenutku napeti, sicer pa korektni. Ko je Krek umrl, je Tavčar v imenu Narodno-napredne stranke podpisal dve sožalni poslanici. Prva je bila spisana 11. oktobra 1917, naslovljena na "Slavni Jugoslovanski klub na Dunaju", druga na "Slavni klub poslancev SLS v kranjskem deželnem zboru v Ljubljani". Kljub lepočnosti, ki je ob takih priložnostih običajna, se iz obeh čuti tudi primerno in iskreno spoštovanje do umrlega.

Presenečenja ob diamantni poroki

Nekaj dni pred novim letom sta Zofija in Franc Braniselj praznovala 60. obletnico poroke.

Škofja Loka - V četrtek, 20. decembra, je bil na občini Škofja Loka redki obred: **Zofija in Franc Braniselj** sta stopila pred župana k diamantni poroki. Oba sta po rodu Notranjca, doma iz okolice Cerknice, spoznala sta se pri telovadbi, in se leta 1941 v Ljubljani poročila. Zofija je imela tedaj 20 let, Franc pa 24. Leta 1955 sta se preselila v Škofjo Loko in postala, kot pravita, zavrsenja Gorenjca. Imata dva sinova in štiri vnuke in zdravje jima dobro služi. Franc Braniselj je

opravljal vrsto najodgovnejših poslovodnih funkcij: bil je direktor Gorenjske predilnice, Loških tovarn hladilnikov in Rudnika urana Žirovski vrh, žena Zofija pa je bila vse do upokojitve zaposlena v LTH in seveda podpirala tri vogale pri hiši. Ob tem visokem in redkem jubileju sta bila večkrat prijetno presenečena. Najprej nad pozornostjo, obredom in darili, ki sta jih prejela na občini, nato pa nadvse prijetnim praznovanjem v ožjem družinskom krogom, ki ga je na Križni gori pripravila "mladina". "Še na mnoga srečna leta," je bila seveda najpogosteje izrečena želja. • Š. Ž.

10 let kavarne Randes vous

Na božič, 25. decembra, je desetletnico delovanja praznovala znana kranjska slaščarna in kavarna Randes vous, ki je s svojim uspešnim delovanjem nadvse zadovoljna. Odlično ponudbo dnevno svežih slaščic in tort po naročilu so pred dvema letoma dopolnili z belgijskimi pralineji in italijanskim sladoledom.

Ivana pogumno v osemindvetdeseto leto

Dolenja vas - Tudi letos je župan občine Železniki **Mihail Prevc** nadaljeval s prednovoletno tradicijo obiskov najstarejših občanov oziroma občank, saj je v občini kar 23 takih, ki so starejši od 90 let. Na prednovoletno soboto, 29. decembra, se je oglašil na obisku najstarejšo v občini **Ivana Rant**, ki je že aprila praznovala svoj 97. rojstni dan. Rojena je bila namreč 4. aprila 1904 v Rovtu pri Sv. Lenartu v družini, kjer je bilo kar 14 otrok na precej veliki kmetiji, leta 1935 pa se je poročila v Dolenjo vas. Spominja se, da so morali starejši bratje kmalu v vojaško suknjo in njihovo služenje se je podaljšalo zaradi prve svetovne vojne, najhujje pa ji je bilo med drugo svetovno vojno, ko se je bala za moža, saj so Nemci v Dolenji vasi streljali talce. V službi ni bila nikoli, saj je bila dvakrat poročena, imela tri otroke, pet pa jih je drugi mož pripeljal iz prvega zakona. Ivani Rant zdravje prav izredno služi: še danes lahko (veliko) bere brez očal, dobro sliši, lahko hodi, skratka, kot da bi imela najmanj dvajset let manj. Zanje skrbita sin in snaha, bolj žalostno pa je bilo vse, kar smo slišali o prepirih in pravdovanju za dedičino, celo o tem, da je bila uradno razglašena za premunilo. Ivana Rant bo seveda s svojim zdravjem to krepol zanimala in župan ji je zaželel še veliko dobrega počutja. • Š. Ž.

Polemika je bila surova, k sreči marsikdaj tudi primerno duhovita, zlasti pri Tavčarju; v besedah in duhovitosti mu nasprotviki pač niso bili kos. Njega in Kreka je v nekaterih ognjevitih nastopih, zlasti pred volitvami, rado zaneslo. Ivan Hribar v svojih spominih piše, kako je Krek "na nekem javnem shodu na Limbarski gori narodnim naprednjakom - prav po načinu kmečkih pretepačev - zapretil, da pojde z nožem nadnje". To so hude besede. Tudi Tavčar je rado zaneslo. Na predvolilnem shodu v Črnomlju (1901) je nastopal proti uvedbi splošne in enake volilne pravice, češ da je "je naše kmetiško ljudstvo ostalo surovo, nevedno in za vsak napredek nesposobno". V nadaljevanju je zbranim predlagal, "naj se katoliške volilce odpošlje s krvavo glavo nazaj, to nečedno drhal v farovške hleve in farovške svinjake, iz kojih so na dan prihruneli". Odnosi med Tavčarjem in Krekom so bili na trenutku napeti, sicer pa korektni. Ko je Krek umrl, je Tavčar v imenu Narodno-napredne stranke podpisal dve sožalni poslanici. Prva je bila spisana 11. oktobra 1917, naslovljena na "Slavni Jugoslovanski klub na Dunaju", druga na "Slavni klub poslancev SLS v kranjskem deželnem zboru v Ljubljani". Kljub lepočnosti, ki je ob takih priložnostih običajna, se iz obeh čuti tudi primerno in iskreno spoštovanje do umrlega.

NEDELJA, 6. JANUARJA 2002

TVS 1

- 7.55 Napovedniki
8.00 Živ žav: Televajski; Mali leteči medvedki; Palček David; Biserga, otroška oddaja
9.55 Nedeljska maša, prenos
11.00 Afrika - pogled s tal, angleška poljudnoznanstvena serija
11.25 Ozare, ponovitev
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudi in zemlja, oddaja TV Maribor
13.00 Poročila, šport, vreme
13.10 Videostrani
13.20 Sarah, preposta in pokončna: Konec zime, ameriški film
15.00 Sledi, oddaja o ljubiteljski kulturi TV Maribor
15.30 Lingo, TV igrica
16.00 Čari začimb: Ajdovi krapci
16.30 Porocila, šport, vreme
16.45 Vsakdanjik in praznik
17.45 Alpe-Donava-Jadran
18.15 Razgledi slovenskih vrhov
18.45 Risanka
18.50 Žrebanje lota
19.00 Danes
19.05 Zrcalo tedna
19.30 TV dnevnik, šport, vreme
20.05 Mario, nedeljski večer v živo
21.50 Kaj so rekli večerni gostje v letu 2001
22.45 Porocila, Šport, Vreme
23.05 Zgodbe o knjigi
23.15 Amarcord, italijanski film
1.15 Razgledi slovenskih vrhov

TVS 2

- 7.55 Napovedniki 8.00 Videostrani 8.45 TV Prodaja 9.20 Maribor: SP v alpskem smučanju, slalom (ž) 10.10 Adelboden: SP v alpskem smučanju, slalom (m) 11.15 TV Prodaja 12.05 Maribor: SP v alpskem smučanju, slalom (ž) 12.55 Adelboden: SP v AS, slalom (m) 13.40 Bischofshofen: Smučarski skoki štirih skakalnic 15.30 Sport 18.00 David Copperfield, 3. + 4. del 19.30 Videospotnice 20.05 Gospod Bean, angleška nanizanka 20.55 Stolpnice, mostovi, predori, ameriška dokumentarna serija 21.45 Napovedniki, marketing 21.50 Homo turisticus 22.20 Končnika 23.20 Resna glasba 0.50 Videospotnice, ponovitev

KANAL A

- 9.50 TV Prodaja 10.20 Mladi in nemirni, ameriška nadaljevanca 11.10 Mladi in nemirni, ameriška nadaljevanca 12.00 Mladi in nemirni, ameriška nadaljevanca 12.50 Mladi in nemirni, ameriška nadaljevanca 13.40 Mladi in nemirni, ameriška nadaljevanca 14.30 Puma Charlie, ameriški film 16.15 Skriti Hollywood, dok. serija 17.15 Jack in Jill, ameriška nanizanka 18.10 Beverly Hills, ameriška nadaljevanca 19.05 Melrose Place, ameriška nadaljevanca 20.00 Policijska akademija 7, ameriški film 21.30 Dosjeti X, ameriška nanizanka 22.20 Goodyear liga, ponovitev košarkarke

POP TV

- 7.50 TV prodaja 8.20 Slonček Benjamin, risana serija 8.45 Princesa Sissi, risana serija 9.10 Dragon Ball, risana serija 9.35 Hroščevogovi, mladinska serija 10.00 Jezdci senc, risana serija 10.30 Može v črnom, risana serija 11.00 Pasji policist, kanadska nanizanka 11.30 Otroci ne lažejo, humoristična oddaja 12.00 Šolska košarkarska liga 13.00 Divja Amerika, ameriški film 14.50 Barva škrilata, ameriški film 17.30 Mike Hammer: Več kot umor, ameriški film 19.15 24 ur 20.00 Nedeljski film: O psihi in mačkah, ameriški film 21.50 Športna scena 22.35 Študent medicine, ameriški film 0.30 24 ur, ponovitev

TV 3

- 6.00 Video strani 7.00 TV Prodaja 8.30 Wai Lana jogi 9.00 Risanke 10.00 Spidi in Gogi show, ponovitev 11.00 Vera in čas 11.30 V sedlu 12.00 Raketa pod kozolcem, ponovitev 13.30 Policist s Petelinjega vrha, jugoslovenska humoristična serija 14.30 Sijaj, 15.00 Čestitke iz domače skrinje 16.15 Družinska TV prodaja 16.30 Stiri tache, oddaja za ljubitelje živali 17.00 Mali nogomet - finale zimske nogometne lige 19.00 Ježek Show, zabavnoglašena oddaja 20.00 Reporter X 20.30 Italijanska nogometna liga: Inter : Lazio, prenos 22.30 Italijanska nogometna liga 0.30 Videostrani

GTV

- ... 24 ur infokanal, <http://gtv.tele-tv.si> 9.00 Predstavljeni spot GTV 9.05 GTV priporoča I. 9.15 Gorenjska TV poročila 1683 9.25 Čar silvestrske noči 2002, ponovitev 12.00 Predstavljamo vam KS Krize 12.45 Košarkarska tekmja, posnetek 13.55 24 ur infokanal, <http://gtv.tele-tv.si> 18.50 Pred-

Tel.: 07/332-33-00
SRAČJE GNEZDO:
Tel.: 07/332-40-24
Radio Sračje, d.o.o.
Valanticevo 17
8000 Novo Mesto

stavitevni spot GTV 18.55 GTV priporoča I. 19.00 Gorenjska TV poročila 1683 19.15 PTP - Gorenjski obzornik 83 19.30 Glasbena oddaja 19.55 GTV priporoča II 20.00 GTV MIX z Matejo in Alešem 21.40 GTV priporoča III 21.45 Gorenjska TV poročila 1683 22.00 Petek za sobotni zametek, ponovitev 23.55 GTV priporoča III 00.00 GTV jutri, Običajte teletekst GTV SODELUJTE V KONTAKTNIH ODDAJAH GTV KRAJN - POKLIČITE PO TELEFONU: 233 11 56! PRIDRŽUJEMO SI PRAVICO DO SPREMEMBE PROGRAMA.

koncert Dunajskih filharmonikov 11.00 Čas v sliki 11.05 Veronika, Lent je tu 12.00 Posebna praznična oddaja 13.00 Čas v sliki 13.05 Tednik 13.30 Domovina, tuja domovina 13.40 Da, da, ljubezen na Tirolskem, nemški film 15.20 Ljubezen jazz in objestnost, nemški film 17.00 Čas v sliki 17.05 Živeti lepše 18.00 Igra na srečo 18.25 Kristjan v času 18.30 Podoba Avstrije 19.00 Zvezna dežela danes 19.30 Čas v sliki 20.15 Uspešnica, avstrijsko-nemška komična kriminalka 21.45 Čas v sliki 21.45 Viktor Franko, portret 22.40 Umor na Orient ekspreusu, britansko-ameriška kriminalka 0.45 Topkapi, ameriška komedija 2.40 Pogledi od strani 2.45 Tereza - Nevestina zgodba, ameriški film 4.25 Povabilo na plese, britanski film

LOKA TV

- 20.00 Napovednik 20.01 Spot dneva 20.05 Oglesi 20.10 Motorsport Sport Mundial 20.40 The edge - za korak naprej, angleška dokumentarna oddaja 21.10 Titanic, 1. del 21.40 Raznovrstna obvestila na videostraneh iz oddajnika na Lubniku K51

TV ŽELEZNIKI

- VIDEOSTRANI TV Železniki preko COMPUTER od 17. ure do 19. ure ob glasbeni podlagi Radia Sora. VIDEOSTRANI TV Železniki na videokaseti ob 18., 19.20 in 21.

16.00 Aktualno v občini 19.00 Mladi umetniki se predstavijo 19.15 Ob zaključku leta - dokumentarni film 20.00 Potopisna oddaja

R KRAJN

- 5.30 Napoved 5.45 Na današnji dan 5.50 EPP 6.00 Vreme, ceste 6.15 Nočna kronika 6.25 BIO vremenska napoved, sonce, luna 6.40 Dobro jutro! Komu? 6.45 Vreme, ceste 6.50 EPP 7.00 Poročila RS 7.30 Čestitka presenečenja 7.40 Pregled tiska 7.50 EPP 8.00 Misel dneva - citat 8.20 Oziramo se 8.30 Izgubljene živali 8.40 Gorenjski kviz 8.50 EPP 9.00 Godan 9.20 Tema dneva 9.50 EPP 10.00 Novice 12.20 Cankarjev dom 10.45 Kaj danes za kosilo 10.50 EPP 11.00 Novice 11.05 11.30 Kviz Radia Kranj 11.45 Temperature doma in po svetu 11.50 EPP 12.00 Novice 12.20 Novice 12.20 Prispevek 12.30 Osnitrice 12.40 Prispevek 12.50 EPP 13.00 Pesem tedna 13.10 Bio vremenska napoved 13.15 Izgubljene živali 13.20 Črna kronika 13.40 Zanimivosti: Zlata mineta na Radiu Kranj 13.50 EPP 14.00 Godan 14.30 Športna oddaja 14.45 Pregled današnjih kulturnih dogodkov 14.50 EPP 15.00 Aktualno 15.15 Vreme, ceste 15.30 Dogodki in odmevi RS 16.10 Napoved 16.20 Prispevek 16.50 EPP 17.00 Novice 17.10 Zanimivosti: 17.40 Vreme jutri in v prihodnjih dneh 17.50 EPP 18.00 Godan 18.15 Izgubljene živali 18.20 Big bangovih 10 zmagovitih 18.50 EPP 19.00 Novice 19.00 Izgubljeni najdeni predmeti 19.20 Napovedi jutrišnjega programa Radia Kranj 19.30 Pometašo po domači glasbeni sceni 24.00 SNOP

ATM KRAJSKA GORA

- ... Videostrani 18.15 Napovednik dnevnega programma 18.16 EPP blok 18.18 Kronika - 18.45 Risanka 19.05 Videostrani 20.00 Avtomobilsko zrcalo, ponovitev 21.10 Satelitski program DW 22.00 Videostrani

TV ŠIŠKA

- ... Videostrani 14.50 Napoved sporeda 15.00 Telemarket 15.05 3, 2, 1 GREMO, zabavno glasbena oddaja - ponovitev 16.30 Nora nedelja: zabavno nedeljsko popoldne 18.40 Mini 5 19.00 Telemarket 19.10 Napoved sporeda za ponedeljek 19.15 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

- ... Videostrani 14.50 Napoved sporeda 15.00 Telemarket 15.05 3, 2, 1 GREMO, zabavno glasbena oddaja - ponovitev 16.30 Nora nedelja: zabavno nedeljsko popoldne 18.40 Mini 5 19.00 Telemarket 19.10 Napoved sporeda za ponedeljek 19.15 Videostrani

HTV 1

- 7.50 TV koledar 8.00 Poročila 8.15 Švicarska družina Robinson, ameriški film 10.20 Risanka 10.30 Dvigalka 12.00 Opoldanske novice 12.15 TV koledar 12.30 Sadovi zemlje 13.20 Mir in dobrota 13.50 Klic duha 14.00 V nedeljo ob dveh 15.00 Poročila 15.10 Hruške in jabolka, ukarski dvoboj 15.45 Krežljada 16.45 Materin instinkt, ameriška drama 18.25 Nas skupni prijatelj, angleška nadaljevanca 19.10 Loto 19.30 Dnevik 20.05 Hrvatska zgodba, hrvaška drama 21.50 Ciklus filmov James Bond: Vohun, ki me je ljubil, ameriški vohunski film 23.35 Poročila 23.50 Ranjena ljubezen, francoska drama 1.20 Nocni program

HTV 2

- 8.00 Panorama 9.15 Biti duhovnik, dok. oddaja 9.30 Srečen sem 9.45 Verski program 10.00 Sveta maša 12.05 Jahati rožnatega konja, ameriški film 13.45 Fifteens streš, angleška miniserija 15.45 Dokumentarni film 16.20 Xena, nanizanka 17.05 Morje, studio Split 17.35 Šampioni narave 18.05 Opera Box 18.40 Povabilo 19.10 Pustolovščina Cícija in Silvestra 19.30 Iz zakladnic hrvatskih muzejev 19.45 Aretacija in proces, dok.-igrana nanizanka 20.05 Nevidni človek, ameriška nanizanka 21.05 Arabski stolp - Najrazkošnejši hotel na svetu, dok. oddaja 22.05 Triler: Silvestrov v Berlinu, koncert

AVSTRIJA 1

- 4.05 Roswell, pon. 4.50 Raztresena Ally, pon. 5.35 Kranj Queensa, pon. 6.00 Otoški program 8.50 Ena, dva ali tri, otoški 9.00 Ena, dva ali tri 9.15 SP v alpskem smučanju: slalom (ž), prenos 1. teka iz Adelboda 11.20 Športni pregled 11.50 SP v alpskem smučanju: slalom (ž), prenos 1. teka iz Maribora 10.10 SP v alpskem smučanju: slalom (m), prenos 1. teka iz Adelboda 11.20 Športni pregled 11.50 SP v alpskem smučanju: slalom (ž), prenos 1. teka iz Maribora 12.55 SP v alpskem smučanju: slalom (m), prenos 2. teka iz Adelboda 13.45 Svetovni pokal v smučarskih skokih: Novoletna turneja štirih skakalnic, prenos iz Bischofshofna 16.00 Nonstop neumnost 16.25 Mavliev, ponovitev risanga filma 18.30 Šport v nedelji 19.30 Čas v sliki/Kultura 20.15 Rdeči kot, ameriška srhlička 22.15 Columbo: Smrt v električni oddeji, ameriški film 23.50 Mesto zločina, nemška kriminalka 1.20 McQuade, ponovitev ameriškega filma 3.00 Rdeči kot, ponovitev amer. filma 4.55 Felicity

AVSTRIJA 2

- 6.05 Videostrani 6.35 Encijan cveti modro, nemška komedija 8.00 Vremenska panorama 9.00 Čas v sliki 9.05 Kralj Klavdij sveta 9.20 V reki stoletij 9.45 Novoletni

R OGNIJŠČE

- 05.00 Dobro jutro 05.15 Vremenska napoved 05.30 Poročila 5.45 Napovednik programa 06.00 Svetnik dneva 06.10 Dobrodružna priča 06.20 Meteorologi o vremenu 06.30 Poročila 06.50 Duhovna misel 07.00 Živnjenje 07.25 OKJ 07.30 Držni pogovor o vremenu 07.35 Vremenska pesem 15.00 Dobrodružna priča 15.30 RA Slovenija 16.30 Dobrodružna priča 17.00 Dobrodružna priča 17.30 Čas v sliki 18.00 Horizont 19.00 Radio jutri 20.00 Glasbeni program RA Sora do polnoči

GTV

- ... 24 ur infokanal, <http://gtv.tele-tv.si> 18.50 Predstavljeni spot GTV 18.55 GTV priporoča I. 19.00 Gorenjska TV poročila 1683 19.25 Čar silvestrske noči 2002, ponovitev 12.00 Predstavljamo vam KS Krize 12.45 Košarkarska tekmja, posnetek 13.55 24 ur infokanal, <http://gtv.tele-tv.si> 18.50 Pred-

- SODELUJTE V KONTAKTNIH ODDAJAH GTV KRAJN - POKLIČITE PO TELEGONIČNI

TVS 1

- 7.55 Napovedniki
8.00 Utripi
8.20 Zrcalo tedna
8.30 O živalih in ljudjih, oddaja TV Maribor
9.00 Iz popote torbe: Meduza na Groenlandiji
9.20 Sejem, nizozemski film
9.50 Oddaja za otroke
10.10 Dnevnik velikih mačk, angleška poljudnoznanstvena serija

National geographic, ameriška dokumentarna serija

11.30 Na vrtu, oddaja TV Maribor

11.55 Z vseh koncev sveta, angleško-japonska dokumentarna serija

12.25 Sledi, oddaja o ljubiteljski kulturi TV Maribor

13.00 Poročila, Šport, Vreme

13.10 Videostrani

14.00 Ljude in zemlja, oddaja TV Koper - Capodistria

14.50 Polnočni klub

16.00 Dobrer, Koroška

16.30 P

TOREK, 8. JANUARJA 2002**TVS 1**

7.50 Napovedniki
7.55 Kultura
8.00 Odmevi
8.30 Mostovi
9.00 Čarobni šolski avtobus, risana nanizanka
9.25 Radovedni taček: Roka in noge
9.40 Oddaja za otroke
10.30 Volja najde pot
11.30 Naokoli po Nemčiji
12.05 Komisar Rex, avstrijska nanizanka
13.00 Poročila, Šport, Vreme
13.10 Videostrani
13.50 Obzorje duha
14.20 Videnje odrešenja, angleška dok. serija
15.10 Radio Ga-Ga, dokumentarec meseca
16.00 Duhovni utrip
16.30 Poročila, Vreme, Šport
16.45 Sprehodi v naravo: Prekomorski sadeži
17.00 Čarobnikova hiša, angleška nadaljevančka
17.45 Ogenj in led, nemška dok. serija
18.45 Risanka
19.00 Kronika
19.30 TV Dnevnik, Šport, Vreme
200.5 Tilly Trotter, angleška nadaljevančka
21.00 Aktualno
22.00 Odmevi
22.30 Kultura
22.35 Sport
22.40 Vreme
22.50 Angleška drama
23.40 Ogenj in led, nemška dok. serija, ponovitev

TVS 2

7.55 Napovedniki 8.00 Videostrani 10.00 TV Prodaja 10.30 Videostrani 14.00 TV Prodaja 14.30 Videospotnice 15.05 Gospodarski iziv 15.35 Studio City 16.30 Rad imam Lucy, američka čebelica nanizanka 17.00 Bogataš in reže, američka nadaljevančka 17.55 Islandská legenda, finsko-francoski film 19.30 Videospotnice 20.00 Slovenska filharmonija, prenos 22.05 Flasofon, slovenski kratki film 22.15 Alicia, evropski film 22.40 Videospotnice, ponovitev

KANAL A

9.50 TV Prodaja 10.20 Miza za pet, američka nanizanka 11.10 Felicity, američka nanizanka 12.00 Beverly Hills 90210, američka nanizanka 13.00 Ricki Lake, ponovitev 13.50 TV prodaja 14.20 Obala ljubezni, američka nadaljevančka 15.10 Mladi in nemirni, američka nadaljevančka 16.00 Ricki Lake, pogovorna oddaja 16.50 Felicity, američka nanizanka 17.40 Shasta, američka humoristična nanizanka 18.10 Jesse, američka nanizanka 18.40 Korak za korakom, američka nanizanka 19.10 Meteor, vreme 19.15 Šov Jerryja Springerja, pogovorna oddaja 20.00 Kung fu: Teorija kaos, američki film 21.50 Pa me ustreli!, američka humoristična nanizanka 22.20 Tretji kamen od sonca, američka humoristična nanizanka 22.50 Naro žaljubljena, američka humoristična nanizanka 23.20 Šov Jerryja Springerja, ponovitev pogovorne oddaje 0.00 Rdeče petke, erotična serija

POP TV

9.10 JAG, američka nanizanka 10.00 Vsička, mehiška nadaljevančka 10.55 Tri sestre, venezuelska nadaljevančka 11.50 Prepovedana strast, mehiška nadaljevančka 12.40 TV prodaja 13.10 Sedma nebesa, američka nanizanka 14.05 Dragon Ball, risana serija 14.30 Hroščeborgi, mladinska serija 15.00 TV prodaja 15.30 Diagnoz: Umor, američka nanizanka 16.25 Prepovalna strast, mehiška nadaljevančka 17.20 Tri sestre, venezuelska nadaljevančka 18.15 Vsička, mehiška nadaljevančka 19.15 24 ur 20.00 Prevereno 20.45 Resnične zgode: Neka druga mati, američki film 22.30 JAG, američka nanizanka 23.30 MASH, humoristična nanizanka 0.00 24 ur, ponovitev

TV 3

6.00 Video strani 6.30 TV prodaja 7.00 Pokemoni, risana serija 7.30 Wai Lana jogi 8.00 Iz domače skrinje, ponovitev 9.45 Družinska TV prodaja 10.00 Videostrani 10.30 TV prodaja 11.00 Italijanska nogometna liga 13.30 Kuhrske dvoboje 14.15 Risanka 14.45 Automobile 15.00 Avtoden 15.15 Ježek Show, ponovitev 16.15 Družinska TV prodaja 16.30 Iz domače skrinje, kontaktna oddaja 18.15 Kuhrske dvoboje 19.00 Pokemoni, risana serija 19.30 Wai Lana jogi 20.00 Navzkrižni ogenj, film 22.00 Naj N - nogometni studio 23.00 Kuhrske dvoboje 23.45 Videalisti 0.15 Video strani

GTV

... 24 ur infokanal, http://gtv.tele-tv.si 18.50 Predstavljeni spot GTV 18.55 GTV priporoča I. 19.00 Gorenjska TV poročila 1685 19.15 Razstava lutk 19.30 Dokumentarni film o delu inštituta za biologijo 19.55 GTV priporoča II 20.00 Utrip Kranja 20.10 Predstavljamo vam KS Kovor 20.55 Aljetpon Bandag - certifikati kakovosti 21.45 Gorenjska TV poročila 1685 22.00 Znani, naznani obrazi, Ivica Arvaj 22.30 S.E.M. oddaja R. Klariča 23.00 Izbramo "Naj smučišce...", 1. oddaja 23.40 GTV priporoča III 23.45 Gorenjska TV poročila 1685 00.35 GTV jutri, Obiščite naš televizor GTV

SODELUJTE V KONTAKTNIH ODDAJAH
GTV KRAJN - POKLICITE PO TELEFONU: 233 11 56!
PRIĐRŽUJEMO SI PRAVICO DO SPREMEMBE PROGRAMA.

LOKA TV

9.00 Napovednik 9.01 Glasbena kapljica 9.05 Viva turistica 9.30 Nasvidenje ...

SPORED / info@g-glas.si**SREDA, 9. JANUARJA 2002****TVS 1**

7.35 Napovedniki
7.55 Kultura
8.00 Maja in čarodej
8.00 Odmevi
8.30 Dobar dan, Koroška
9.00 Trojčice, risana nanizanka
9.25 Grdi raček Tine, risanka nanizanka
9.50 Sprehodi v naravo: Prekomorski sadeži
10.05 Čarobnikova hiša, angleška nadaljevančka
10.30 Lingo, TV igrica
11.00 Ogenj in led, nemška dok. serija
12.00 Tilly Trotter, angleška nadaljevančka
13.00 Poročila, Šport, Vreme
13.10 Narisi mi igračo, francoski film
15.10 Aktualno
16.30 Poročila, Šport, vreme
16.45 Pod klobukom
17.35 Marketing
17.45 Avstralija kronika, francoska poljudnoznanstvena serija
18.45 Risanka
18.55 Napovedniki
19.00 Kronika
19.25 Marketing
19.30 TV Dnevnik, Šport, Vreme
20.05 Sedmi pečat: Lotosova dežela, kanadski film
22.00 Odmevi
22.30 Kultura
22.35 Šport
22.40 Vreme
22.55 Terminal
0.25 Avstralija kronika, francoska poljudnoznanstvena serija

TVS 2

7.55 Napovedniki 8.00 Vremenska panorama 18.00 Športne novice 18.15 Otroški program 18.45 TV ponudba 19.00 Športne novice 19.10 Otroški program 20.00 ATM predstavlja - oddaja o avtomobilizmu 20.45 Športne novice 20.55 Film 22.30 Videostrani TV Impuls

HTV 1

6.50 TV koledar 7.10 Dobro jutro, Hrvatska 9.40 Aretacija in sojenje, ponovitev 10.00 Poročila 10.05 Izobraževalni program 11.00 Otroški program 12.00 Opoldanske novice 12.15 TV koledar 12.40 Moja usoda si ti 13.25 Kdo bo ljubil moje otroke, američka drama 15.00 Poročila 15.05 Dok. serija 16.00 Izobraževalni program 16.45 Hrvatska danes 17.05 Vsakdan 18.30 Govorimo o zdravju 19.00 Vprašaj 19.15 Risanka 19.30 Dnevnik 20.10 Skupaj po zvezd, glasbena oddaja 21.45 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

HTV 2

18.55 Začetek programa 18.00 Športne novice 18.15 Otroški program 18.45 TV ponudba 19.00 Športne novice 19.10 Otroški program 20.00 ATM predstavlja - oddaja o avtomobilizmu 20.45 Športne novice 20.55 Film 22.30 Videostrani TV Impuls

HTV 3

5.30 Napovedniki 8.00 Vremenska panorama 10.00 TV Prodaja 10.30 Videostrani 14.30 TV Prodaja 15.00 Videospotnice 15.30 Homo Turisticus 16.05 Priravljenci, oddaja o slovenski vojski 16.30 Rad imam Lucy, američka čebelica nanizanka 17.00 Bogataš in reže, američka nadaljevančka 17.55 Islandská legenda, finsko-francoski film 19.30 Videospotnice 20.00 Aktualno: 15.15 Vreme, ceste 15.30 Dogodki in odmevi RS 16.20 Prispevek 17.10 Zamislivost 17.20 Prispevek 17.40 Vreme jutri in v prihodnih dneh 17.50 EPP 18.00 Godan 18.15 Krv Radia Kranj 18.30 Razmirevno živali 18.40 Osmrtnice 18.45 Športna oddaja 20.30 Predstavljamo vam - slikar samouk iz Martinj vrha

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

... Videostrani 19.00 Napoved sporeda 20.00 Telemarket 20.05 3, 2, 1 GREMO - oddaja domače zabavne glasbe z gosti v živo iz studia 21.30 Telemarket 21.40 Napoved sporeda za sredo 21.45 Videostrani

IMPULZ CATV KAMNIK

Most prijateljstva z afriško Larabango

Skupina ljudi iz Slovenije, ki radi potujejo v Afriko, se je združila v prizadevanju, da pomaga ljudem v ganski vasi Larabanga. Neuradno se imenujejo "društvo za dober planet".

Larabanga, vas na severu Gane z okoli štiri tisoč prebivalci, je med slovenskimi popotniki že dobro poznana. Veliko zasluga za to ima Samo Košnik iz Šenčurja, ki jo je večkrat obiskal, jo z diapozičnimi in predavanji predstavljal po vsej Sloveniji, zanj navdušil veliko ljudi in za svoje afriške prijatelje doma zbiral tudi humanitarno pomoč. 16. januarja se bo spet vrnil v Larabango, tudi tokrat z zbranim denarjem, ki bo pomagal dograditi šolo.

Izobrazba je namreč zelo pomembna vrednota teh ljudi v Afriki, ki so sklenili, da ne bodo postali žrtve globalizacije in splošnega upadanja samozavesti ljudi iz revnih predelov planeta.

"Nočejo se smiliti samim sebi in so v za naše pojme nemogočih razmerah s pomočjo skromnih dotacij iz bogatega dela sveta sami postavili solo, razvijajo zdravstvo, modernizirajo gradnjo hiš in vodijo številne druge projekte. Iz domala popolne nepismenosti so v poldrugem desetletju dosegli, da ima lepo število ljudi vsaj osnovno izobrazbo, v velikih mestih pa študirajo že prvi larabanski študentje. Postavili so tudi nekaj tradicionalnih hiš za turiste, ki bodo začeli prihajati tudi v njihovo vas," opisuje svoje afriške prijatelje popotnik Samo Košnik. "Skrbijo za svojo tradicijo, negujejo ljudske pesmi, ohrajanjo bogato zgodovino in kulturo ljudstva Kamara, ki so bili od nekdaj duhovni učitelji, zdravilci, mirovnog pogajalci. Larabango so obše vse vojne in lakote preteklo-

Dvojčka Salia iz Larabange sta se veselila računalnika, ki ga je iz Slovenije prinesla Urša.

sti. Nočejo in nočemo, da jih uniči sodobnost."

Obiskovalci iz Slovenije so ustvarili nekakšen most prijateljstva in izmenjave. Opremili so vaško nogometno moštvo, obdarovali takajšnje šolarje s potreščinami. Larabanga je vključena tudi v projekt posvetnega društva Humanitas (na pobudo Slovenke Eve Marn), ki družinam in posameznikom iz Slovenije omogoča, da postanejo botri otrok v tem predelu Afrike, s čimer pripomorejo k temu, da ne ostanejo neukini izkoriscani delavci. Skupaj z domačini sta Tea Rozman in Nathan Clark postavila in opremila vaško knjižnico, v katero je iz Slovenije romalo že okoli 600

knjig v angleščini. Eden od slovenskih popotnikov, Celjan Filip, je to zgodbo uvel tudi na filmski trak. Zaradi sodelovanja in vse številnejše družine prijateljev Larabange, tam stoji Slovenska hiša.

Samo Košnik je precej denarja za Larabango zbral s svojimi predavanji in projekcijami diapozičnih. Velik donator je tudi Igor Jelovčan. Ko je poslušala njuna predavanja, se je med ostalimi za Larabango navdušila tudi Urša Poljanšek. Ko je novembra potovala v Afriko, je obiskala tudi to vas in odnesla tja darilo ljubljanskega računalniškega podjetja, ki je Larabangi podarila računalnik.

Samo Košnik se že veseli januarja, ko bo znova odšel v Larabango. Kot je s svojimi diapozičnimi predstavljal to vas, bi rad sedaj na isti način prijateljem v Afriki pokazal Slovenijo. Manjka pa mu diasov, zato prosi vse, ki bi mu bili pripravljeni posoditi to gradivo, naj se mu oglasijo (online ali po telefonu 25-15-890 ali 25-15-891). Prav tako dobrodoše po so pred odhodom v Larabango tudi knjige v angleščini, ki bi lahko obogatile tamkajšnjo knjižnico.

• Danica Zavrl Žlebir,
foto: Urša Poljanšek

Študentje za mlade mamice

Klub študentov Kranj že peto leto organizira akcijo z imenom Mlade mamice. Pripravili bodo dražbo umetniških del. Sodelovala bo tudi občina Kranj. Izkupiček avkcije bo v celoti namenjen mladim študentskim družinam, ki se bodo prijavile na ta razpis in izpoljujejo naslednje pogoje: mami ali oči mora biti član Kluba študentov Kranj (vsaj od 1. novembra 2001), mami ali oči ne sme biti iskalec zaposlitve, otrok mora biti rojen po 1. novembru 1998. Pisne prijave s priloženim izpisom iz matične knjige in fotokopijo članske izkaznice KŠK naj kandidati pošljejo do 15. januarja na Klub študentov Kranj (Za mlade mamice), Glavni trg 20, Kranj.

Izdali informativni koledar

Kranj - Medobčinsko društvo invalidov Kranj vsako leto ob novem letu izda koledar za svoje člane. Na hrbtni strani koledarja so zapisane številne koristne informacije. Med drugim društvo obvešča tudi o delu v tekočem letu, kolikšna je članarina, kdaj je mogoče letovati, kako se prijavljati na izlete, kdaj je rekreacija... Na kratko pa so navedene tudi pravice invalidov: prenehanje zaposlitve zaradi invalidnosti, uživanje varstvenega dodatka, invalidska pokojnina, zavarovalna doba za otroka, oprostitev plačila RTV naročnine. Pišejo tudi o drobnih ugodnostih, ki jih članom društva ponujajo nekateri podjetniki.

Dobrodeleni koncert z Gašperji

Komenda - Prihodnji petek, 11. januarja, ob 19.30 se v Komendi obeta prijeten glasbeni dogodek. Ustanova Petra Pavla Glavarja in KUD Komenda pripravlja dobrodelni novoletni koncert z ansambalom Gašperji. Izkupiček je namenjen ustanovi Petra Pavla Glavarja.

Prisrčno srečanje ob letu osorej

Predstavniki krajevnih odborov Rdečega križa na obisku pri krajanah, starejših od 75 let.

Pri Jožetu Čadežu v Lajšah.

ne Gorenja vas - Poljane Jože Bogataj, letosnjega srečanja pa se je udeležil tudi direktor centra slepih Boris Koprivnikar. Člani odborov RK občine Gorenja vas - Poljane se lepo zahvaljujejo vsem delavcem doma, zlasti še Meti Jensterle, ki vsako leto ob obisku RK (če je v službi ali ne) priskoči na pomoč.

Prav posebno doživetje pa je bil obisk pri starostniku Jožetu Čadežu v Lajšah za njegov 91. rojstni dan. Predstavniki Rdečega križa iz Gorenje vasi so ga obiskali skupaj z županom Jožetom Bogatajem. Ob lanskem obisku, ko so počastili njegovo 90-letnico, je Jože dejal, naj naslednje leto pride tudi župan, da se njemu povede, kako lepo je zanj poskrbeljeno na stara leta in kako je zadovoljen. Letos mu je navdušen pokazal svojo zapestno uro za slepe, ki je sicer v nemščini, na pritiske

res lepo počuti. Posebno pohvali gospodinjo Miro, ki se tudi ob obisku lepo izkazala in se je bilo njenim dobrotam težko upreti. Obiskovalcem pa je bilo posebej toplo pri srcu, ker družina tako lepo skrbi za slepega strica Jožeta. Dejal je, da ne drži tisto, kar je poleti v Ločanki zapisal novinar, če "da ga ta miladi ne upoštevajo prav dosti". Pravi, da tega on že ni rekel. Pri nas ni tako, je dejal in tudi obiskovalci so videli, da je res. Prijetna fanta, Tonetova sinova, sta zelo pozorna do njega, z gospodinjo Miro pa sta sploh velika prijatelja. Obiskovalcem je v veliko zadovoljstvo, da se starostniki med svojci dobro počutijo in radi bi videli, da bi bilo povsod tako. • D.Z.

Organizirana pomoč ljudem v stiski

Radovljica - Lani je bilo mednarodno leto prostovoljstva, decembra tudi dan prostovoljstva. Zato so različne humanitarne organizacije, ki se ukvarjajo s prostovoljnimi delom, zadnji mesec preteklega tista izkoristile za srečanje in pogovore o prostovoljstvu. Eno takih je bilo tudi medgeneracijsko društvo Čebelica iz Radovljice. Leta 2000 so proslavili deseto obletnico ustanovitve prve skupine starejših za samopomoč v domu dr. Janka Benedika v Radovljici, prizadevanja prostovoljev pa so bila usmerjena k lajsanju stisk, trpljenja in osamljenosti. Dokazano je namreč, da je

prav osamljenost ena najbolj razširjenih stisk starih ljudi. Prostovoljno delo je eden od načinov, kako ublažiti te stiske, pri delu pa v največji meri potrebujejo ljubezen do sočloveka. Medgeneracijsko društvo Čebelica, ki pokriva občine Radovljica, Bled in Bohinj (slednji nima skupine) združuje pet temeljnih skupin v domu dr. Janka Benedika, štiri temeljne skupine v domačem okolju, od tega tri v občini Radovljica in eno na Bledu, dve posebni skupini v domačem okolju in dve skupini za pomoč starim. Skupine vodijo prostovoljke, ki so za svoje delo priznane, mesečno pa se srečujejo na takih imenovanih supervizijah. Supervizijo vodi organizatorica mreže Metoda Bole Finžgar. Delo prostovoljstva je tudi predstaviti svoje delo in povabiti k sodelovanju druge. Sprejmejo vsakogar, ki nosi v svojem srcu ljubezen in jo je pripravljen dajati tudi drugemu. Društvo Čebelica vodi prostovoljka Bernarda Kastelic. • D.Z.

Na Društvo za nenasilno komunikacijo, Milana Majcna 12, Ljubljana vodijo svetovalne pogovore z mladimi in ženskami, ki doživljajo nasilje, ter z mladimi in moškimi, ki nasilje povzročajo. Vsi, ki potrebujejo informacije ali bi se želeli naročiti na svetovalje, jih poklicite na telefonsko številko 01/4344 822.

Za kakovostno starost

Škofta Loka - Območno združenje Rdečega križa Škofta Loka med drugim izvaja tudi program za kakovostno starost. Deluje pod okriljem petih zunanjih skupin starih za samopomoč in petih v okviru Centra slepih in slabovidnih v Škofti Luki. Sredi decembra so bili na obisku v domu upokojencev v Ajdovščini, kjer so se srečali s tamkajšnjimi skupinami in se pogovarjali z vodji skupin in vodstvom doma. Rdeči križ je uvedel tudi program varstva starih in v akciji Sosed sosedu poskrbel tudi za zdraviliško zdravljenje ostarelih socialno ogroženih. Z Gorenjskega je decembra letovalo 7 starih ljudi, od tega trije s škoftoškega območja. • D.Z.

Priznanje Gorenjski banki

Kranj - Na zadnjem zasedanju sveta Mestne občine Kranj decembra lani so izročili zahvale vsem donatorjem, ki so podprt projekt ljudske kuhinje v Kranju. Gre za projekt, ki ga vodi Center za socialno delo Kranj, ki na ta način zagotavlja prehrano socialno ogroženim in izključenim posameznikom. Cilj projekta je z nudenjem toplega obroka zmanjšati socialno stisko revnini Kranjčanom. Projekt s podporo donatorjev teče že od leta 1997. Podjetje, ki prevzame donatorstvo, se obvezuje pokriti stroške priprave 30 toplih obrokov dnevno za pol leta. V letu 2001 je bila donatorka tudi Gorenjska banka, ki je za to svojo poteko prejela častni naziv Humanizirana poslovost - poslovnost s srcem za izkazan послuh in odzivnost pri reševanju socialnega projekta razdelilca hrane. Zahvala sta izročila župan Mestne občine Kranj Mohor Bogataj in direktor centra za socialno delo Marjan Podbevk.

Piše Milena Miklavčič

Usode

313

Prekletstvo

Karla je še zmeraj prepričana, da se morajo mlati takoj, ko se poročijo ali še prej, osamosvojiti. Nekoli ne bom pozabila strahu, s katerim sem moralna živeti, ker bodočemu tatu nisem bila sposobna reči, da je dejala in potem dodala, da jo še zmeraj zgrabi strah, ko je sama doma.

V mislih se je spet vrnila nazaj. Saj vem, da ti moram opisati večer, ko sva Ivanovim staršem povedala, da se bova poročila, je dejala, toda kar stresem se, če samo pomislim, kaj se je dogajalo.

Z Ivanom sta ves dan zbirala korajčo, da ju obiščeeta. In ce ne bi bilo Karlinih staršev, ki sta bila neizprosna in sta "brez milosti" zahtevala, da to naredita čimprej, bi to dolžnost spet preložila na "nedolžen čas".

"Še zmeraj imam pred očmi veliko hišo, z mizo v kuhinji. Peč je bila še zmeraj vroča, ker je mama zjutraj pekla kruh. Zmeraj sem ga rada pokusila, ker je bil malo bolj slan, kot smo ga ponavadi pekli doma. Tisti večer se mi je v grlu naredil vozil in vase ne bi spravila niti grizljaja... kaj sta pa tako uradna, je vprašal oče, ko sva se stisnila drug k drugemu in kar nisva mogla z besedo na dan. Potem se je Ivan le

ojunačil in staršem povedal o najini odločitvi. Oče je planil pokonci, ga objel in mami so stopile solze v oči. Pa ne, da je že "mus", se jeagnila k meni. Postala sem rdeča kot kuhan rak. Sploh nisem bila vajena, da bi se v njeni družbi o tem govorilo, zato sem odločno zmajala z glavo. Oče je kar na časopisni papir začel risati tloris zgornjega nadstropja, kje bi se dalost postaviti kopalnico, spalnico, kje bo otroška soba. O tem, da bova kar takoj "naročila" otroka, ni bilo nobenega dvoma. Ko bosta poročena, bosta morala pozabiti na "flenkarije", malo bolj bosta morala zagrabit za delo, je razlagal in sploh nama ni pustil do besede. Ti pa boš razbremenila mamo, se je obrnil k meni in "določil", kaj bo moja dolžnost. Denarja bom dal toliko, kot ga bosta rabila, saj je moj. Imam dovolj "našparano". Am pak mal hvaležnosti bosta pa že morala pokazati, če vama bova z mamo tako lepo postala za začetek..."

Vse bi bilo lepo in prav, če bi Karla in Ivan lahko zamizala na obe očesi, požrila cmok, vzela denar in se podredila vsemu, kar je oče pričakoval od njiju. Karla je tudi vedela, da bi mama brez besed pazila na vnučke in da bi jih razvajala celo takrat, ko bi bila ona doma.

"Toda z Ivanom sva bila ne samo prestara za tako podložništvo", temveč sva imela preveč izkušenj in svuvedena, da bi vse te "dobrote" uničila najin zakon. Sploh ne vem, kje sva zbrala toliko korajče, da sva, skorja v en glas, dejala, da ne bova živel pri njih doma. Oče je planil pokonci in sploh ni mogel verjeti, da je prav slišal. Še enkrat je naju vprašal,

kakšni so najini načrti. Ivan je ponovil, od besede do besede, kar sva se doma naučila na pamet. Tedaj je oče dvignil prst in nama ukazal, naj izgineva in naj se jima nikoli več ne prikaževeda pred oči. Ivan je bil zelo bleš in kar tresel se je. Oče ne naredi nama tega, lepo te prosim. Kdo bo pa skrbel za yaju, ko bosta stara, če se tako obnaša. Ti že ne, je on zarezal nazaj, bo raje vse skupaj začgal. In potem se vstala in sva šla. Komaj sva zaprla vrata za seboj, sva zaslišala, kako je vrgel za nama stol, ki pa naju ni zadel. Razšli smo se v sovraštvu in to ni bilo dobro za nov začetek, sva oba z Ivanom razmisljala malo na glas, malo po tihem. Če se ne bi imela tako rada, bi takrat šla sigurno narazen. Poročila sva se na tih, brez ohocet, le na skupno kosišlo smo sli domači, ker se nama je zdelo, da se kaj večjega ne bi spodbabilo. Najhuje je bilo, ker smo živel v isti vasi in smo se večkrat srečevali tako pri maši, v trgovini ali na cesti. Mama je še spregovorila kakšno besedo, če je bila prepričana, da je oče ne vidi, drugače se ni upala."

Zdravnik so rekli, da je bila Karla pod psihičnim stresom, kajti več let nista mogla imeti otrok. Če sta se še tako trudila, ni bilo nobenega uspeha, kar ju je zelo žalstilo, hkrati pa sta se prav zaradi tega večkrat skregala, kajti oba sta bila živčna in nehote sta bila tudi krivčna drug do drugega.

"Najbolj me je bolelo, ko je Ivan včasih, ko je bil vsega naveličan ali pa utrujen od dela, hotel krivdo za vse probleme, ki sva jih imela prevliti name. Saj vsem, da mu je bilo hudo, ker ni mogel hoditi domov,

"sekiral" se je, ker še nisem zanosila, poleg tega pa je v službi imel šefa, ki ga je kar naprej nekaj začaval. Namesto, da bi lepo živel, sva se začela še midva prepirati. Ko mi je nekoč v jezi vrgel pod nos, da bi bilo "vse drugače", če bi živel pri njem doma, mi je bilo vsega dovolj. Že tako sem bila zamorjena, da bol nisem mogla biti, skrivati sem morala pred starši, da se kregava, vsega sem imela čez glavo. Poslala sem ga h hudiču, naj gre, kamor hoče, da je tak kot oče, vse sem mu vrgla v obraz. Obrnil se je, me na vratih tako žalostno pogledal, da sem skoraj vkup zlezla, potem pa je zalopotnil za seboj. Vso noč sem stala pri oknu, jokala in ga čakala. Toda ni ga bilo. Vrnili se je še

NESREČE**Hudo ranjena peška**

Tržič - Na regionalni cesti v naselju Bistrica pri Tržiču je 29. decembra nekaj minut po 11. uri prišlo do prometne nesreče, v kateri je bila hudo poškodovana peška. Voznik osebnega avtomobila 48-letni I.B. iz Tržiča je iz tržiške smeri pripeljal do označenega prehoda za pešce, ko je cesto prečkal Tržičanka 65-letna L.K. Na cesto je stopila nekoliko izven označenega prehoda, ko jo je v levi bok zadel avtomobil, nato pa jo je preko pokrova motorja vrglo na nasprotni vozni pas, kjer je obležala. Peška je v nezgodbi dobila hude telesne poškodbe in je bila odpeljana v jeseniško bolnišnico. Zoper voznika I.B. bodo vozniki na pristojno tožilstvo podali kazensko ovadbo.

Prehitro smučanje

Krvavec - Prehitro in premalo previdno smučanje je bilo vzrok nesreči na smučišču Krvavec, ki se je zgodila 25. decembra. 36-letni T.Z. iz Lucije je z veliko hitrostjo smučal po urejeni progi in izvajal dolge veleslalomski zavaje, ko pa je približno 400 metrov pred iztekom proge dohitel skupino počasnejših smučarjev, se jim je skušal izogniti, vendar mu je zaradi velike hitrosti spodrsnilo in je padel. Neprevidni smučar je približno 10 metrov zunaj urejenega smučišča drsel po boku ter si pri udarcu v skalo zlomil roko. Prvo pomoč sta mu nudila reševalca GRS, nato pa je v spremstvu sorodnikov odšel na urgenco ljubljanskega Kliničnega centra, kjer so ga obdržali na zdravljenju.

Nevaren Žagarjev graben

Vogel - Prvi novoletni dan bi se lahko precej nesrečno končal za šest prijateljev na čelu z 22-letno A.H. iz Laškega in 23-letnim T.H. iz Šmarj pri Jelšah. Tega dne so se z Vogla v dolino podali peš po Žagarjevem grabnu, čeprav je pot zaprt z ograjo in opozorilnim znakom. Po uri hoje je A.H. in T.H. na delu poti, ki se imenuje Pod skalno v Žagarjevem grabnu, spodrsnilo in po ledenu pobočju sta drsela okoli 130 metrov in se nato ustavila na ravnini v snegu. Pretirano pogumni pochodniki so bili brez izkušenj za hojo v zimskih razmerah in brez zimske opreme, ponesrečenca sta bila celo obuta v poletenje čevlje. Na kraju nezgode jima je prvo pomoč nudila dežurna zdravnica, nato pa so ju s teptalnim strojnjem odpeljali do zgornje postaje nihalki in nato z žičnico v dolino. Zdravnik v blejskem zdravstvenem domu je ugotovil lažje telesne poškodbe, lahko pa bi se končalo bolj nesrečno. • M.G.

KRIMINAL**Konoplja v prikolicu**

Tržič - Policisti so v zadnjih dneh lanskega leta kazensko ovadili 44-letnega Tržičana M.K., ki je imel v počitniški prikolicu večjo količino rastlinskih delcev zelenih barve. Rastline so se sušile na časopisnem papirju, po prvih zbranih obvestilih pa naj bi šlo za posušeno konopljo. Policisti so jo zasegli in poslali v analizo centru za kriminalistično - tehnične preiskave v Ljubljani, kjer so ugotovili, da gre za 60,8 grama posušene konoplje. Pristojni državni tožilec bo zato prejel kazensko ovadbo zoper osumljence.

Ponarejeni tolarji in marke

Škofja Loka, Kranj - Pred božičnimi prazniki je v Mladinskem Kulturnem centru Rdeča ostriga v Škofji Loki neznanec plačal zapisek s ponarejenim bankovcem za 10.000 tolarjev. Lažnega desetičnika so odkrili, ko je U.E., direktor omenjenega centra opravil polog gotovine na bančni enoti. Policisti še zbirajo obvestila in za neznanca pripravljajo kazensko ovadbo. Ponarejen bankovec so 28. decembra odkrili tudi v kranjski menjalnici Wilfan, kamor je prišla E.K. in nameravala zamenjati 200 mark. Tudi storilca, ki je izdelal ponaredek čaka ustrezna kazen. Bankovec enake vrednosti je med 28. in 31. decembrom uspel vnovčiti neznanec v radovljški enoti Gorenjske banke in slednjo oškodoval za 25 tisočakov.

Ropar zgrabil prodajalko

Jesenice - Jeseniški policisti še vedno iščejo neznanega roparja, ki sta 26. decembra odnesla dnevni blagajniški izkupiček iz trgovine Andrejka na Jesenicah. Omenjene dne okoli pol osme zvečer je eden od njiju pristopil do proda-

Odgovor**Sodni izvršitelj prekoračil pooblastila**

Opravičujem se vsem bralcem, a napisati moram na nivoju in tako, da bo g. Rade Stanič razumel in dojet to pisanje in moj odgovor na njegovo pisanje v Gorenjskem glasu, zato ni to odgovor na takem nivoju, kot bi moral biti od mene kot izvršitelja, saj bi mi lahko kdaj še g. Rade Stanič očital, da sem nerazumljiv, prisranski in krivičen do njega, če slučajno kaj ne bi bilo napisano na njegovem nivoju in tako, da bi razumel in da mu bo jasno. To pisanje je na nivoju g. Radeta Staniča, ker je on stranka v postopku in pri vodenju postopka sem dolžan se pogovarjati tako, da je vsaki stranki jasno in razumljivo, kaj in zakaj se kaj dogaja.

Sodišče je izdalo sklep, da se dejanja dne 26. 10. 2001 na Linhartovem trgu 20 v Radovljici razveljavijo, res je, jaz spoštujem in bom spoštoval sklep in odredbe sodišča in pri svojem delu se moram po tem ravnat. Toda, kako se boste pa vi ravnali po tem sklepu, če tega sodišča ne priznatev, verjetno iz gole slučajnosti, ker vam to odgovarja, pa boste izjemoma to spoštovali, ali ne g. Rade Stanič. Na kratko, nisem prekoračil pooblastila, kot dolžnik veste, da bi na podlagi zakona moral narediti še kaj, pa se nisem, verjetno pa bom, saj vas zelo cenim kot stranko v postopku (dolžnik) in vas bom že bolj, ko ne boste več dolžnik. V kolikor sem pooblastila prekoračil, me bo sodišče predlagalo v disciplinski postopek, veste g. Rade Stanič pa me še niso, to pa ni slučajnost. Verjetno zato, ker vedo, da nisem prekoračil pooblastil, ker niso prebrali vseh dopisov in vmesnih poročil, ker mi jih je vodja izvršilne pisarne vrnila nazaj in da ne želi imeti nič drugega kot pa le še končno poročilo od mene, da sem sodišču poslal tudi svoje poročilo, v katerem je napisano, da so bile prične prisotne (ne samo dve, kot je potrebno, bilo jih je še več in celo novinarka Gorenjskega glasa, ki je podpisana pod temi članki in fotograf - avtor vseh teh slik, sta bila prične) in da imam v predlogu upnika napisano, da naj se opravi rubez na naslovu dolžnika ali kjer kolikoli drugje ali kjer so dolžnikove stvari in da sem samo zaradi zavarovanja upnikovih interesov odpeljal v hrambo zaklenjeno kartotečno omaro in zaklenjeno čezljeno blagajno in da ste kot dolžnik skrivali premičnine tako, da ste odstranili deset dni pred rubezom tablo pred vhodnimi vrati na Linhartovem trgu 20 v Radovljici, na kateri je pisalo, da tu opravlja delo dolžnik in da lahko opravlja delo dolžnik GS 5 Stanič k.d. na naslovu, saj ima od inšpekcijskih služb odločbo, ki mu to dovoljuje. Rubez je bil pravilno po zakonu in pravilniku napovedan tako, kot določa zakon, tako da je bila ob začetku opravil navzoča oseba, ki je kraj opravil izvršitev zapustila najprej v Kamni Gorici in nato še v Radovljici (novinar ima sliko, kako beži s kraja g. Rade Stanič, da beži mu ni in navadi, on nikdar ne beži, to se nju ne more dogoditi, veste zapustil ali odšel je s kraja, še pred začetkom rubezja na Linhartovem trgu v Radovljici je podpisal g. Rade Stanič povratnico vročevalcu iz sodišča v Radovljici, no pa g. Rade Stanič ne laže, samo malo drugače pove, v zakonu pa je tudi določeno, da se lahko opravi rubez tudi brez navzočnosti osebe od gospodarske družbe. O tem, da bi poravnal terjatev, pa ni hotel slišati in zato se je rubez nadalejval tako, kot se mora po zakonu. Nisem vam onemogočil poslovanja, saj ste dejali, da so to privat prostori in bi lahko vstopili v prostoro kadar koli in kakor koli, to veste ali to bi bilo premalo zakomplicirano za vas g. Rade Stanič. Na vratih je bil najprej obvestilo, kje dobiti ključe, da ne bi prišlo do kakršne koli odtujitve vaših predmetov. Po nasilnem odpiranju zaprtih prostorov zaradi rubezja v privat prostoru lahko vstopi lastnik sam (lahko prevzame ključe v času uradnih ur na poti ali pa še on enkrat prevrta ključavnico, lastnina je njegova), v prostoro gospodarskih družb pa se po rubezu vstopi ob prisotnosti prič, ker so last gospodarske družbe, vi ste pa izjavili, da so to privat prostori, potem je pa

• M.G.

Ključi so čakali v predobi

V Naklem so vломili v hišo in odpeljali BMW-ja.

Naklo - Slovo od starega leta in veselje ob prihodu novega so nekaterim pokvarili nepridipravi, ki stegujejo prste po tuji lastnini ali jim ni mar, če jo poškodujejo. Zadnji dan lanskega leta bo v slabem spominu prav gotovo ostal lastniku stanovanjske hiše v središču Naklega, ki so mu neznan storilci v zgodnjih jutranjih urah odpeljali kovinsko sivega lepotca BMW 323i, za katerim je izginila vsaka sled. Avtomobilski tat je na silvestrovno na garažnih vratih odlomil zunanj del vložka ključavnice, sprostil zatič in odprl vratata, nato pa vstopil v garaž in se sprehodil po kleti. Originalne ključe BMW-ja je našel v predobi na polici, sedel za volan, pognal motor in se odpeljal. Avtomobil, na katerem so bile registrske tablice KR C1-805, je bil vreden 4,7 milijona tolarjev. • M.G.

Krvavi začetek leta na slovenskih cestah

V sedmih urah pet smrtnih žrtev

V dobrih sedmih urah novega leta so slovenske ceste terjale visok krvni davek. Na koncu avtoceste Hrušica - Vrba je voznica trčila v ločilno betonsko ograjo in umrla zaradi hudih poškodb glave. Kaj je bil vzrok hude prometne nesreče, policisti še raziskujejo.

Novoletno jutro se je na slovenskih cestah začelo s tragično bilanci, saj je v avtomobilskih razbitinah umrl pet ljudi, med njimi tudi 33-letna voznica, ki se je smrtno ponesrečila pri Vrbi pred iztekom avtoceste. Jeseničanka, 33-letna R.R., ki je imela vozniško dovoljenje šele štiri mesece, je tragično končala svoje življenje 1. januarja nekaj minut pred sedmo uro zjutraj, ko je z osebnim avtomobilom škoda favorit pripeljala po avtocesti iz jeseniške smeri

proti Vrbi. Približno kilometr pred iztekom je zapeljala na prehitevalni pas in nato trčila v betonsko zaščitno ograjo, ki deli smerni voznišči. Po trčenju je avtomobil z levim prednjim delom po ograji drsel še več kot 25 metrov in padel nazaj na prehitevalni pas, nato pa se je začel prevračati in drseti preko prehitevalnega v voznega pasu ter naprej preko travnate površine. Po prevračanju se je škoda ustavila postavljena na kolesa na makadamski poti. Plo-

čevina je bila tako zverižena, da je vkleščila tudi mlado voznico, ki je umrla zaradi hudih poškodb glave, kar je kmalu po nezgodbi na kraju ugotovila dežurna zdravnica. Iz razbitin so jo rešili jeseniški gasilci, ki so morali s škarjami odrezati streho in sprednja vrata. Zaradi nezgode je bila avtocesta v smeri proti Vrbi v torek zaprta do 10. ure.

Kaj je povzročilo hudo prometno nezgodo (že drugo s smrtnim izidom) v zadnjih dneh - konec

• Matjaž Gregorič

decembra sta se smrtno ponesrečila voznik in sопotnik, tretji je bil hudo poškodovan, prometni policisti še raziskujejo. Za vozilo so odredili izvedensko mnenje, prednji pnevmatiki so poslali na kriminalistično tehnično preiskavo, truplo umrle voznice pa bo strokovno pregledano. Zaradi razjasnitve okoliščin nezgode prometni policisti iz PP Kranj prosijo vse morebitne očividce, da poklicajo na številko 113.

imamo za take lepo besedo...), zato je policija podala zoper vas kazensko ovadbo in predlog za odvzem dveh pištolj.

Baje ste pravnik, večkrat ste to mi povedali in to posebej poudarili in tudi to vedno podljurate vašim strankam, za katere opravite dolgočena dela, verjetno zato da bi izgledalo, da je vaše delo strokovno, no takto kot mora biti, nisem pa nikjer zasledil ali videl, da bi to vašo akademsko titulo napisali s svojemu sploštanemu imenu, verjetno bi bili potem še bolj spoštovani.

Opazil sem, da mi vedno rečete in tudi napisali ste v vašem odgovoru v Gorenjskem glasu, da sem jaz "sodni izvršitelj", to se vam je kaj baje pravniku naredilo zgodil slučaj no, saj ste rekli, da ste zelo na tekočem z vsemi zakoni, pa ste slučajno bili pri branju Zakona o izvršbi in zavarovanju malo zmedeni ali pa ne preveč zbrani in niste opazili, da sedaj mi kot izvršitelj nismo več zaposleni na sodišču in zato nismo sodni izvršitelj, ampak samo izvršitelj in da samo za to, da lahko to delo opravljamo, smo si pridobili koncesijo od države in da smo tako kot odvetniki in notarji samostojni pri svojem delu. Vi g. Rade Stanič opravljate in opravite pa delo tako, da se vam potem kdaj reče dolžnik.

Ste dolžnik vi osebno in vaša firma tudi (sklep sodišča je pravnomočen), ne želite pa se pogovarjati o plačilu te terjatev upniku, podljurate pa vedno, da se vam povzroča škoda in da ste odškodovani ter da se blati vaše ime, veste mi Slovenci zelo cenimo tiste ljudi, ki niso dolžni, za vas in vašo kulturo pa to ni razumljivo, ni - ni to čudno, tako je ali ne g. Rade Stanič. Ne priznavate sodišča, kot ste napisali, verjetno priznavate samo tisto, kar vam odgovarja (Slovenci temu rečemo, kar nekomu paše), poznam pa dobrri risanko, v kateri je taka oseba nastopala, ime ji je Kalimer in po poznam tudi še drugo risanko, ko nekdo piše v perto resnice, pa se od zvoka vidi ali je naredil narobe ali prav in če je iskren. To se vas verjetno ne tiče, pa vi ste že odrasli, v mladosti pa vam niso bile na voljo te lepe risanke in druge dobre pravljice, saj ste drugje gorasli, kjer so se spoštovali druge vrline, ki jih pri svojem delu sedaj v Sloveniji uporabljate in zato vam nekateri pravijo, da ste dolžnik. Pa veste, kaj to pomeni? Verjetno to, da je potreben denar vrnilti, da se vam ne bo več reklo dolžnik. Po vaših izjavah delate veliko, jaz pa dodajam da ne slabo, ampak drugi ne naredijo toliko napak kot vi, da se bi jim potem reklo dolžnik. Drugim se to dogodi, vi pa tako naredite, da se vam po tem reče dolžnik.

Nekoč ob vročanju ste mi dejali ob prisotnosti prič, da renčim in lajam, pa sem vam lepo povedal že takrat, da midva nisva iste živalske vrste, ker jaz ne renčim in ne lajam.

Predlagali ste vi, da po delu bova šla na kavico, na kavico sva šla, toda plačal sem jo jaz, ker niste imeli pri sebi denarja, ker ste se že naučili, da se lahko dogodi, da se opravi osebni rubez. Ne nekaj ste se pa že naučili. Lepo se je učiti tudi v naših letih, samo da šola ni predraga ali pa, da se iz nje ne poplača dolg upniku.

Jaz pridobivam premoženje za morebitno poplačilo škode dolžniku, za storjene napake pri mojem delu, dolžnik g. Rade Stanič pa premoženje skriva in odstavlja in zato ne bodo upniki poplačani. To je razlika med nama, ki jo g. Rade Stanič ne spoštuje, pa mu nič ne zamerim, ker sem ugotovil, da pač tak je.

Kot izvršitelj sem spoštoval sklep sodišča o razveljavitvi že opravljenih opravil dne 26. 10. 2001 na Linhartovem trgu 20 v Radovljici, prostore sem izročil in vzpostavil prvotno stanje, toda upnik se je pritožil na sklep sodišča in zato je upnik obdržal zastavno pravico na zarobljenih predmetih in o pritožbi bo odločalo. Višje sodišče v Ljubljani in takrat se bo vedelo, kdo je ali pa ni prekoračil pooblastila pri opravljanju opravil izvršbe.

Upam, da sem napisal na nivoju g. Radeta Staniča in da me razume in zato se vsem ostalim bralcem za tako pisanje iskreno opravičujem.

Vsem želim veliko srečo in veliko uspehov, pa tudi vam g. Radeta Stanič, v letu in letih, ki so pred nami.

Izvršitelj Zvonko Zorc

Mlado branje

Izmišljene in resnične zgodbe današnje mladine

Pred iztekom leta so pri Založbi Mladinska knjiga izšle štiri nove knjige s področja mladinskega leposlovja. Novi na knjižnih policah so mladinski romani že priznanih avtorjev, Dese Muck, Janje Vidmar in Gorana Gluviča. "Sama Doma" je akcija za punce, "Baraba" roman za premislek, "Fantje, žoga in punce" je zgodba o današnji mladini, najmlajši bralci pa bodo spoznali zgodbo o "Anici in zajčku".

V zadnjih desetih letih nedvomno ena najbolj priljubljenih in uspešnih pisateljic knjig za otroke in mladino, **Desa Muck** se tokrat predstavlja z novim naslovom. Mladinski roman *Sama doma* je slikovita, dinamična zgodba o petnajstletnem dekletu, ki čez vikend ostane doma sama brez staršev. Spretno sestavljena priča o vprašanju svobode, zabave in neodvisnosti, ki si je mladi tako želijo, a si ne predstavljajo, koliko zrelosti terjajo taka pričakovanja, opisuje tri dni, ki jih Laura preživi sama z domačo psičko. Med petkom in nedeljo zvečer se ji zgodi toliko stvari, kolikor jih povprečen Slovenec ne doživi v 50 letih. V veliki pustolovščini, že prvi dan domača zabava, potem

pobegne pes, nakar ugrabijo še Lauro, se med Pohorjem in Piranom zgodi marsikaj, a kljub temu, da se v zgodbo vpletejo gasilci, policaji, vojska in še kdo, deklet zaplet na koncu razreši sama.

Zgodbo je Muckova začela pisati pred dvema letoma, ko je v nadaljevanjih izhajala v reviji Pil Plus, ko je na neki način vseskozi moral biti čim bolj napeta. Ta je v romanu sicer nekoliko predugačena, a ohranja prvotno formo, pisana je kot film, po kadrih, avtorica dodaja, da je kot akcijski film za deklice. Zgodba, polna dialogov, kot nalač, za mlade, ki hočejo akcijo, pa hkrati ponuja tudi prikrita sporočila za odrasčajočo mladino. Knjigo spremļajo številne ilustracije Sebastijana

vprašanja nasilja v družini pogosto zatiskamo oči. Prvoosebna izpoved šestnajstletnega Mateja, ki živi v napetih družinskih razmerah, je žrtev nasilnega očima, ki terorizira tudi njegovo mater. V spletu čustvenih nasprotij, ki prevajajo glavne junake, mešanice ljubezni in sovraštva, fant na vsak način želi pritegniti pozornost nase. Očima prezira, a si hkrati želi njegovega priznanja. Do preobraza pride, ko se poškoduje mati. Očim in Matej se morata soočiti med seboj.

Knjiga z naslovom *Fantje, žoga in punce*, avtorja **Gorana Gluviča**, je sicer njegova prva, ki je izšla pri Mladinski knjigi, doslej pa je napisal že več kot 20 knjig, proze, poezije, romanov za odrasle, slikaric... Tokratna zgodba govori o skupini fantov in deklet, ki igrajo košarko v ŠKL in je pričevanje o odraščanju v realnem času in prostoru. Po besedah avtorja je roman napisan v stripovski maniri in bo mogoče bolj všeč fantom kot puncam, ker je manj romantične, manj opisovanja in več dogajanja.

Po zelo uspešnih prvih dveh knjigah iz zbirke Anica, ki jo piše Dese Muck, izšla sta lani pomlad, je izšla še tretja z naslovom *Anica in zajček*. Zbirka je namenjena predvsem mlajšim bralcem, ti-

stim, ki prvič posegajo po branju. Na to nas navaja že bogata likovna oprema knjige s številnimi ilustracijami, kratka zgodba, kot taka pa se je zbirka menda že dobro prijela. Če sta bili prvi dve knjigi "lažje" tematike, je tokratna bržkone celo prva pri nas za to starostno skupino otrok, ki se ukvarja z vprašanjem smrti, izgube nekoga, ki ti je zelo drag. Mala

Anica končno dobri zajčka, ki si ga je tako želela, a njena sreča ne traja dolgo, saj ta kmalu pogine. Zgodba pa še zdaleč ni depresivna, saj se zdi, da je pisateljica z njo želela spregovoriti o veličini in moči, ki jo ima čas. Vsaka izguba je tragedija, čas jo prekrije, ne prekrije pa spomina na ljubljenega.

• Igor Kavčič

Božična zgoščenka Juana Vasleta

V dobrih desetih letih, odkar živi v Sloveniji, je basbaritonist Juan Vasle nase opozoril že s tremi samostojnimi zgoščenkami (Slovenske pesmi, Slovenski samospevi XX. stoletja in Sudamerika), pravkar pa jim je dodal še četrto izdelek z naslovom *Raduj človek moj*. Na tej zgoščenki je Vasle ob spremljavi številnih znanih slovenskih glasbenikov in ansamblov (New Swing Quartet, Big Band RTV Slovenija, Godalni kvartet Tartini, Oto Pestner, Komorni zbor RTV Slovenija, Cita Galič, MPZ Anton Foerster, Leon Engelmann in Tone Potočnik) izdal 24 božičnih pesmi iz Slovenije, Severne ter Južne Amerike, Španije in Nemčije. Precej skladb je v novih priredbah, zaradi Vaslestovega odraščanja v argentinskem okolju je seveda tudi ta plošča zelo eksotično obarvana. To je čutiti predvsem v skladbah iz Južne Amerike, doslej tukajšnjim ljubiteljem tovrstne glasbe v glavnem neznanih.

Juan Vasle je bil v Argentini rojen slovenskim staršem, zdaj pa že dobro desetletje živi in ustvarja v Sloveniji, saj je zaposlen kot solist ljubljanske Operе, poleg tega pa ga naša publike vse bolj spoznava po njegovih samostojnih projektih. Ob omenjenih ploščah je napisal še knjigo *Pevci so tudi ljudje*, poleg tega pa je ob glasbi na moč dejaven tudi na področju nogometu, saj bo pred svetovnim nogometnim prvenstvom izšla njegova knjiga o povezavah med slovenskim in latinskoameriškim nogometom. • Marko Jenšterle

Del zbirke NOB na videokaseti

Železniki - V začetku decembra so v Kulturnem domu predstavili videokaseto z naslovom *Selška dolina 1941-1945, Trnjeva pot k svobodi*, ki je nastala v založništvu Občinskega združenja borcev in udeležencev v NOB Železniki in Muzeja Železniki. V uro in pol dolgem posnetku nam amaterski zgodovinarji, ki so gradivo pripravili, predstavljajo pregled dogajanj v okviru NOB v dolini in na Gorenjskem v času 2. svetovne vojne.

Zamisel o videokaseti je stara že več kot pet let, ko so v Muzeju v Železnikih postavljali zbirko NOB Šelske doline in so ob zbirjanju gradiva naleteli na zelo dober odziv. Po otvoritvi stalne razstave maja 1996 je tako zaradi prostorskih omajevit, vsaj polovica dokumentarnega gradiva svoje mesto našla v muzejskem arhivu. Zato so že takrat razmišljali o predstavitvi letega na videokaseti. S pisanjem tekstov po poglavjih so bolj konkretno s projektom začeli

leta 2000, do konca leta tekstovno gradivo dopolnjevali tudi s fotografijami in drugimi dokumenti, ter spisali scenarij oziroma snežalno knjigo. Gradivo so pripravili **Jure Rejec, Vinko Markelj, Peter Polajnar, Jože Bajzelj in Ladi Trojar**, za režijo, snemanje in montažo pa je poskrbel **Tone Mlaker**. Glasbeni del sta dodala Mlaker in Trojarjeva.

Avtorji kasete, vsi amaterski zgodovinarji, ki so v ustvarjanje kasete vložili več kot 1000 prostovne vojne.

SELŠKA DOLINA
TRNJEVA POT K SVOBODI

Ohranjanje Jelovškove dediščine

V Mengšu so odprli že drugo razstavo Jelovškovega likovnega srečanja.

Mengeš - V Galeriji Mežnarji na Trdinovem trgu v Mengšu so decembra odprli prodajno razstavo likovnih del drugega Jelovškovega likovnega srečanja. Tokrat se ga je udeležilo sedem povabljenih uglednih slikarjev. Med njimi so bili Maša Bersan Mašek, Blaž de Gleria, Lojze Kalinšek, Janez Kovačič, Zmago Puhar, Dušan Sterle in Urša Žajdela Hrovat. Ustvarili so 26 likovnih del, ki so jih prvič razstavili na prodajni razstavi v Galeriji Mežnarji v Mengšu.

Z razstavo sta Muzej Mengeš in Kulturno društvo Franca Jelovške naredila nov korak pri uresničevanju programa uveljavljanja Franca Jelovške, ki sodi v družbo velikih svetovnih umetnikov. Kot je ob odprtju razstave poudaril direktor Muzeja Mengeš Janez Škrlep, je tako ideja društva kot muzeja, da Jelovškova dediščina ne propade, marveč da se z vso skrbnostjo zaščiti in ohranja, razišče in predstavi. Prav zato pa so v program

vključili tudi današnje likovne ustvarjalce. Prav srečevanja slikarjev z Jelovškovim delom so namreč poleg prijaznega druženja tudi bogat vir navdaha in izredno lepa priložnost preverjanja svojega znanja. To pa se je na letošnjem drugem Jelovškovem srečanju tudi lepo potrdilo. Sedem sli-

karjev, ki so se konec oktobra lani zbrali na likovnem srečanju, je namreč s svojimi deli pokazalo, da je znameniti mengeški baročni slikar Franc Jelovšek s svojim bogatim freskantskim opusom neizčrpren vir navdaha sodobnim umetnikom.

• Andrej Žalar

voljnih ur, so pri svojem delu primerjali številne uradne vire, se pogovarjali z neštetimi ljudmi, ki so v dogodkih sodelovali, ter na ta način predstavili kar se da verodostojne in natančne podatke. V dvaindajsetih poglavjih so avtorji pripravili prikaz tistih let od prihoda okupatorja, preko začetkov upora, ustanovitve partizanskih enot, ki so delovali tudi na območju Selške doline, do predstavitev večjih bitk in nasploh delovanja NOB v 4 letih vojne. Zaključek videokasete je posvečen spominu na žrtve okupatorjevega nasilja, padlim borcem in spomeniku v Doljeni vasi. Prva naklada 70 izvodov videokasete je pošla že na predstavitev, v Muzeju v Železnikih pa so že na voljo videokasete iz prvega ponatisa.

• I.K.

Razstava Entente florale

Kamnik - Lani je Kamnik na evropskem tekmovanju o urejenosti mest dosegel zavidljiv uspeh. Mednarodna evropska komisija mu je namreč prisodila zlato priznanje med najbolje in najlepše urejenimi mesti v Evropi. K tako zavidljivemu priznanju je seveda pripomoglo veliko dejavnikov, predvsem pa vsespolno in prizadetno vključevanje vseh v mestu v program urejenosti. Pred koncem leta so v Galeriji Veronika v Kamniku odprli razstavo z naslovom Entente florale, ki je še enkrat predstavila Kamnik in dneve, ko so bili na obisku člani evropske ocenjevalne komisije. Razstavo so pospremili novoletni aranžmaji kamniških cvetličarjev. • A. Ž.

Prvi Gorenjec je Blejec Aljoša

Prvega januarja smo že 33 minut čez polnoč dobili prvega Gorenca. Rodila ga je Dušica Tušek z Bleda v jeseniški porodnišnici.

V jeseniški porodnišnici, ki mi nulo leto ni bila ravno na dobrem glasu, se tako zgodnji noveletni porodi niso primerili že več let, letos pa sta drug za drugim priveka la na svet dva dečka. Prvi je bil že omenjeni Aljoša Tušek, čigar starša sta srečni dogodek pričakala skupaj. Aljoša je bil letošnji tretji novorjenček v Sloveniji, prehitela sta ga ptujski in ljubljanski. Drugi jeseniški porod pa je bil ob 2. uri in 15 minut po polnoči, naslednjega je dežurna zdravstvena ekipa v porodnišnici dočakala drugi dan novega leta. Spet se je rodil

deček, kar znova dokazuje, da se v Sloveniji sicer rodijo več moških, v poznejših letih pa se razmerje med spoloma obrne v korist žensk. In še en podatek z jeseniškega ginekološko-porodniškega oddelka, ki mu od lani grozi, da ga bodo zaprli: v letu 2001 se je rodilo 409 otrok. Tako kot povsod v Sloveniji tudi tu število porodov že nekaj let zapored pada.

Tudi v kranjski porodnišnici ugotavljajo enako, saj so leto 2001 zaključili s 1228 rojstvi, medtem ko jih je bilo leto poprej 1251. Toda če bi bila bera rojstev takšna kot zadnji dan preteklega leta in prve dni novega, bi bil letni "izkupiček" precej boljši. 31. decembra 2001 je bilo šest porodov, rodilo pa se je sedem otrok, saj sta bili med njimi tudi dvojčki. Eva Meglobo je namreč nekaj čez tretjo popoldne rodila dvojčki, ki sicer nista bili zadnji novorjenčki minulega leta, kljub temu pa sta bili na novega leta dan Vita in Maša Gombac deležni obiska kranjskega župana Mohorja Bogataja, ki po tradiciji že

Valerija Koselj s Tajo, prvorjenko leta 2002 v kranjski porodnišnici, sicer pa svojo drugorjenko.

Letošnji prvi Gorenjec je Aljoša, na sliki z mamico Dušico.

Vita in Maša Gombac z mamico Evo in županom Mohorjem Bogatajem.

Svojo novo občanko Tajo je obiskal tudi nakelski župan Ivan Štular.

vsa leta svojega župovanja za novo leto obiše prve novorojenčke. Za dvojčicama sta se zadnji dan preteklega leta rodili še dve deklici, ena ob pol sedmih zvečer, druga pa malo po deseti ponoči, je povedala glavna sestra v kranjski porodnišnici Jerca Ambrož. Sicer pa sta Vita in Maša rojeni le s štiriminutno razliko.

Tudi prva letošnja novorojenčka v kranjski porodnišnici je deklica. Valerija Koselj je ob 5. uri in 45 minut rodila Tajo, 3200 gramov težko in 53 centimetrov veliko deklico. Tudi pri njej se je že prvega dne novega leta oglasil kranjski župan Bogataj, čeprav je novorojenčka iz občine Naklo. Tamkajšnji župan Ivan Štular z ženo Slavko

je svojo novo občanko obiskal tretji dan, vesel, da se tudi v občini Naklo prebivalstvo uspešno pomlajuje. Naslednjega novorojenčka, tokrat dečka, pa so v Kranju čakali do 11.32. Rodila ga je Majda Lapanja in mu dala ime Aljaž. Tudi v Kranju je bil prvi dan bolj v znamenju moškega spola: rodili so se trije dečki in dve deklici, drugega dne pa dva dečka in deklica. Kakor je bil začetek decembra reven, kar zadeva rojstva, pa so v kranjski porodnišnici veseli, da se je po 25. decembru slika popravila in so tudi prvi dnevi novega leta bolj rodovitni. Upajmo, da bo takšno vse leto 2002,

* Danica Zavrl Žlebir, foto: Tina Dokl, Gorazd Kavčič

PREJELI SMO

"Papež (i)ma vas rad"

Odziv na zapis Jelka Kacina, z dne 14. 12. 2001

"Ne vem, kako bo ZLSD po predstavitvi dokumenta javnosti utemeljila in pojasnila nasprotovanje Sporazumu?" - se in nas sprašuje poslanec LDS in predsednik parlamentarnega odbora za zunanjopolitiko, g. Jelko Kacin. Govora je seveda o razvitem Sporazumu s Svetim sedežem... In ker se na zastavljeni vprašanje spodbidi odgovoriti, bom kot poslanec ZLSD in član omenjenega odbora to tudi storil... z veseljem! Za uvod malce polemike s trditvijo kolega Kacina, da - citiram - "poslanci nismo glasovali na pamet, obe besedili (op.p. Sporazum s Svetim sedežem in Poročilo o poteku pogajanja o njem) smo tudi prejeli in proučili. Na vsa zastavljeni vprašanja smo prejeli tehtne odgovore in natančna pojasnila". Četudi je bila seja odbora, ki je izglasovala podporo obema dokumentom, zaprt za javnost, je potrebno in pošteno povedati, da niso bile na tej okoliščini take, da bi omogočile o njima poglobljeno, vsebinsko in zatorej resno ter odgovorno predhodno obravnavo. Poročilo o poteku pogajanja z Vatikanom in predlog Sporazuma sta nam bila pod oznako "Strogo zaupno" dodeljena na sami seji in časa za prelistanje ne tako, da bi se na to okoliščino in na nezmožnost poglobljene vsebinske razprave opozoril, sem prejel odgovor, da v ničemer nismo bili poslanci prikrajšani napram ministrom. Tudi oni so o tem odločali kako uro prej, na seji vlade, v podobni situaciji... Torej "na hitro" naj mi bo dovoljena ocena: neresno za gradivo, ki so ga mesece in mesec premevali pravni in drugi strokovnjaki in na katerem se soglasje, ki je bilo pomembno zlasti med koaliciskimi partnericami, ni našlo. Odločili smo torej, če že ne na pamet, pa zagotovo ne tako, da bi se na odločanje ustrezno pripravili, da bi se prej sezna-

Aurelio Juri

Ali SDS na Gorenjskem razpada?

SDS na Gorenjskem v celoti deluje zelo dobro in bo po zadnjih spremembah dosledno sledila svojemu programu. Mnogi ji zato namerno povzročajo škodo, zlasti ljudje, ki so v preteklosti zlorabili zaupanje preostalih članov SDS na Gorenjskem", ki jih je v svojem

interesov v nasprotju s statutom in programom SDS. Prav to je bistvo javnih napadov na novo vodstvo MO SDS Kranj (ti napadi sicer potekajo po metodi, da kar nekdo počne sam, potem očita drugim). Novinarjeva "kronska priča" g. Rok Žibert je v nasprotju s programom SDS in v nasprotju z dogovrom v koaliciji kranjske opozicije (dogovor o tem, da bo glasovala PROTI dvigu sejnje je bil soglasno sprejet prav na predlog SDS!) skupaj s še enim somišljencem pred časom glasoval za nepriznaten dvig sejnje za 300% za člane občinskega sveta, kar ga je predlagal (soglasno sprejet!) veto na zloglasni zakon o poslanskih privilegijih in da za takšne zlorabe funkcij, kot si jo je privoščil g. Žibert, pač nima prav nobenega razumevanja. Odtod potem prava hajka na novega predsednika mestnega odbora, ki naj bi ji po pisanku novinarja nekateri celo nasedali. Izvršilni odbor MO SDS Kranj je že sprejel sklep, da naj o ravnjanju g. Žiberta, njegovem glasovanju ter njegovim izjavah presodi tisti organ stranke, ki je po statutu SDS za to pristojen - nadzorna komisija - in naj sprejme ustrezne ukrepe.

Mestni odbor SDS Kranj je v nedeljo, dne 23. 12. 2001, priredil predvožično srečanje članov in simpatizerjev SDS, na katerem je otroke obdaroval Božiček, poseben program zanje pa izvedel Velenja dvorana hotela Creina v Kranju je bila na prošnjo predsednika MO SDS Kranj preurejena tako, da je lahko sprejela kar največje število gostov - namesto običajnih 120 je bilo pripravljeno kar bližu dvesto sedežev za goste. Prireditev je izjemno uspešna, saj je bila dvorana nabito polna otrok in odraslih, ki so se posvesili ob glasbi. Nobena beseda ne more demantirati neumnosti navedb "o razpadanju SDS na Gorenjskem", ki jih je v svojem

članku zapisal novinar Večera bojje kot ta dogodek. Če Večer želi objektivno informirati svoje bralce, so mu fotografije s prireditve na voljo pri predsedniku MO SDS Kranj, prav tako dokumenti, ki navedbe posameznikov pokažejo v pravi luči.

Odgovor na retorično vprašanje, ki ga je zastavil novinar v naslovu, je torej očiten. SDS na Gorenjskem deluje dobro in v prihodnje bo še bolje.

Branko Grims

Papež (i)ma vas rad

Oglasam se na prispevki poslanca LDS v Državnem zboru RS, g. Jelka Kacina v Gorenjskem glasu z dne 14. 12. 2001 pod zgornjim naslovom, kjer je kar pogosto omenjen ZLSD kot tista, ki je v postopku priprave in tudi pri končnem sprejemu Sporazuma s Svetim sedežem imela veliko pomislev, zato ga v Vladu RS in Odboru za zunanjopolitiko Državnega zabora niso potrdili njeni ministri in poslanci, ob seveda široki podpori njenega članstva in simpatizerjev.

Poslanec Kacin se v svojem prispevku izredno trudi, da bi nas prepričal o nenadomestljivi vlogi Vatikana pri priznanju samostojne Slovenije, ki je po njegovih besedah prišel kot "božji blagoslov". Med vrsticami je to njegovo prizadevanje razumeti kot dober razlog ali celo opravičilo za sklepanje Sporazuma s Svetim sedežem. Danes namreč velika večina držav nima sklenjenih tovrstnih sporazumov s Svetim sedežem. V te sporazume gredo v zadnjem času večinoma tranzicijske države.

Poslanec Kacin se nadalje spravi, "kako bo ZLSD po predstavitvi dokumenta javnosti utemeljila in pojasnila svoje nasprotovanje Sporazumu"? Na to vprašanje smo v ZLSD odgovorili neštetočrat zelo jasno in nedvoumno. Ustava Republike Slovenije zagotavlja ločenost cerkve od države. To ustavno določilo postavlja Slovenijo v krog modernih držav

z laičnimi inštitucijami (v večini držav je cerkev ločena od države), kar pomeni, da se sprejemajo katoliški sporazumi, ki pomenijo ali omogočajo vmesovanje Cerkve v državo za nas nesprejemljivo.

Pravniki iz vrsti ali bližu ZLSD so nenehno opozarjali, da Sporazum s Svetim sedežem s pravnega in političnega vidika ni dovoljen jasen. Kanonsko pravo Rimskokatoliške cerkve, ki je kar naenkrat enakovredno slovenskemu pravnu in ustavnemu redu, je nedopustni precedens, ki ga v ZLSD ne moremo sprejeti.

Sporazum s Svetim sedežem je za ZLSD nesprejemljiv, ker po naši oceni omogoča Rimskokatoliški cerkvi nadaljnje zahteve na področjih šolstva, kulture in politike. Ugotovitev oz. trditve g. Kacina, da je s sprejetem Sporazuma s Svetim sedežem "Politična odločitev sprejeta in knjiga zaprta, pri čemer država Slovenija s sporazumom nič ne poklanja, daruje ali izgublja, Rimskokatoliški cerkvi pa sporazum nič ne daje in ji nič ne jemlje", težko verjamemo.

Kon nam je znano, Cerkev svojih zahtev iz leta 1994, ki jih je naslovila na komisijo za usklajevanje odnosov med Rimskokatoliško cerkvijo in Republiko Slovenijo ni preklicala. Znotraj teh zahtev je kar nekaj takih, ki jim v ZLSD dolčno nasprotujemo (npr. verouk v državne šole, verski davek, neupravičeni zahtevki za vračilo premoženja).

V prid trditvi, da Sporazum s Svetim sedežem ni nedvoumen, se že danes kaže pri tolmačenju 2. odstavka 14. člena sporazuma, ki pravi:

"Republika Slovenija in Sveti sedež se bosta nadalje prizadevala obravnavati vsa odprta vprašanja, ki niso predmet tega sporazuma, z namenom njihove sporazumne rešitve."

Predstavnik države na eni strani in dr. Franc Rode na drugi strani tolmačita to besedilo vsak po svoje. Naj omenimo samo razlagi predstavnika Cerkve, ki to določi-

lo razume kot pravno podlago za odpiranje in nadaljevanje pogajanj o njenih že znanih zahtevah. Težko bi preslišali in pozabili izjavo dr. Franca Rodega septembra letos v intervjuju za avstrijski časopis "Die Presse", ko je rekel sledče:

"Hočemo celovit sporazum, ki bo več kot le formaliziral pravni položaj Cerkve, kar si želi Vlada. Gre nam za vlogo Cerkve v slokah, vojski in javnih ustanovah, kot so bolnišnice, in tudi za obdavčevanje Cerkve. Nočemo sporazuma, ki bo rabil za alibi. Če se vlada ni pripravljena sporazumi, potem sporazuma pa ne bo. Mi imamo čas."

Čas bo zagotovo hitro pokazal, da je imel prav, LDS ali ZLSD. Prostora za sprenevedanje pred volivci in volivkami bo počasi zmanjkal. Sporazum bo sicer moral dobiti pred tem večinsko podporo tudi v Državnem zboru. V ZLSD se sprašujemo, ali znotraj LDS dejansko obstaja popolna enotnost in podpora za ta sporazum? Ne moremo mimo ugotovitev, da so se nekateri nekdaj največji ideološki nasprotniki Rimskokatoliške cerkve spreobrnili tako, da kar tekmujejo med seboj v servilnosti do le-te in to v času, ko so vse pomladne stranke skupaj šibkeje kot sama LDS, kar omogoča na strani Cerkve izjemno bogato bero. Iskreno upamo, da je ostalo še nekaj tistih, ki počitno misljijo kot v ZLSD.

Na koncu moramo v izogib ne-sporazumov poudariti tudi to, da nasprotovanje ZLSD k Sporazumu s Svetim sedežem ne pomeni v ničem poskusomejjeverskih čustev in sedanjih pravic vernikom, ki se nenazadnje nahajajo tudi v naših strankarskih vrstah. Verska čustva v ZLSD globoko spoštujejo kot eno od najbolj temeljnih osebnih pravic, ki se po našem mnenju morajo še nadalje zagotavljati znotraj Cerkve in ločeno od države.

Območna organizacija ZLSD Škofja Loka Predsednica mag. Mirjam Jan-Blažič

Dražgošanka, ki je postala prva dama slovenskega porodništva

V Dražgošah Švebova Slavica, v Ljubljani doktor Pentkova

Ko se človek ozira za živimi pričami vsega, kar se je v 20. stoletju dobrega in zlega primerilo Dražgošam in Dražgošanom, ne more mimo dr. Slavice Lotrič Pentek. V letu 2001 je dopolnila svojih 80 let. Pozna dražgoško življenje pred vojno, doma je bila v tednih pred znamenitim bojem, po vojni je bila najprej na čelu obnovitvene zadruge, šla nato študirat in postala prva dama slovenskega porodništva. V Dražgoše, kjer je njen prvi dom, se rada in pogosto vrača...

Ko sem se pri pisanju podlistka o znamenitih Gorenjcih ("Po ljudeh gor, po ljudeh dol") zadrževal v Selški dolini, sem dr. Slavico Lotrič nekako "spregledal". Zdaj, ko na Glasovih Odprtih straneh pišem teh nekaj prispevkov na čast dražgoški 60-letnici, je imenitna priložnost, da to napako popravim. Je bila namreč res napaka. Če pogledamo v Enciklopedijo Slovenije, vidimo, da sta od znamenitih Dražgošanov v njej samo dva: slikar Gabrijel Stupica (1913-89) in Bronislava Lotrič Pentek (rojena 1921), zdravnica ginekologinja in porodničarka. Dražgošanka, ki živi v Ljubljani, sem poklical in se ji napovedal na obisk. Malo sem se je bal, a je bila bojazen odveč. Sprejela me je na pragu stanovanja v veliki vrstni hiši v Kovinarski ulici 1, v stanovanjski soseski, ki sodi v dediščino industrijskega kompleksa Litostroja. Potem mi je predstavila še moža, inženirja Franca Pentka, po rodu Prekmurca, po domače Ferija, enega od zasluznih litostrojskih veteranov (in žalostnih ob dejstvu, da se z nekdaj ponosnim industrijskim velikanom godi, kakor se). Ko smo sedli, smo se takoj zapletli v nadvse prijagen pogovor. Tako simpatičnega para v nujnih letih že dolgo nišem srečal, to moram zapisati.

In smo bili v besedah šredi Ljubljane zelo hitro v Dražgošah. Najprej v nekdanjih. Vas je bila zemljepisno in duhovno razdeljena na dva dela - Pri cerkvi in Na pečeh; v prvem je bil klerikalni Prosvetni dom, v drugem liberalni Sokolski dom. Njeni so bili "pri prosvetljilih". Vsi vaščani pa so v nedeljo zjutraj že ob šestih hodili k maši. Če nekoga ni bilo, je bilo to zanesljivo znamenje, da je nekaj narobe. Ko nekoč ni bilo dveh žensk, ki sta imeli trgovino, so šli pogledati in ju našli - umorjeni... Zanimiva pripoved. Kako to, da je pripovedovalki uradno ime Bronislava, me je zanimalo. Rodila se je 2. septembra 1921 v Švebovi krajži Na pečeh. V prvih septembriških dneh rojenim dekljam so dali navadno ime Marija, zaradi bližine obrež Šmarnov. Najbljže žensko ime v družinski praktiki pa je bila blažena Bronislava (po nemško Bronhilda), poljska redovnica iz 13. stoletja, ki goduje 29. avgusta. Za domače je bila že od vsega začetka Švebova Slavica, pozneje "tista, ki je dohtarca". A do te je bilo še daleč. Da je

šla v šole, je bila želja in zasluga njene mame. Po ljudski šoli v Dražgošah so jo poslali v Škofovo Loko k uršulinkam, v meščansko šolo. Tu si je začelela, da bi postala to, kar so bile njene učiteljice: učiteljica in nuna. Tako je ob meščanski šoli s podporo nun delala še gimnazijo. Prve tri gimnazije je naredila zasebno, v četrto je šla redno, v Kranj. Tudi tu je stanovala pri sestrach usmiljenkah. Njeno usmiljenja vredno podobo in hkratno nadarjenost za matematiko in naravoslovne predmete je opazil prof. Kajfež in ji oskrbel inštrukcije teh istih predmetov v bolj premožnih kranjskih družinah. Tako je med drugimi inštruirala hčerke kranjskega glavarja in bila nazadnje hišna inštruktorka pri Hlebščih, ki so imeli steklarino. In se je nekako preživel.

Ko se je tudi v naših krajih začela 2. svetovna vojna, je bila v osmi gimnaziji, tik pred maturu. Nemci so šlo razpustili, mature niso delali, dobili so le ustrezna spričevanja. Pa je šla domov, v Dražgoše. Jeseni istega leta so Nemci vsakogar, ki je bil brez prave zaposlitve, postavili pred zahtevo, da si jo sam najde, sicer zapade pod *arbajtsdinst* (Arbeitsdienst), delovno obveznost. Slavica se je prijavila, da bi šla naprej v šolo. Ker je bilo takih več, so jih najprej poslali v Beljak (Villach), kjer so opravili maturu, stanovali so v domu *hitlerjugenda*. Še prej so v Kranju prestali posebni *šnelkurs*. Po maturi, ki jo je opravila z oceno zadostno (*befriedigend*) bi šla pa v Gradec (Graz). Tu je bila edina univerza, ki je se dopuščala študij pripadnikom nemških narodnosti. O božiču 1941 je šla seveda spet domov, na počitnice. V zadnjih dveh dneh istega leta je v Dražgošču kmalu za njo nepričakovano prišla še cela množica nemšpovedanih prišlekov. Ti niso prišli na počitnice. Prišlo jih je dobrih dvesto, predstavljal so se za borce Cankarjevega bataljona.

Hodili so po hišah in skušali ljudem pojasnit, zakaj so prišli. V njihovo hišo je prišel Stane Žagar. Vedel je, da je bila Švebova Slavica v kranjski gimnaziji sošolka njegovih dveh otrok, sina Staneta ml. in hčerke Savice. Ko so se pogovarjali, stopi v hišo še en partizan. Ta je bil Alojz Pečnik, tisti, ki je vodil spektakularno akcijo osvoboditve zaprtih tovaršev iz škofjeloškega zapora. Na njegovo glavo so Nemci razpisali 20.000

Slavica Lotrič in Franc Pentek, fotografirana ob njeni 80-letnici, 2001.

RM nagrade. Švebov oče je za to vedel in mu je to omenil. Drzni Pečnik pa mu je zagotovil: "Kdor jo bo dobil, je ne bo ponucal!" (Julija 1942 so ga ob glavo spravili njegovi lastni tovarši, "zaradi nediscipline".) Slavica se je po prazniku sv. Treh kraljev vrnila v Kranj, še preden se je začel nemški napad. Njena družina se je s partizani najprej umaknila na Jelovico, potem se je hudih zimskih razmerah zatekla na Jamnik, kjer je bila poročena njihova hči Milka. Z njenim študijem po dražgoški tragediji ni bilo nič. Parola "Kdor Dražgošana sprejme, sprejme bandita!" je veljala tudi zanje. Na medicinsko fakulteto v Ljubljani se je lahko vpisala še lete jeseni 1945.

Tako je koncu vojne se je dejavno vključila v obnovo vasi. Te se so lotili tako, da so ustanovili obnovitveno združbo. To je bil v bistvu neke vrste kolhoz, v duhu tistega časa, ampak prirejen njihovim potrebam. Ljudje so bili sprva nezaupljivi. "Dražgošani, ne upirajmo se, sprejimo to pobjudo in jo obrnimo sebi v prid," jih je spodbujala. Ustanovili so dva kolhoza, enega Pri cerkvi, drugega Na pečeh. Najprej so pod vasio sami postavili barake. Trajne zanke so iz Rudna znosili na ramenih. Potem so se lotili obnovne domov. Švebovi so imeli pred

vojno kajžo na vrhu vasi, novo hišo so naredili nižje, zraven danesnjega spomenika. Hkrati so se vaščani lotili gradnje nove ceste, ki je imela namesto prejšnjih dveh pet ovinkov. Ti so se zajedali v kmečko zemljo in spet je nastalo vprašanje, kdo jo bo "žrtvoval", po čigavem svetu bo speljana. Gradnjo je vodil Marijan Masterl. Z leti se je ime obnovitvene zadruge spremenilo v kmetijsko zadružo. Glavnino njene dejavnosti je spet predstavljal les. Jelovica je bila za Dražgošane slej ko prej njihova "fabrika". Ženske in otroci so po njenih visokih pobočjih nabirali razne gozdne sadeže, moški so "golcvali". Zadruža je postavila novo žago, tu načagan les so uspešno prodajali, nekaj uradno, malo tudi na črno. Oblast je to tolerirala. Dražgoše so imele spričo vojne tragedije pri njej posebno obravnavo.

Slavica je bila vodja zadruge v njenih prvih mesecih, poleti 1945. Potem je šla naprej. "Na pol poti pa ja ne boš ostala!" Tako jo je tudi to pot spodbujala mama - da bi šla študirat. Stroške študija je zmogla tako, da je podpisala zvezno štipendijo. Ta je bila dobra, vendar si moral podpisati, da boš po diplomi na voljo kjer koli v Jugoslaviji. Diplomirala je 1951, stažirala in se naposled odločila za specializacijo iz perinatologije. Porodniška stroka je bila takrat povsem v domeni moških. Profesor Pavel Lunaček, prvak te veje medicine, je bil prepričan, da "ženska ni za porodničarja". Kdor je hotel specializirati, ni mogel brez njegovega priporočila. Mlađa zdravnica je šla k njemu in mu razložila svoj namen. Vprašal jo je, ali namerava tudi sama imeti otroke. Seveda, saj zato sem se poročila, je bila odlčna. "Imate prošnjo," je spraševal naprej. Imam. "Pustite jo pri moji tajnici, bomo videli." Pa je iz njenih oči videl, da mu ne verjame. Tedaj je sam stopil k tajnici in ji vprito nje naročil, naj na prošnjo natipka: "Priporočam v ugodno rešitev!" S tem papirjem je šla na ministrstvo, kjer je bila takšna rešitev s profesorjevim priporočilom samo še formalnost. Specialistični izpit je opravila 1957.

Profesor Lunaček je po vojni tudi v porodništvu uvajal korenite spremembe. Vera je učila, da mora mati dati življenje za svojega otroka v primeru, ko se porod zaplete in ni mogoče rešiti obeh.

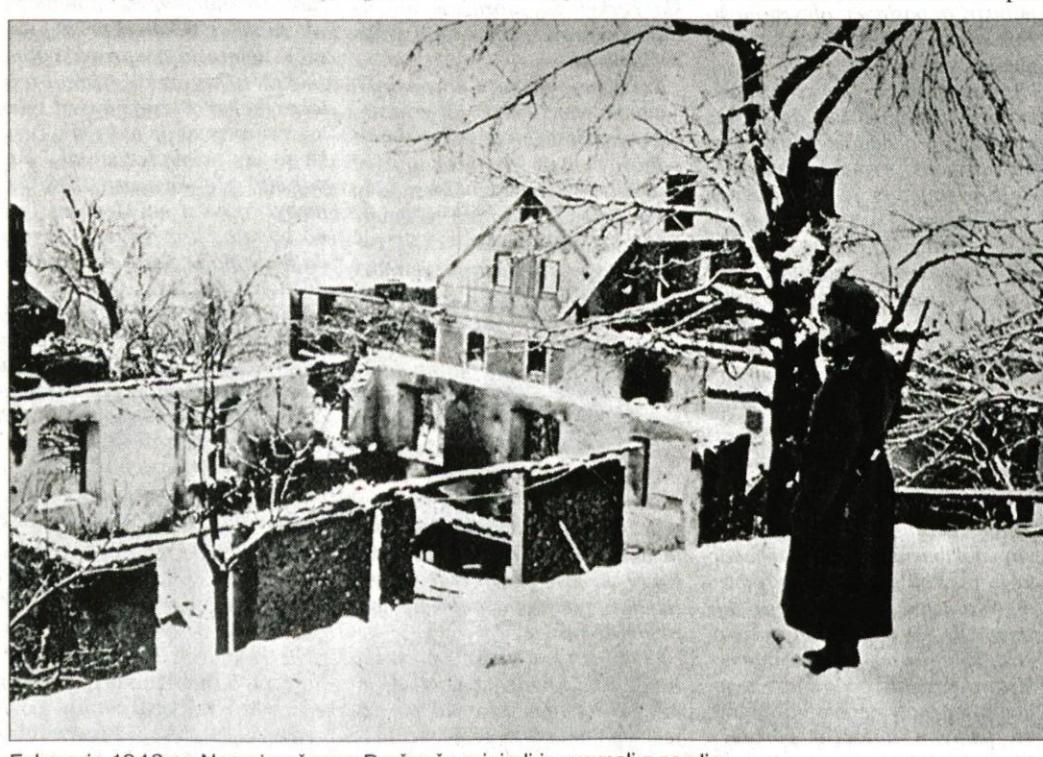
kulteti, od 1989 kot redna profesorica. Ko so se porodničarji med prvimi preselili v novi klinični center, so tisti, ki so bili nomenjeni k njim, rekli kar, da gredo "k doktor Pentkovi" ali v "porodni blok". Uradno: na Univerzitetno ginekološko kliniko. Ko sem jo poberal, zakaj ne napiše spominov, mi je odgovorila s tisto šalo, ki govoriti o treh znakih skleroze moškega. Prvi: ko gre na WC, pa ne ve, po kaj je tja prišel. Drugi: ko se vrne iz WC-ja z odprtou štacuno. Tretji: ko začne pisati spomine...

V Dražgoše se z možem rada in pogosto vrača. Njihova hiša je zdaj njena. Stoji, kot rečeno, zraven spomenika. Na spominskih slovesnosti, ki je bila prav pri tem spomeniku, je bila januarja 1992 tudi glavnica govornica. Navedimo ob tej priložnosti odломek, ki naj služi tudi za sklep tega pisanja. "Pozdravljeni vsi, ki ste prišli v Dražgoše. Pozdravljam vas v imenu Dražgošanov in naj vam povem, kako je bilo v Dražgošah - v teh bregovih - pred 50 leti. 30. decembra 1941 so zgodaj zjutraj prišli v vas prvi partizani. Boj se je začel 9. januarja zjutraj, trajal je tri dni, fronta je segala od enega konca Dražgoša do drugega - dolga je bila 2 in pol kilometra, fronta tako rekoč sredi nemškega rajha! Tisto zimo je bilo veliko snega: po teh melinah ga je bilo dobrer meter, na Jelovici prek 2 metra, tudi megla se je vlačila pri tleh. Dražgošani so čepeli po kleteh. Tretji dan so Nemci pot v Dražgoše prebili na Jelenščah. Partizani so se umaknili na Jelovico - Kališnik in Mošenjsko pla-

nich in ne več doma. Posebno pozornost so začeli namenjati času pred porodom, pripravam na to sklepno dejanje. Temu so rekli peri - oziroma antenatalna medicina. Dr. Pentkova se je vključila v ta prizadevanja tudi tako, da je pisala poljudne članke o teh rečeh v revijo Naša žena, kjer je imela stalno in zelo brano rubriko Iz posvetovalnice za nosečnice. Iz več kot 200 zapisov te vrste sta nastali tudi dve knjigi: najprej *Zdravniški nasveti*, nato skupaj z drugimi avtorji še knjiga *Nosečnost in novorojenček*. Pa 55 strokovnih člankov, skripta in učbenik za študente.

Naša zdravnica je delala 40 let, do svojega 70. leta oziroma do upokojitve 1991; od tega je bila, če bi dežursta seštel, 10 let dežurna. Spretna je bila pri operacijah, posebno, ko je bilo treba otroka obrniti. Iz svoje stroke je 1974 naredila doktorat znanosti, od 1959 predavalna na Medicinski fa-

Februarja 1942 so Nemci požgane Dražgoše minirali in zravnali z zemljo.

• Miha Naglič

Nova knjiga Ivana Jana: Vrh v Dražgošah

O čemer so moderatorji Nagličeve vrste molčali

Dražgoška bitka po vojaški strokovni terminologiji ni bila bitka, ampak "le" boj. Tridnevnega boja v novoletno zasneženi vasi pod Jelovico res ni mogoče primerjati s kako veliko bitko 2. svetovne vojne. Z bitko za Stalingrad, denimo. Vendar je tudi v dražgoškem boju odločilno sodeloval Stalinov duh. In če k temu boju dodamo še vse boljševiške in antiboljševiške napade in protinapade na dražgoške položaje v šestih desetletjih 1942-2002, na koncu dobimo pravo dražgoško bitko. Boju v Dražgošah sta poveljevala Stane Žagar in Jože Gregorčič - Gorenjc, bitko dražgoških duhov pa na partizanski strani že 40 let, od 1961, vodi zgodovinski pisatelj Ivan Jan. O dražgoški bitki je napisal tri knjige, o svojem dražgoškem boju pa četrto, ki je pravkar izšla...

Dražgoška bitka je dobro znana knjiga Ivana Jana. Izšla je kar trirat, v letih 1961, 1971 in 1975. Ivan Jan ima nad obravnavo tiste, kar se je v začetku januarja 1942 zgodilo v Dražgošah, nekakšen monopol. Ob njegovi so druge obravnave zgolj fragmentarne. Po njej se je posvetil še raziskovanju drugih poglavij iz zgodovine NOB na Gorenjskem (Koški odred) in Slovenskem (trilogija o kolaboraciji). Ob 60-letnici dražgoške bitke je napisal novo knjigo o njej: o tistem, kar je bilo pred njo, o doganjaju, katerega vrh je bila, in o odmevih nanjo v 60-letnem obdobju 1942-2002. Knjiga izhaja prav v teh dneh in ima pomenljiv naslov: **Vrh v Dražgošah, samozaložba, Kranj 2001.**

Knjiga ima 360 strani, njena vsebina je razdeljena na "uvodne napotke" in 13 poglavij, poseben dodatek, opombe (zakaj le za prvi 7 poglavij?), imensko in stvarno kazalo. Iz slednjega je razvidna tudi kratka vsebina posameznih poglavij. V prvem opisuje avtor ustanovitev in začetne akcije Gorenjskega - Cankarjevega bataljona od 5. avgusta do 12. decembra 1941. V drugem nepričakovani in bliskovit uspeh bataljona 12. decembra 1941 v Rovtu nad Škofjo Loko - označi ga za prelomno dejanje. V tretem je opisana decembrska vstaja in njenih 5 žarišč: v Poljanski in Selški dolini, v Gorjansko-bohinjskem predelu, v Jelenški kotlini in v Zgornjesavski dolini. Četrto ima naslov: Novoletni prihod bataljona v Dražgošah. Sedmo je naslovljeno z "oboje-stranski podatki, ocene in popravki"; tu je avtor priznal in popravil tudi nekatere od svojih zmot v prvih treh knjigah. V osmem se spočeti z vprašanjem, kaj vse je v Dražgošah in po njih bilo: bitka, boj, tragedija, mit, legenda? Deveto poglavje navaja odlomke iz zapisov in govorov z januarskimi svečanostmi v Dražgošah. Citirani so Viktor Žakelj, Sergej Kraigher, Ivan Dolničar, dr. France Bučar, Milan Kučan, Marjan Osolnik, dr. Ivan Kristan, dr. Matjaž Kmec, Ciril Zlobec, Mihail Prevc, Janez Stanovnik, Blaž Kralj, dr. Slavica Lotrič Pentek, Miloš Mikelin in Svetko Kobal. Res pestra družina! Posebno "dražestno" je deseto poglavje: "o žalitvah, potvarjanju, izkrivljanju in obrekovanju"; v njem avtor domnevno obračuna s svojimi zoprnniki. Enajsto poglavje je zanimiva retrospektiva na propadli televizijski in filmski projekt Dražgoške bitke. Dragocene je dvanajsto, ki prinaša dalej najpopolnejši seznam štaba in borcev Cankarjevega bataljona v dražgoški bitki ter vseh dražgoških žrtv, razen nemških. Knjiga prinaša popolni seznam vseh 45 nemških policistov, ki so padli v Rovtu; škoda, da ni še seznama tistih 27, ki so padli v Dražgošah. Prvi del trinajstega poglavja je napisal Janez Lušina in v njem povzel spominska tekmovalja, poznamo pod imenom Po stezah partizanske Jelovice, in sicer tista, ki so se zvrstila v letih 1958-93, preostala je na kratko povzel Ivan Jan. Zadnje, dodatno poglavje ima tale naslov: "Poseben, a tehten dodatek k monografiji o Gorenjskem odredu, izšla l. 1992 ob

Janova bitka z Glasovo preje

V tem zapisu ni prostora, da bi povzeli vsebino cele knjige. Zadržimo se raje ob tistem delu desete poglavja, kjer se Jan razpiše "o žalitvah, potvarjanju, izkrivljanju in obrekovanju", kakršnih naj bi bilo njegovo vidjenje fenomena dražgoške bitke deležno na 34. Glasovi prej. "Proti koncu ne smemo pozabiti tudi Glasove preje, ki je bila 12. decembra 1996 v gostilni Na Vidmu v Poljanah. Tema: UPOR KOT MORALNO DEJANJE. Moderator je bil publicist Miha Naglič." Že v naslednjem odstavku postane jasno, kaj je Jana najbolj zmotilo: to, da na preje ni bil povabljen. "Ker zaradi ignorance na Prejo nisem bil povabljen, kot tudi ne zgodovinarja dr. Tone Ferenc in Ivan Križnar, lahko pišem le na podlagi tistega, kar je moderator Miha Naglič o poljanski vstaji poročal v Gorenjskem glasu (20. decembra 1996) in v Sobotni prilogi Dela (4. januarja 1997)..."

O tem, da je ta preja sploh bila in o tem, kdo bo nanjo povabljen, je odločalo tedanje uredništvo, to je bilo pač v njegovi pristojnosti. Tudi sam ne vem, zakaj bi morali biti za omizjem ravno imenovani zgodovinarji (Jan, Ferenc in Križnar). Če jih je stvar zanimala, bi lahko prišli - Glasove preje so javne prireditve, dostopne vsakomur - sedli med poslušalstvo in se oglasili v drugem delu preje, ki je vsakič ravno temu namenjen. Na preje je uredništvo povabilo škofa dr. Vekoslava Grmiča, prvoborca Franca Cankarja - Veljka, udeleženca dražgoške bitke, in Zdravka Krvino, ki je od 1993 predsednik pripravljalnega odbora vsakoletnih januarskih spominskih prireditv v Dražgošah. Mar ni to dovolj reprezentativna zasedba? O uporu govori njegov udeleženec, o njegovi moralni razsežnosti katoliški škof in doktor teologije, o kultu njenega čaščenja v sedanjoši njegov prizadavi organizator! Tudi o vsebini preje bi Jan ne smel pisati le "na podlagi tistega", kar sem napisal podpisani. V obeh člankih je šlo za eseistični opis mojega osebnega pogleda na te reči in ne za objektivno novinarsko poročilo o preji. Tega je napisal kolega Jože Košnjek in je objavljeno takoj za mojim uvođom na dveh straneh, pod naslovom Na smrt obsojeni narod na 1941 svojim soborcem in prepro-

Ivan Jan VRH V DRAŽGOŠAH

tudi tisti, ki ga na preji sami ni bilo, dobi dovolj celovito in nepri-stransko poročilo o vsem, kar se je na njej razpredalo. Moj uvod pa ni bil pisan z namenom, da bi poročal o tem, kar so povedali moji sogovorniki, temveč o tem, kar o zadevi mislim sam. Zato tudi malo čuden naslov: Poljanska vstaja - junaštvo, norost in krepot.

Moje pisanje naj bi po Janu "pri mnogih ljudeh, zlasti pri nekdanjih borcih, zbudilo ne le začudenje, temveč tudi proteste". Kaj jim jaz morem? Pisanja v maniri "Še pomnite, tovariši" pač ne znamen. Očita mi tudi, da sem bil nesplošljiv do narodnega heroja Maksa Krmelja in do njegovih let, ko sem ga prekinil. Imenovani - vsa čast mu - se je oglasil na lastno pobudo in ko je kazalo, da misli dejansko "uprizoriti" celovečerno predavanje, sem ga kot "moderator" pač moral prekiniti. Na preji smo se zbrali zato, da bi se pogovorili o moralnih razsežnostih upora 1941 - nekoč in danes - in ne zato, da bi cel večer poslušali spomine enega od njegovih prvakov, ki jih je pripovedoval že bog ve kolikor in jih vrh tega objavil v Loških razgleđih 28 (1981). Za nova spoznanja nam je šlo in ne za obujanje spominov. Teh smo se v prvih štirih desetletjih po vojni nabrali in poslušali čez mero in jih povečini zdaj ne pogrešamo.

"Po Nagliču je bil upor 'v službi boljševiške zablode', na pomoč pa je poklical še katekizem, v 5. točki dokazuje, da je bil upor zgrešena stvar. To so teze tedanje Cerkve in domobranstva. Torej - Grmičeve postavke niso pomenele in ne pomenijo za moderatorja nič?" Ko je Jan v mojem besedilu zagledal "boljševiške zablode" in katekizem, četudi le kot besede, se mu je v glavi najbrž utrgalo in je nato vse pomešal. Zato jih zdaj lepo razločimo in še enkrat pojasnimo. Z "boljševiško zablodo" sem označil tedanje partizansko propagando. Politkomisari in drugi aktivisti so namreč v času upora 1941 svojim soborcem in prepro-

druge kraje. Bohinjski upor naj bi spodbudil jeseniškega, oba bi se združila s tistim na gorenjskem jugu, nakar bi skupaj krenili nad Berlin. Nič drugače ni bilo v Dražgošah. Na straneh 97-101 bremo, kako so v tednu pred bitko partizanski poveljniki hodili po hišah in razlagali vaščanom, po kaj so prišli, za kaj se borijo. "Zakaj ste prišli prav v našo vas?" Stane Žagar, ki je bil odličen govornik, je na enem od mitingov v ognjevitem in navdušujočem govoru razglasil "dražgoško republiko". Zbrane je prepričeval, da je "nemška zver", ki je bila prav takrat na vrhuncu svojih moči, "v zadnjih krilih". Bolničar Gregor Rupnik, zrel možak štirideset let, ga je po mitingu na samem vprašal: "Se ti ne zdi, da Nemci prehitro ginejo?" Žagar mu je odvrnil, da tako govor prav zaradi nemške moči, hude zime, da bi dvignil razpoloženje soborcev in vaščanov. Da to počne zavestno!

Upreti se v primeru, ko ti nekdo grozi z uničenjem, je gotovo moralno dejanje. Vprašanje pa je dejansko, če je moralno nagovarjati ljudi k uporu v razmerah, ki ne omogočajo, da bi upor uspel? Kategizem, kakršen je veljal leta 1941, sem omenil zato, ker je bilo v njem izrecno zapisano, da je kristjan dolžan "pokoravati se gospodki, ker ima oblast od Boga". Pobožnim ljudem - in taki so bili takrat skoraj vsi, nemara celo Ivan Jan - je bil upor torej prepovedan, v paragrafu 211. "Greši: Kdor duhovsko ali svetno gospospo predzdro graja ali sramoti, kdor se zakonitom uredbam ustavlja ali celo neti upor." (Podprtjal M. N.) Nekaj upanja je upornim kristjanom dopuščal le tale dostavek iz istega paragrafa: "zato je božja volja, da poslušamo svetno gosposko, dokler ne krši božjega zakona". Ko so nemški okupatorji po Gorenjskem že poleti 1941 preganjali naše ljudi z njihovih domačij, kradli njihovo premoženje, jih pobijali kot talce, so zagotovo kršili tudi božji zakon in ne le raznih človeških konvencij.

Katekizem 2001 ima v teh rečeh drugačno dikejo kot Katekizem 1941. Tudi naslovni škof Grmič, ki že vrsto let nastopa v slovenski javnosti kot nekakšen teolog upora, uči drugače kot njegovi kolegi pred 60 leti. Navsezadne bi se bil lahko v letih vojne tudi on (rojen leta 1923) pridružil uporu, kot so se mnogi njegovi vrstniki, namesto da je stopil v bogoslovje. Pa mu tega nihče ne očita, bog ne da. Vsek izobraženec, še zlasti pa vsak zgodovinar, bi se moral za-

Zločinci na kraju zločina v požganih Dražgošah.

• Miha Naglič

Robert Ravnihar - svetovni popotnik iz Železnikov

Niti za Evropo ne vedo, kaj šele za Slovenijo

"Brez nahrbtnika je čisto lahko, s 40 kilogrami na hrbitu pa malo težje. Štopati zame pomeni, da ne zapravljam denarja po nemarnem. Vse skupaj se da preživeti brez problemov. Doma sicer niso navdušeni nad mojimi potovanji, sam pa rad spoznavam ljudi na najbolj prvinski način. Zvečer potrkam na vrata dobrih ljudi in ponavadi so me vedno sprejeli," je začel pripoved Robert Ravnihar.

Ljubljana, Železniki - Robert Ravnihar, iz Železnikov, je podiplomski študent na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Pri petin dvajsetih letih ima pred sabo še en semester predavanj in zaključne izpite. Pred tem je zaključil škofovsko Gimnazijo in kranjsko Fakulteto za organizacijske vede. Pred mesecem dni se je preselil v Ljubljano.

Že kot zelo mladega fanta so ga zanimala potovanja v svet. Pri šestnajstih je s prijateljem odšel v Pariz - kot se za avanturista spodobi - s kolesom. Veliko sveta je videl, tokrat ne več kot kolesar, ampak na avtoštop. Bil je v Franciji, Nemčiji, v Avstriji, na Irskem, Angliji, Turčiji in Grčiji.

Kakšne izkušnje imate s štoparskimi potovanji?

"Grki so face, res prave pojave. Najbolj prijazni pa so Angleži, ki so zelo radi ustavljalci. Celo opravičevali so se mi, ko jim je v avtu zazvonil telefon, ali se lahko oglasm? (hehe). Tudi pri Irčih sem se dobro počutil. V Ameriki je spet drugače. Tam zaradi kriminala ni hče ne štopa že 20 let, ampak povem vam, da sem v dveh mesecih samo enkrat plačal za spanje!"

Kako to? Kje sta spala?

"Največkrat sva spala pri tamkaj živečih Slovencih, velikokrat pa so najuvozniki vabili, da se ob priložnosti oglašimo pri njih doma. Američani so pač odprtli ljudje. Zanimiva zgodbica je z avstralskim Hrvatom, ki sva ga spoznala v Chicagu. Predlagal je, da pride ponoči v youth hostel in se uležemo kar v skupinsko sobo. Tam nas je receptor napolid pa smo šli naprej. Na koncu smo pristali v Charltonu, v hotelu s petimi zvezdicami. Šli smo v 150 nadstropje in spali kar pred vrti, na debeli preprogi. Zjutraj smo se usedli v naslonjače v recepciji in spet zaspali. Ob 11. uri je prišel receptor in vprašal, koga čakamo. In Hrvat lepo pove, da čakamo njegovo mamo, ki ravno prihaja z letalom. S poudarjenim avstralskim naglasom mu je vse lepo razložil, ko mu je receptor povedal, da je potrebna rezervacija, pa mu je odvrnil, "če ne moremo spati gremo pa drugam!". In smo lepo šli ven (hehe)."

Poleg Združenih držav sta prestopala še Kanado, v Yellowstone spala tudi zunaj, na Floridi pa doživelila še orkan. Takrat je prvič videl, kako lahko veter prestavlja automobile. Bil še v Avstraliji, kjer je tudi delal in jo spoznal z dvignjenim palcem. Predlani je bil v Afriki, pred nekaj meseci se je odločil za spoznavanje Azije.

Z dvignjenim palcem se daleč pride

Kdaj v človeku dozori ideja, da se odpravi na pot?

"Tako, ko sem prišel iz Afrike, sem vedel, da si želim na Kitajsko. Vse, kar sem rabil, je bila viza, zadnji dan sem vse natlačil v nahrbtnik. Posebnih priprav ni bilo, sproti sem delal načrt za moje potovanje. Na začetku sem želel v Peking z letalom, toda takrat je bilo to zelo dragó, zato sem se odločil za transibirsko železnico, ki je veliko cenejša. Moj osebni namen je bil raziskovanje Laos, naneslo pa je, da sem ostal le 12 dni."

Kateri poti ste ubrali na poti na Kitajsko?

"Do Ukrajine sva s prijateljico štopala. Od tu naprej sva se peljala do Moskve s tovornjakarji, naprej pa s transibirsko železnico do Novosibirška. Tam naj bi bil neki loški pater, za katerega sva imela zdravila. V resnici je bil kar 2000 kilometrov preč, zato sva zdravila pustila v Novosibiršku. Nato sva šla na Bajkalsko jezero, v Mongolijo, čez puščavo Gobi v Peking. Nato se je najina pot delila, она je odšla v Nepal, jaz pa v Tibet."

Kaj sta dobila prenočišče? Veličega udobja si niste mogli privoštiti?

"Prišel sem do hiše in potkal ter pokazal, da bi rad spal. In ni bilo problema. Najprej so me malo čudno gledali toda zavrnili me niso. Tudi pri nas bi bilo tako. Priznati pa moram, da sem v vseh teh letih spoznal tudi več kot 300 župnikov. Vsi so povsod zelo privoštiti."

Kako je potekalo nenavadno potovanje do Kitajske?

"Na transibirski železnici sva srečala Poljake. Takšne, ki v življenju niso bili še nikjer, potem pa se odločijo za pot v Azijo. Ko so opazili, da imam izkušnje s tovornimi potovanji, so se zelo navezali. Že prej sem, na primer po Avstraliji, potoval skupaj z Japonci, ampak Poljaki so šli predaleč. Capljali so za mano kot neboljšini otroci! Nekaj časa je bilo fino, ampak ko te začno spraševati, kje bomo pa sedaj jedli, kje bomo spali, boli me... Hecni so mi, ampak rajši potujem sam ali v dvoje. Zanimivo je tudi, da so bili večnamna brez denarja, le za vodko ga ni nikoli zmanjkalo (hehe)."

Nato je bila na vrsti Mongolija.

"Mongolijo naj bi le prečkal. Toda na meji so nama zaračunali 50 dolarjev za visto in sva ostala en mesec. Mongolija je zelo velika dežela, 75 Slovenij bi spravil v njo, imajo pa samo dva milijona prebivalcev. V glavnem mestu Ulambator živi polovica vseh ljudi, tam je tudi najbolj razviti del. Ko prideš iz Ulambatorja, se ceste

Svoboden na Trgu Nebeškega miru.

Ulambator. Njegovi otroci so bili na počitnicah pri starih starših in ravno takrat jih je šel iskat. Tako sva se lahko vso pot vozila in tam preživelu dodatnih 14 dni. Želela sva na trekking, ampak zaradi slabega vremena žal ni šlo. V avto je možakar vzel še druge potnike, ki so mu morali plačati. Ob prihodu vsakega smo se ustavili in šli v hišo, kjer so nas streigli s hrano in jedačo nekaj ur. Voznik je bil ves čas malo pijan, vem, da je enkrat celo zaspal. Toda to ni velik problem, cest tako ali tako ni. Vozil pa nekajni poti, le ko nekdo pride nasproti je treba biti pozoren. Sploh ni nujno, da voziš po točno določeni strani, ob srečanju se pač nekako zmenita."

Kaj sta jedla, kakšna je bila hrana?

"Ob dvotedenskem bivanju sva spoznala tudi njihovo hrano ter "prehranjevalne" navade. Najbolj smešno se mi je zdelo, ko je lepa mlada punca prijela velik kos mesa in ga obrala vse do kosti. Pazi, to je res velik kos mesa, ki

sem ga le takrat, ko sem ga moral, veliko rajši sem imel nekakšne "žgance", oni imajo za boljše meso kite, žolco in kosti. Lepega mesa sploh ne marajo, najrajsi posegajo po ovčjem mesu. Pojejo pa vse."

Ob vsem tem se mi zdi, da denarja sploh niste potrebovali. Za katere stvari ste ga zapravili?

"Do tu sva kar razkošno živila, saj denarja ni manjkalo. Zaprljala sva za hrano, ki v Mongoliji ni poceni, ter za prevozo. Na poti sva tudi zaslužila. Poljakom sva "prodala" vozovnice za pot čez puščavo Gobi, nekaj denarja dala vozniku, sama pa sva se peljala zastonj. Pri takšnem potovanju je pomemben vsak dolar, tako da smo bili na koncu vsi zadovoljni."

Kakšne vtise imate iz puščave Gobi?

"Morda bi opisal eno dogodivščino, ki se nam je pripetila. Vsi vemo, kolikokrat v puščavah pada dež. Skoraj nikoli! Bili smo v nekem kanjonu, 200 metrov navkrene na obe strani, ko se je ulil dež. Iz majhnega potočka je voda v trenutku narasla na več kot meter. Voda je drla in odnašala vse pred seboj. Sprožali so se zemeljski plazovi, eden le nekaj metrov pred nami. Tako sem sam gledal, kdaj nas bo zasulo. Dež je padal le 10 minut."

Na poti sem spoznal ogromno ljudi

"Od tu naprej je Roberta spet vodila pot za palcem. Prvi mu je ustavil kombi, kjer je bil prostor le v prtljažniku. Seveda se je pripružil. Po spanju v prtljažniku je ugotovil, da je spal na sveže odrezanem mesu, ki ni bilo nič zavito. Ob zgrajanju mene in Tine razloži, da se človek na potovanjih po svetu vsega navadi. Sicer je največ potoval s tovornjakarji. Vsak dan je prehodil vsaj 30 do 40 kilometrov (z nahrbtnikom, ki je bil težak 40 kilogramov, op. p.)."

Kako sta reagirale družine, ko ste potrkal na vrata?

"Potrkal sem na vrata in pokazal, da želim spati. Povabili so me v svoje sobe in potem me je prišlo gledat 20 ljudi. Od starejših do otrok. Sčasoma sem se navadol na enourno proceduro, nekakšno predstavitev. Pokazal sem jim, od kod prihajam..."

Ali vedo, kje je Slovenija?

"Ne, ne, saj ne vedo niti, kje je

vprašal za pot. Ker niso nič vedeni, sem odšel pogledat kakih pet minut vstran. Vendar se je potka kar končala! Ko sem prišel nazaj do nekakšne koče, menihov ni bilo več. Takrat me je začelo skribeti."

Kako ste se znašli?

"Kot pravi skavt. Skozi gozd sem šel ob reki. Reka pa vedno vodi v dolino, hehe. Takrat seveda ne smeš biti panici, ampak ob 2. uri popoldne, ko veš, da imaš pred seboj še lep kos poti... nič ni bilo lepo. Pa še slabo sem bil oblečen. Hodil sem kar 14 ur in čeprav sem navajen hoje, sem bil kar utrujen."

V Mongoliji sem si polomil zobe

Kakšne so pozitivne in negativne strani takšnega potovanja?

"Vedno sem srečeval navadne ljudi, ki so bili takšni, kot so v resnici. To je možno le, če potuješ sam, največ dva. Najlepše pa je, če si sam. Včasih pa sem bil tudi malo v skrbeh, saj nisem vedel, kaj se mi bo zgodilo. Vendar mi nikoli ni bilo niti malo žal."

Obiskali ste tudi Laos in Tajsko?

"Da, spal sem pri preprodajalcih droge. Po tem je Laos najbolj znan. V Bangkoku sem bil v samostanu 14 dni, kjer je eden od menihov znal zelo dobro angleško, saj je živel v Ameriki. Všeč mi je budizem, saj oni res živijo prijaznost. Vsi ljudje na poti so bili takšni, budistični menihji pa še veliko bolj. Doživel sem jo tudi pri evropskih duhovnikih, razlika je le pri ljudeh."

Ali ste imeli na poti kakršne li težave?

"V Mongoliji sem si polomil zobe. V bolnišnico sem šel vprašati, kje bi lahko dobil zasebno zobozdravniku. Seveda skoraj nič ne govori angleško. Poklicali so najboljšega zdravnika, ki mi je začel tolči z ogledalom po zobe. S tem je skušal ugotoviti, kateri me boli! Mene pa so vsi boleli. Ko ga je končno našel, je le zmajeval z glavo in mi zatrjeval, da bom moral ostati dva meseca. Na to seveda nisem pristal, zato mi je namazal zob z neko tekočino in povedal, da me danes ne bo več bolelo, drugi dan pa pot."

Kako ste potem rešili ta zaplet?

"Povedal sem jim, da potrebujem trajnejšo rešitev, nakar so mi zaupali naslov neke zasebne zobozdravnice. Ona mi je res lepo naredila. Naprave res niso takšne kot pri nas, morda takšne kot pred desetimi leti, vendar mi je vseeno lepo popravila."

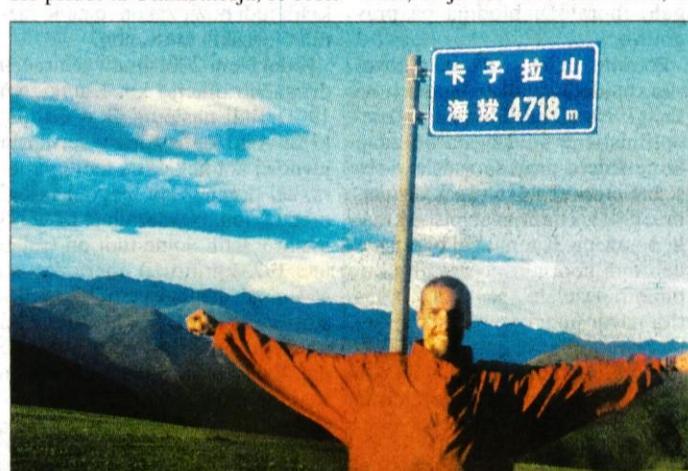
Kdo vam je pomagal pri odpravi?

"Pred odhodom sem tri dni letal od podjetja do podjetja, tam pa so mi dali raznemu promocijska darila, s katerimi sem potem razveseljal domačine, ki so mi pomagali. Upam, da ne bo nič narobe, če jih omenimo. Pomagali so mi v Savi, TCH Unitech, Jenko, Arvaj, Mercator, B.H.S., Petrol, Union, Tuš, Yellow cab, Bayer Pharma, Gillette, Termo in Loka kava. Kava je bilo sploh najboljše darilo, kar sem ga sploh lahko imel."

Ali že razmišljate o novem potovanju?

"Razmišljaj sem že o peš potovanju čez Patagonijo, približno 10.000 kilometrov pešpoti. Morda tudi čez avstralsko puščavo. Sicer zdaj ne morem več potovati, saj bom, upam, kmalu začel delati."

• Boštjan Bogataj, foto: Tina Dokl

Za to sliko je Robert prehodil 100 kilometrov. Zaradi pomanjkanja filmov se sprva ni odločil za slikanje, zato je naslednji dan odšel 50 kilometrov nazaj, se slikal in spet nazaj. Pravi, da mu danes ni niti malo žal.

končajo. S prijateljico pa sva odšla na festival, na katerem se zbere do 50 tisoč ljudi z območja, ki bi obsegal pet Slovenij. To je za njih zabava leta. Tri dni tekmujejo v lokostrelstvu, konjskih igrah in rokoborbi, nato pa še kupijo oblačila, sladkor, sol in podobne potrebščine ter slaščice za otroke."

Kako sta prišla čez Mongolijo. Pravite, da tam ni cest, tako tudi stopanje odpade?

"Spoznaла sva nekega možakarja, ki se je pred 20 leti preselil v

ga je po glodanju vrgla v lonec za psa. Dva dni so ga nato hrustali psi, vmes pa je k loncu prišel še kak otrok in malo poglodil kost."

Vseeno pa nista imela problemov s prehrano?

"Ob odhodu nazaj v prestolnico so nam dali v polvinilasto vrečo velik kos mesa. Ob 40 stopinjam Celzija se je mast topila, tako da je bilo meso na začetku še kolikor toliko užitno, kasneje pa je že popolnoma plavalno v masti. Sicer je bil težak 40 kilogramov, op. p.)."

Kako sta reagirale družine, ko ste potrkal na vrata?

"Potrkal sem na vrata in pokazal,

da želim spati. Povabili so me

v svoje sobe in potem me je prišlo

gledat 20 ljudi. Od starejših do

otrok. Sčasoma sem se navadol na

enourno proceduro, nekakšno

predstavitev. Pokazal sem jim, od

kod prihajam..."

Ali vedo, kje je Slovenija?

"Ne, ne, saj ne vedo niti, kje je

zvezdarnica v Sloveniji, kjer je

Vedno več ljudi verjame, da bomo uspeli

Škofjeloška Jelovica je bila tik pred zlomom, to je povzročilo tudi zamenjavo direktorja, izkušeni Bojan Starman pa je v treh mesecih krvuljo poslovanja že obrnil navzgor.

"Vedno več je ljudi, ki verjamejo, da bomo s sanacijo uspeli," pravi in poudarja, da v podjetju zdaj delajo to, kar bi morali že pred desetimi leti.

Škofjeloška Jelovica je lansko leto še vedno sklenila z več kot sedemsto milijonov tolarjev izgube, vendar podatki za zadnje tri meseca kažejo, da se poslovanje izboljšuje. Medtem ko je bilo v prvih devetih mesecih povprečno več kot 70 milijonov tolarjev izgube na mesec, jo je bilo oktobra samo še 28 milijonov, mesec zatem manj kot 20 milijonov, decembra naj bi bilo poslovanje celo pozitivno.

Bruto dodana vrednost je bila oktobra 70 odstotkov in novembra 57 odstotkov večja od povprečja prvih devetih mesecev, kar je posledica lastne izdelave nekaterih sestavnih delov in spremenjene sestave prodaje, predvsem pa občutnega zmanjševanja stroškov poslovanja. Kratkorocne obveznosti, ki so do avgusta narasle na skoraj tri milijarde tolarjev in dosegla točko, ko se je zaustavila oskrba proizvodnje, so oktobra znižali za 220 milijonov tolarjev, novembra pa še za dodatnih 175 milijonov. Še bolj spodbudne so napovedi za letos, ko načrtujejo večji obseg proizvodnje v vseh treh profitnih enotah (stavno po-

hišto, hiš in primarna proizvodnja) ter za 5,8 milijarde tolarjev prihodkov od prodaje, pozitivno poslovanje in 217 milijonov tolarjev dobička iz poslovanja. Ker ne predvidevajo večjih vlaganj, bodo amortizacijo namenili za znižanje obveznosti iz poslovanja, tako da bi v drugi polovici leta že lahko sproti poravnali obveznosti do dobaviteljev in si s tem zagotovili nemoteno proizvodnjo. Načrtujejo tudi, da bi podaljšali roke za odplačilo bančnih posojil, bruto dodana vrednost na zaposlenega z lanskim dveh milijonoma tolarjev povečali na 3,5 milijona, kratkorocne obveznosti zmanjšali še za 200 milijonov tolarjev, prodajo pa

Bojan Starman

okrepili predvsem v Sloveniji, na območju nekdanje Jugoslavije in na nekaterih novih trgih.

Nihče se ni ukvarjal z vzroki

Ko je Bojan Starman septembra lani, ob prevzemu vodenja, analiziral razmere v Jelovici, je ugotovil, da podjetje že skoraj celo desetletje posluje z izgubo, pri tem pa se niso nikoli ukvarjali s tem, kako bi odpravili vzroke za slabo poslovanje. Čeprav bi se podjetje že po slovenski osamosvojitvi moralno notranje prestrukturirati oz. se prilagoditi spremenjenim pogojem poslovanja, tega ni storilo, ampak je ves čas životari lo in propadalo. Pogoste menjave vodstva niso dale pričakovanih boljših rezultatov, vsak direktor se je v glavnem ukvarjal s posledicami, ne pa z vzroki. Izguba, ki se je izrazito povečala v prvi polovici lanskega leta, ko je na mesec že presegala 70 milijonov tolarjev, so pokrivali s povečevanjem obveznosti do dobaviteljev in bank ter s prodajo nepotrebne premoženja. Kratkorocne obveznosti so se od 1994. leta do lani povečale z 1,4 na domala tri milijarde tolarjev. "Osnovni problem dolgodelne izgube je bila prenizka bruto dodana vrednost iz poslovanja, ki je v vsem tem obdobju komaj zadoščala za pokritje stroškov dela in je bila bistveno nižja, kot so jo dosegala nekatera podjetja iste panoge v Sloveniji," ugotavlja Bojan Starman, ki kot glavne razloge za izgubo v preteklih letih navaja prenizko proizvodnjo in prodajo, zelo nizko produktivnost ter slabo izrabo tehničnih in kadrovskih možnosti, preveliko režijo glede na obseg proizvodnje, organiziranost, ki je zamagljevala razmere in odgovornost posameznikov, neustrezen sistem kalkulacij in obvladovanja stroškov ter kupovanje izdelavnih materialov po cenah, ki niso bile vedno najboljše. Podjetje je imelo 40 odstotkov režijskih delavcev, delavci v proizvodnji so efektivno porabili le tri petine svojega delavnega časa, ob tem pa so vsi dobivali normal-

ne plače in si obračunali še mnogo ur nadurnega dela. Kljub velikemu številu režijskih delavcev v podjetju ni bilo na razpolago najpomembnejših informacij in analiz, posledica tega je bila celo vrsta nepravilnih odločitev.

Delamo to, kar bi morali pred desetimi leti

Ko je Starman septembra začel izvajati sanacijo, s katero naj bi občutno povečali proizvodnjo, prodajo in bruto dodano vrednost, je bila prva in najpomembnejša naloga, kako brez dodatnega zadolževanja zagotoviti manjkajoče materiale in zadostna naročila za

proizvodnjo, ki je septembra dela le še s polovično močjo. Neredno poravnavanje obveznosti do dobaviteljev je pestilo velike posledice, povzročalo pa je tudi zamudo pri dobavah in odpovedi naročil. Že septembra so se z večino dobaviteljev dogovorili o nadaljnjem sodelovanju in poravnavi v starih obveznosti, tako da so v oktobra že zagotovili dokaj normalno oskrbo proizvodnje s potrebnimi materiali. Medtem ko je bil v podjetju že pripravljen načrt

• Cvetko Zaplotnik

Dosežki Elektra Gorenjske

Po dveh skromnejših desetletnih almanahih za sedemdeseta in osemdeseta leta so se za zadnje desetletje pri Elektro Gorenjska odločili, da svoje delo in dosežke predstavijo v knjigi.

Kranj - Elektro Gorenjske je predstavil izid knjige "Elektro Gorenjska 1990 - 2000" - kronološkega almanaha razvoja Elektra Gorenjske v zadnjem desetletju prejšnjega stoletja. Devet avtorjev je predstavilo strokovne in družabne dogodke, ki so vodili podjetje v tem času, poseben dosežek pa vsekakor je, da so jo uspeli pripraviti v dobrem mesecu in pol, saj se je uredniški odbor prvič sestal še 26. oktobra.

"Zadnje desetletje je vsekakor prineslo prelomne dogodke na naši državi in tudi podjetju. Osamosvojitev Slovenije je pomenila tudi samostojno energetsko pot, kar je bil velik izliv in velika odgovornost," je v uvodu na predstavitev knjige "Elektro Gorenjska 1990 - 2000" dejal direktor **mag. Drago Štefa**. Malo ljudem je znano, da so bili prvi pri elektro-distribucijskem podjetju med prvimi na udaru nekdajne JLA, po osamosvojitvi pa je bilo potrebno poskrbeti, da je postal naš malin šehek energetski sistem del evropskega. Še pred iztekom zadnjega desetletja je slovenska energetika dobila novo zakonsko ureditev, ki je narekovala tudi precejšnje spremembe organizirnosti, predvsem pa postaja električna energija tržno blago in ločuje se javni del služb za prenos ener-

gije. Marsikaj o tem bo poslej mogče prebrati v omenjeni knjigi, ki so jo pripravili, poleg direktorja, še: **Drago Papler, mag. Matija Nadižar, Marjan Jerele, Tomaz Jamnik, Mitja Anžej, Marjan Porenta, Majda Kovačič in Ivanka Jelenc**. Posebej omenimo Drago Paplerja, odgovornega urednika knjige s 132 barvnimi stranmi, 20 zaokroženimi temami 70 fotografijami, 10 preglednicami in 14 grafikonami, ki je izšla v 1500 izvodih, saj je resnično kar precejšnji dosežek vse to pripraviti v dobrem mesecu in pol, poleg tiskane oblike pa bo v kratkem ta knjiga na razpolago tudi v elektronski obliki (na CD-ju), posnet pa je bil celo film o njenem nastajanju. Upravljeno ponosen je Papler na predstavitev kar žarel, hkrati pa smo izvedeli, da bo ta izkušnja vodnik bodočih tematskih publikacij, kot so Razvoj distribucijskega kranjskega in žirovniškega območja v osmedesetih letih; Naravne ujme in elektroenergetske naprave, Elektro Gorenjska in osamosvojitev vojna za Slovenijo 1991, Bibliografije elektroosebnosti. Knjiga je bila izdana pod motom latinskega pregorova. "Besede preminejo, kar je napisano, ostane" in je trajen dokument časa in spomina. "Je luč, ki ne bo ugasnila," je zapisal Drago Papler.

• Stefan Žargi

Na Stari vrh tudi ponoc

Koliko pomeni smučišče Stari vrh Ločanom in okoliškim prebivalcem se je pokazalo na otvoritvi prenovljene nočne proge.

Stari vrh - Danes tened je bila ob vstopni postaji sedežnice na smučišče Stari vrh skromna otvoritvena slovesnost, s katero so uradno odprli prenovljeno osvetljeno progo za nočno smuk, ki bo poslej možna ob vsej dolžini sedežnice, torej od koče na Starem vrhu do dna. Res je sicer, da v petek niso zasvetile prav vse luči, saj je nekaj luči ostalo na (počasni) carini, kljub temu pa je udeležba na tej slovesnosti zgodovorno pokazala, kako veseli so ljubitelji tega smučišča najprej nad dejstvom, da smučišče zopet obratuje, in nad novo pridobitvijo.

Decembrski mraz je namreč omogočil, da so smučišče v dobrši meri že zasnežili, naravni sneg pa je kompaktnega še nekoliko zmeħħal in polepšal to zimsko vzdružje. Slovesnosti so se udeležili župan občine Gorenja vas - Poljane **Jože Bogataj**, svetniki občinskih svetov, občin Gorenja vas - Poljane in Škofja Loka ter številni ljubitelji smučanja. Slovesnost se je začela z nastopom "Rovtarjev" na starih smučeh in v starih oblekah, preden pa so pričgali nove luči, so se po progi sliškovo pripeljali najmlajši člani Smučarskega kluba iz Škofje

Loke z baklami. V priložnostnih pogovorih pred mikrofonom so si že zeleli, da bi letošnja zima omogočila zimske radosti na Starem vrhu, tem tako lahko dostopnem in pestrem smučišču. Slišali smo tudi, da naj bi bila, če bo to le mogoče, po dolgih letih zopet tu mednarodna FIS tekma za Pokal Loke. Po slovesnosti je bilo potrebno kar dobre pol ure, da se so vsi navdušeni smučarji lahko zvrstili na sedežnico, nočno snežno "pravljico" pa so si lahko ogledali tisti brez smuči, ki so bili povabljeni na goč v kočo.

• Š. Ž.

SRD sprejel ponudbo PID-ov

Slovenska razvojna družba (SRD) je ob koncu decembra sprejela skupno ponudbo pooblaščenih investicijskih družb (PID) za nakup delnic, poslovnih deležev ter drugega premoženja.

Kranj - Pooblaščene investicijske družbe naj bi s tem premoženjem, ki je bilo 1993. leta vredno 72,7 milijarde tolarjev, po današnjih cenah pa je 185,4 milijarde tolarjev, zapolnile t.i. privatizacijsko vrzel.

Gre za premoženje, ki so ga podjetja na podlagi zakona o lastninskem preoblikovanju prenesla na Slovensko razvojno družbo, in za premoženje, ki ga je država namenila za pokrivanje privatizacijskega primanjkljaka. Pooblaščene investicijske družbe bodo kupnino plačale z lastniškimi certifikati.

Na spisku podjetja, v katerih so PID-i oz. družbe za upravljanje (DZU) pridobile lastniške deleže, so tudi nekatere večje in pomembnejše gorenjske družbe.

Družba	Število delnic	PID	DZU
Adria Airways	19.832	Infond Zlat	KBM Infond
	41.982	NFD 2	Nacional. fin. dr.
Alpetour Šk. Loka	3.437	Mercata	Intara DZU
Alpetour potov. agenc.	39.072	Atena 1 sklad	Aktiva DZU
Atotech Podnart	20.080	Triglav steber II	Triglav D.U.
BPT Tržič	7.478	Mercata 1	Intara DZU
	7.477	Mercata	Intara DZU
Cestno podjetje Kranj	46.555	Mercata 1	Intara DZU
	46.554	Mercata	Intara DZU
Color Medvode	29.338	Zvon dva	Krekova PDZU
Corona Reteče	36.107	Zlata moneta II	Probanka DZU
Creina Kranj	4.460	Aktiva avant 1	Aktiva DZU
Domel Železniki	43.689	Arkada ena	Arkada DZU
	7.710	Nika PID 1	Certius DZU
Elan Begunje	502.618	NFD 2	Nacional. fin. dr.
	397.334	Kmečka družba	KD Investments
	502.618	Triglav steber II	Triglav D.U.
Elektro Gorenjska	320.000	Infond Zlat	KBM Infond
	320.000	Maksima 1	LB Maksima
	108.009	Zlata moneta II	Probanka DZU
	108.010	Vipa invest Soča	Avip

Družba	Število delnic	PID	DZU
ETP Kranj	26.416	Triglav steber II	Triglav D.U.
G&P Hoteli Bled	510.018.215	Infond Zlat	KBM Infond
	479.641.174	Maksima 1	LB Maksima
	46.543.010	Pomurska inv.	LB Maksima
Gradb. podj. Bohinj	11.839	Infond zlat	KBM Infond
Grand Hotel Toplice	8.120.000	Trgat	S Hram
Hotel Creina Kranj	43.230.000	Infond Zlat	KBM Infond
Hotel Kompas Bohinj	8.190	Modra linija	Primorski skladi
Gorenjska Kr. Gora	42.289	Maksima 1	LB Maksima
Kam-Bus Kamnik	14.061	Modra linija	Primorski skladi
Komps Hotel Bled	6.862	Modra linija	Primorski skladi
KO-OP Mojstrana	5.552.531	Modra linija	Primorski skladi
Komun. podj. Tržič	7.150.790	Mercata 1	Intara DZU
Kovinska Bled	13.834	Nika PID 2	Certius DZU
Obretno podj. Kranj	18.350.361	Infond Zlat	KBM Infond
Odeja Škofja Loka	36.204	Krona Senior	DUS Krona
OGP Grad Bled	5.437	KS-sklad 4	Cap-invest
PPC Gorenjski sejem	6.350	NFD 2	Nacional. fin. dr.
RTC Krvavec	14.760	Zvon dva	Krekova PDZU
Savske elektrarne	1.503.971.172	NFD 2	Nacional. fin. dr.
	156.905.063	DPB Vizija	Vizija
	586.540.790	Infond Zlat	KBM Infond
	1.223.240.508	Kmečka družba	KD Investments
Krekova PDZU	4.457.000	Modra linija	Primorski skladi
Ski Mar	23.745.000	NFD 2	Nacional. fin. dr.
	47.490.000	Kmečka družba	KD Investments
	23.745.000	Triglav steber II	Triglav D.U.
Svilanit Kamnik	37.408	NFD 2	Nacional. fin. dr.
Šešir Škofja Loka	38.578	NFD 2	Nacional. fin. dr.
Tiko Tržič	3.798.000	Mercata	Intara DZU
Titan Kamnik	72.804	Modra linija	Primorski skladi
Trifix Tržič	9.238	Vipa invest Soča	Avip
Trio Tržič	35.613	Zvon dva	Krekova PDZU
Žičnice Vogel Bohinj	265.746	Kmečka družba	KD Investments

• Cveto Zaplotnik

V tujino zdravstveno zavarovani

Ljubljana - V Vzajemni zdravstveni zavarovalnici je do konca lanskega novembra zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco v tujini sklenilo 58.542 ljudi, kar je 11.541 ali četrtino več kot v enakem predlanskem obdobju. Da je sklepanje tovrstnih zavarovanj v porastu, je razlog v tem, da se ljudje vedno bolj zavedajo potrebe po zdravstvenem varstvu na poti v tujino in da so tudi stroški za zdravila in zdravstvene storitve v tujini zelo visoki. Zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco zagotavlja povrnitev stroškov, ki nastanejo kot posledica nezgode ali bolezni v tujini. Med takšne stroške sodijo plačilo zdravstvene storitve, prevoza do zdravstvenega doma, bolnišnice ali v domovino, zdravljenja v bolnišnici in še številnih drugih oblik podprtja. Za tovrstna zavarovanja so značilna sezonska gibanja. Prvi porast povpraševanja je v času zimskih počitnic in smučarske sezone, drugi med prvomajskimi prazniki, vrhunec je julija in avgusta, ponovni porast pa zaradi začetka zimske sezone spet decembra. Tudi lani je bilo tako, največ zavarovanj je bilo sklenjenih v času poletnih počitnic, zlasti julija, kar 1.428 zavarovanj pa že prek interneta oz. elektronske pošte. • C.Z.

Višji davek na dodano vrednost

Kranj - Ko je državni zbor decembra lani sprejel zakon o izvrševanju proračuna za letos in za prihodnje leto, je hrkrat uzakonil tudi novo, višjo stopnjo davka na dodano vrednost, ki je začela veljati v tehtnjem 1. januarjem. Splošna stopnja davka se je povečala z 19 na 20 odstotkov, znižana pa z 8 na 8,5 odstotka. Ministrstvo za finance je v posebnem navodilu, ki je bilo 21. decembra objavljeno v uradnem listu, pojasnilo davčnim zavezancem, v katerih primerih smejo ob prehodu na višjo stopnjo obračunati davek po stari stopnji in kdaj ga morajo v ceno blaga in storitev vračunati po novi stopnji. Na uradu za makroekonomske analize in razvoj ocenjujejo, da bo površina davka prispevalo k inflaciji od 0,4 do 0,6 odstotne točke. Trgovci napovedujejo, da zaradi velike konkurenčnosti in manjšega povpraševanja vsega povišanja davka ne bodo naenkrat vračunali v maloprodajne cene.

Davek na dodano vrednost je skupaj s trošarino največji proračunski vir. V lanskih enajstih mesecih je iz teh dveh virov "kapnilo" v državo blagajno skoraj 547 milijard tolarjev. • C.Z.

Italijani vrtajo predor Trojane

Kranj - Po podatkih Družbe za avtoceste Republike Slovenije (Dars) bo 8,6 kilometra dolg odsek avtoceste od Vranskega do Trojana zgrajen v drugi polovici prihodnjega leta, širisto metrov krajši odsek od Trojana do Blagovice, katerega del je tudi predor Trojane, pa do konca leta 2005. Predor sestavlja dve cevi, leva je dolga 2.900 metrov, desna, ki je od nje oddaljena približno štiri deset metrov, je 89 metrov krajsa, v vsaki cevi pa bosta dva pasova.

V Darsu so z razpisom za izvajalca del izbrali Impreso Grassetto S.p.a. iz Milana, ki se je zavezal, da bo predor za 13,9 milijarde tolarjev zgradil v prvi polovici leta 2004. Italijani so ob koncu lanskega marca začeli z delom, do 7. decembra letos pa so izkopali 2.140 metrov (pribl. 38%) od skupne dolžine obeh predorskih cevi, hrkrati pa po novi avstrijski metodi utrijejo tudi predorski obok. Do decembra lani so na inženirska nadzorno službo pri Družbi za državne ceste naslovili tudi devet zahtevkov za dodatna dela v skupnem znesku nekaj manj kot 1,2 milijarde tolarjev, vendar je služba doslej vse zavrnila. Čeprav je Impresa Grassetto novembra prekinila sodelovanje s pogodbenim izvajalcem RGD iz Trbovlja, v italijanskem gradbenem podjetju zatrjujejo, da to ne bo vplivalo na izpolnitve pogodbene obveznosti. Trenutna zamuda približno en mesec izvira iz začetka gradnje, vendar pa je po zagotovilih izvajalca in nadzorne službe možno še nadoknadi. Letos bo na vrsti najtežji del gradnje v bližini naselja Trojane. • C.Z.

Podražitve goriva, cigaret, cestnine...

Kranj - Ob koncu leta so se kar dvakrat spremenile cene naftnih derivatov - najprej 25. decembra in potem še ob prehodu iz starega v novo leto. Neovisnenci 98-oktanski motorni bencin se je najprej pocenil na 173,7 tolarja in se nato podražil na 175,2 tolarja. Cena neovisnega 95- in 91-oktanskega bencina se 25. decembra ni spremenila, z novim letom pa se je povisila na 165,6 tolarja oz.

165,1 tolarja. Dizelsko gorivo D2 se je najprej pocenilo za en tolar, na 145,1 tolarja, z novim letom pa se je podražilo na 146,3 tolarja. Podobno se je zgodilo z ekstra lahkim kurilnim oljem, ki se je 25. decembra pocenilo za 0,9 tolarja, na 77,9 tolarja, s 1. januarjem pa se je podražilo na 78,5 tolarja za liter.

Z novim letom so se podražile tudi cigarete, cestnine in še kaj. Zavojček najbolje prodajanih cigaret (z dvajsetimi cigaretami v zavoju) po novem stane 285 tolarjev oz. 35 tolarjev več kot prej. Cestnine za prvi cestinski razred so se z dosedanjih 9,92 tolarja na kilometr povišale na 10,18 tolarja ali za 2,69 odstotka. • C.Z.

Svet

OSNOVNE ŠOLE ŠKOFJA LOKA - MESTO

Šolska ulica 1, 4220 ŠKOFJA LOKA

razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določajo 53. in 145. člen Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur. I. RS, št. 12/96, 23/96, 22/00 in 64/01) ter 43. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur. I. RS, št. 64/01) ter imeti pedagoške in organizacijske sposobnosti za vodenje zavoda.

Ravnatelj bo imenovan za dobo 5 let.

Nastop dela je 24. 3. 2002.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, opisom dosednjega dela in programskimi usmeritvami za vodenje osnovne šole pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Osnovna šola Škofja Loka - Mesto, Šolska ulica 1, 4220 Škofja Loka s pripisom "RAZPIS ZA RAVNATELJA". Kandidati bodo pisno obveščeni o izboru v zakonitem roku.

KOLIKO JE VREDEN TOLAR

KRANJ, 4. 1. 2002

	nakupni/prodajni		nakupni/prodajni	
	1 dem	1 ats	100 itl	1 EUR
A BANKA (Tržič, Kranj, Jesenice)				NISO POSREDOVALI PODATKOV
GORENSKA BANKA (vse enote)				NISO POSREDOVALI PODATKOV
HRANILNICA LON, d.d. Kranj	112,70	113,60	16,00	16,15
HIDA - tržnica Ljubljana	/	/	/	221,90 222,90
HRAM ROŽCE Mengeš	/	/	/	221,00 224,00
ILIRIKA Jesenice	112,50	113,50	15,95	16,15
ILIRIKA Kranj	112,25	113,50	16,97	16,16
ILIRIKA Medvode	113,20	113,70	16,11	16,18
INVEST Škofja Loka				

Pretirane bojazni glede odhajanja naših delavcev v druge države EU ni

Poljski delavec, ki zasluži samo 15 odstotkov plače nemškega delavca, bo vsekakor mnogo bolj zainteresiran (motiviran) za zaposlitev v Nemčiji kot slovenski delavec, ki zasluži blizu 40 odstotkov toliko kot nemški.

Količinsko je slovenski trg delovne sile v razmerju do evropskega skoraj nezanemarljiva količina. To pomeni, da skupnega evropskega trga delovne sile naša delovna sila v nobenem primeru ne more ogroziti, ogrožen je lahko samo slovenski trg delovne sile s strani evropskega trga. Vendar kot zagotavljajo pristojni, nam tudi s te strani, vsaj v bližnji prihodnosti ne grozi kakšen večji pretres. To zelo dobro vedo tudi v bruseljski administraciji - prehodnih obdobjih za pretok delovne sile ne zahtevajo zaradi tega, ker bi se bali, da bi njihova delovna sila zbežala v nove članice, pač pa zato, ker jih je strah (pre)velikega priliva delovne sile iz novih članic. Tudi zgodovinsko gledano je tako, da migracijski tokovi že dolgo časa tečejo od vzhoda proti zahodu in ne obratno. In najbrž bo še kar nekaj časa tako.

Slovenska delovna sila tudi v družbi s poljsko, češko, madžarsko delovno silo ne predstavlja kakšne večje postavke, je pa res, da v tem primeru ni več mogoče govoriti o zanemarljivi količini. H količinskim razmerjem med številom delavcev (zaposlenih in brezposelnih) je treba kot dodatni dejavnik prištet še razlike v zaslužkih npr. med slovenskim in poljskim delavcem na eni strani in nemškim delavcem na drugi strani. Poljski delavec, ki zasluži samo 15 odstotkov plače nemškega delavca, bo vsekakor mnogo bolj zainteresiran (motiviran) za zaposlitev v Nemčiji kot slovenski delavec, ki zasluži blizu 40 odstotkov toliko kot nemški. Iz tega sledi, da je nemški delavec bolj ogrožen s strani poljskega delavca, vendar ne samo zato, ker je Poljakov veliko več, marveč tudi

zato, ker je razlika v prejemkih mnogo večja.

Razliko v zaslužkih pa je težko ovrednotiti oziroma ji pripisati ustrezno težo. Ta je tudi od države do države različna, kajti mobilnost delovne sile ni odvisna samo od zaslužka, marveč je na delu še več drugih dejavnikov: razlike v načinu življenja, različnost kultur, jezikov, vrednot in različna je tudi integrativna sposobnost vsake posamezne države oziroma družbe. Kljub temu pa zaslužek ostaja glavno gibalno oziroma primarni dejavnik mobilnosti delavcev tako znotraj posamezne države, kakor tudi med državami.

To je pokazalo tudi telefonska anketa, ki jo je izvedel Stik, Delovni oddelek za tržne raziskave. V njej je sodelovalo 412 oseb, kar predstavlja dokaj velik vzorec. Na vprašanje: Kaj od naštetege bi vas najbolj motiviralo, da bi se zaposlili v tujini? je v veliko prednostjo "zmagal" odgovor: Če bi bila služba bolje plačana kot enaka v Sloveniji. Za ta odgovor se je odločilo skoraj 42 odstotkov respondentov, ne da bi bilo sploh kaj rečenega o višini razlike v zaslužku. Samo ugibamo lahko, koliko bi se jih odločilo za ta odgovor, če bi lahko izbirali med enkrat več, dvakrat več itd. To bi bilo tudi največkrat res.

Ostali so se odločili za odgovora: Če se doma nikakor ne bi mogel zaposliti (21 odstotkov), in za odgovor: Če bi služba ustreza mojim sposobnostim in znanju (dobrih 11 odstotkov). 26 odstotkov, kolikor manjka do 100, se jih v nobenem primeru ne bi zaposlilo v tujini. Odgovor: Če bi služba ustreza mojim sposobnostim in znanju, je najbrž osnovni oziroma minimalni predpogoj, da

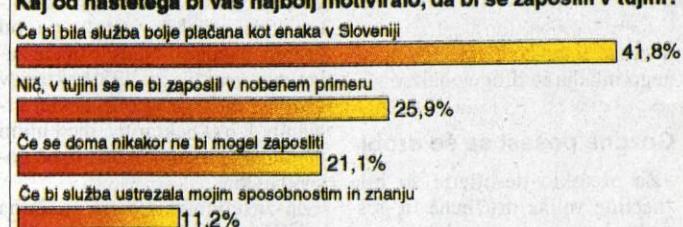
se človek odloči za neko zaposlitev, torej tudi za zaposlitev v tujini. Zaradi boljšega zaslužka ali/in zaradi tega, ker bi se doma nikakor ne mogel zaposliti, pa bi se jih v tujini zaposlilo kar 63 odstotkov.

Brezposelnost kot dejavnik zaposlovanja v EU

Na ta način smo zopet prišli do dveh osnovnih razlogov, ki bosta v večini primerov krogila obnašanje delavcev na skupnem evropskem trgu delovne sile. Najprej je to zaposlitev sama; tisti, ki je brez nje, se skuša najprej zaposliti (pri nas bi našli veliko primerov, ki te trditve ne potrjujejo) in šele nato začne razmišljati o zaslužku. To pomeni, da je treba najprej pogledati, kako je z brezposelnostjo pri nas. Kot je dobro znano, se število registrirano brezposelnih v Sloveniji giblje okoli številke 100.000 oziroma okoli 11 odstotkov aktivne populacije.

Vendar je treba takoj povedati, da je stopnja brezposelnosti po kriterijih Mednarodne organizacije za delo bistveno manjša in se giblje le okoli sedmih odstotkov aktivne populacije. Razlika med eno in drugo številko seveda pomeni, da kar nekaj 10.000 registrirano brezposelnih občasno nekaj dela, oziroma nekaj zaslužkih, včasih celo več kot redno zaposleni. Za te bi lahko rekli, da niso najbolj potencialni kandidati za zaposlitev v tujini. Ostala množica brezposelnih pa se notranje hitro spreminja, in sicer v smeri vedno manjšega potenciala za zaposlitev v tujini. Med brezposelnimi je namreč vedno več starejših od 50 let, vedno več žensk, vedno več brez izobrazbe, kar vse

Kaj od naštetege bi vas najbolj motiviralo, da bi se zaposlili v tujini?

zmanjšuje mobilnost na trgu delovne sile.

Nezaposleni moški v starostni skupini 50 - 59 let so predstavljali leta 1993 le 5,7 odstotka, leta 1998 pa kar 11,4 odstotka vseh moških te starostne skupine; nezaposlene ženske iz iste starostne skupine so leta 1993 predstavljale le 2,2 odstotka, leta 1998 pa kar 8,3 odstotke vseh žensk te starostne skupine. Z drugimi besedami, stopnja brezposelnosti v starostni skupini 50 - 59 let je bila leta 1998 pri moških 18-odstotna, pri ženskah pa kar 29-odstotna (Tine Stanovnik: Dohodki, dohodkovna neenakost in trg dela v Sloveniji: pred tranzicijo in tranzicija, IB št. 1, 2001).

Razlike v zaslužkih

Kot glavni motivator in motor zaposlovanja v tujini potem takem ostajajo razlike med zaslužki pri nas in v tujini oziroma točneje v državah EU. Ob tem je treba najprej povedati, da je kakih 12.000 slovenskih delavcev že zaposlenih v dveh sosednjih državah, članicah EU, Italiji in Avstriji. Večina teh delavcev se vsakodnevno vozi na delo in se po delu vrača domov. Na ta način (lahko) vzdržujejo redne in normalne stike s svojimi družinami, kar pa zopet pomeni, da (lahko) združujejo pred-

nost družinskega življenja z posloviljivo v tujini. Prav družine so tisti dejavnik, ki bo v številnih primerih oteževal v tudi onemogočil zaposlitev enega ali drugega člena v tujini. Podpora družini, s strani države, postaja tudi s tega zornega kota zelo pomembna.

Sicer pa "pretirane bojazni glede odhajanja naših delavcev v druge države EU ni," je izjavil David Brozina, svetovalec direktorja v službi vlade RS za evropske zadeve. Na kratki rok ima najbrž prav, vprašanje pa je, kaj utegne pristeti čas. Tudi ob vključitvi Španije in Portugalske v EU so se mnogi bali, da bodo španski in portugalski delavci preplavili evropski trg delovne sile. Vendar se to ni zgodilo in to pri zelo podobnih razlikah v zaslužkih, kačrni obstajajo med Slovenijo in EU oziroma med Slovenijo in Nemčijo kot največjim trgom znotraj EU in za slovensko delovno silo tudi najbolj privlačnim.

Izgledi za prihodnost

Kot piše Marko Kos (Slovensko socialno okolje in gospodarsko-tehnološki razvoj, referat na konferenci Gospodarskega vestnika na temo Proizvodni management, Portorož 27. in 28. 9. 2001), ima Slovenija prednost pred vsemi tranzicijskimi državami, vendar

zaostaja za razvojnimi jedrom EU glede produktivnosti, kosmate dane vrednosti, razvojne intenzivnosti proizvodov, stopnje zamenjave starih proizvodov z novo generacijo v petih letih itd. Vsega skupaj našteje 9 različnih kazalcev za zaostajanja za razvojnim jedrom EU. Bolj kot trenutno zaostajanje pa ga skrbi dinamika gibanja teh kazalcev. Pri prihodku na zaposlenega se razlike povečujejo, namesto da bi se vzdrževala vsaj sedanja razlika ali se celo zmanjševala. Računi o dohitevanju v toliko in toliko letih nimajo nobene realne osnove, ne glede na to, koliko je oddaljena časovna točna dohitevanja.

Zaradi predindustrializacijske mentalitete ne znamo z informacijskimi tehnologijami prežeti konvencionalnih tehnologij v oblačilnotekstilnih, lesnih in obutvenih panogah, kar je pripeljalo na zahod do njihove revitalizacije in povečanja produktivnosti za faktor 4 v primerjavi z našimi. Prihodek v slovenski obutveni industriji kot kazalec produktivnosti je bil leta 1998 66.200 DEM, v nemški pa 278.100 DEM. Dodana vrednost pri nas je bila 16.700 DEM, v Nemčiji 103.100 DEM. Tudi na zahodu zavzema tradicionalna procesna panoga večinsko jedro industrije, vendar se je integrirala ali prežela z informacijsko tehnologijo v zelo produktivno industrijo. Zato je produktivnost zahodnih podjetij vsaj za 100 odstotkov večja od najboljših slovenskih (Lek, Krka, Gorenje itd.). Kot dejavniki prednosti so nasteli naslednji: znanje, okolje, davčna politika, odnos do malega podjetništva, tveganji kapital in tvorba grozdov.

Tomaž Štefe

Petrol z zemeljskim plinom v Mengšu

Tik pred novim letom sta mengeški župan mag. Tomaž Štebe in predsednik uprave Petrola Janez Lotrič podpisala koncesijo za distribucijo zemeljskega plina v Mengšu.

v Mengšu in Trzinu odločili za zemeljski plin, z njim lahko ogrevati že prihodnjo zimo. V primerjavi s tekočim naftnim plinom, s katerim se trenutno še vedno ogrevajo v Trzinu, pa je zemeljski plin za približno tretjino cenejši.

Interes za ugodne pogoje

Hkrati z gradnjo plinovodnega omrežja bodo potekali tudi dogovori za priključevanje na plinovod. V Petrolu pričakujejo, da bodo pridobili za priključitev na plinovod okrog 700 lastnikov individualnih hiš, 150 stanovanj in okrog sto večjih in manjših komercialnih uporabnikov. Vsem bodočim odjemalcem zemeljskega plina bo Petrol že na začetku zagotovil brezplačno strokovno in tehnično svetovanje pri načrtovanju izgradnje notranjih instalacij in plinskega priključka. V Mengšu bodo odprli tudi svetovalno in-

formacijsko pisarno, ki bo prosilcem iz občine Mengša olajšala tudi pot do posojil Ekološko razvojnega sklada. Razen tega so v Petrolu napovedali, da bodo odjemalcem zemeljskega plina pomagali tudi do drugih ugodnih komercialnih posojil. Investicija za celovito preureditev centralnega ogrevanja na zemeljski plin namreč znaša od 350 do 700 tisoč tolarjev, odvisno pa od obsežnosti preurejanj. Zato se je Petrol v koncesijski pogodbi zavezal, da bo končnim odjemalcem pri komercialnih bankah zagotovil najugodnejše posojilne pogoje za 60 mesecev. O tem je LB Domžale že podpisala tudi pismo o nameri.

Mengeški župan mag. Tomaž Štebe je bil ob podpisu pogodbe zadovoljen in je poudaril, da je do pogodbe prišlo po več kot enoipolnetem delu od sprejema odločke. Pogodba zdaj določa dobavo zemeljskega plina za naslednjih

trideset let. Posebej pomembno je, da se na plinovod v občini ni nihče dolžan priključiti. Petrol bo tisti, ki bo z ugodnostmi moral sam pridobiti zainteresirane za izvedbo priključka in predelavo kuirlnic. Pomembno je tudi, da bo morala biti cena zemeljskega plina na podlagi pogodbe ves čas konkurenčna ostalim virom energije.

Prednost pri gradnji plinifikacije bodo imeli v Mengšu najbolj naseljeni predeli in tisti, kjer bodo hkrati urejali tudi kanalizacijo. Čimprej pa bodo seveda skušali omrežje pripeljati tudi do Trzina in občine Komenda. Hkrati bodo v Mengšu z izgradnjo plinske infrastrukture urejali tudi vodovodno omrežje in pripravljali omrežje za kabelsko televizijo.

Zupan je tudi poudaril, da je bil izbran koncesionar, ki je ponudil najnižjo ceno izgradnje in upravljanja plinovoda. Petrol je torej isto podjetje, ki lahko ob danih zatevah in pogojih ter tveganjih dolgoročno deluje z najnižjimi stroški, zagotavlja kvaliteto in vse druge garancije ob upoštevanju amortizacije plinovodnega omrežja. Petrol pa je ponudil tudi najnižjo maržo. Ob podpisu pogodbe pa se je župan posebej zahvalil za sodelovanje tudi občini Trzin in še posebej tudi direktorju občinske uprave Dimitriju Kovačiču in drugim sodelavcem.

Tretjina tržnega deleža

Mengeš je tako zdaj deveta občina po vrsti, v katerih je Petrol v dobrih treh letih, odkar se je začel

Prvi že prihodnjo zimo

Postopek o podelitev koncesije se je v občini Mengš začel že sredi leta. Potem pa je bila oktoberja letos za izvajanje gospodarske

ukvarjati s plinsko dejavnostjo, pridobil koncesijo za oskrbo z zemeljskim oziroma tekočim naftnim plinom. Kmalu pa naj bi se tem občinam pridružili še občini Trzin in Domžale. Hkrati je Petrol plinski dejavnost z novim letom in s 13 zaposlenimi združil v podjetju Petrol Plin, d.o.o. Tako zdaj družba Petrol Plin že skrbi za plinifikacijo Tržiča, Radovljice, Idrije, Semiča, Odrancev, Turnišča, Beltincov, Rogatice, Mengša, Šentjan, Ilirske Bistrice, Postojne in Črnomlja.

Družba bo letos prodala več kot 13 milijona kubičnih metrov zemeljskega plina in nekaj manj kot 10 milijonov kilogramov tekočega naftnega plina. S tem naj bi letos sklenila leto 2002 z okrog 1,6 milijarde tolarjev prihodka in z minimalnim dobičkom. Dolgoročno dobičkonosno poslovanje pa Petrol Plin načrtuje po letu 2004. Gre namreč za kapitalsko zelo intenzivno dejavnost, pozitivni učinki le-te pa se pokažejo namreč šele na daljši rok. V Petrolu zdaj načrtujejo, da bi do leta 2010 upravljali s tredesetimi koncesijami oziroma s približno 30 odstotki tako imenovanega potencialnega tržnega deleža v Sloveniji. Poleg pridobivanja in koriščenja koncesij, v kar sodi tudi izgradnja omrežij in distribucija zemeljskega in tekočega naftnega plina, pa bo Petrol skrbel tudi za plinifikacijo nekoncessiioniranih naselij, za trženje plinohramov in za prodajo plina velikim uporabnikom. Na tem področju pa si že do leta 2005 obeta doseči 10-odstotni tržni delež. • Andrej Žalar

Delež listavcev se že krepi

Prizadevanja gozdarske stroke, da bi v gozdovih na blejskem gozdnogospodarskem območju okrepila delež listavcev ter s tem tudi stabilnost sestojev, otežujejo vse večja razdrobljenost gozdov, zaostajanje dejanskega poseka za možnim in velik delež t.i. sanitarno sečnje.

Bled - V blejski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije so že pripravili predlog novega desetletnega načrta za blejsko gozdnogospodarsko območje, ki "ponuja" rešitve tudi za nekatere glavne probleme pri gospodarjenju z gozdovi.

Med takšne probleme sodijo prevelik delež iglavcev, še zlasti smreke, preskromen delež drevja mlajših razvojnih stopenj, nestabilnost sestojev in s tem izredno velik delež sanitarno sečnje, razdrobljena gozdnina posest, zaostajanje poseka za etatom, premajhno zanimanje lastnikov za delo v gozdu, nezadovoljiva nega mlajših sestojev, preveč številna divjad, paša v gozdu, neodprtost nekaterih predelov in velik pritisak ostalih dejavnosti na gozdnim prostorom. Spreminjanje drevesne sestave in doseganje ugodnejšega razmerja med iglavci in listavci je dolgoročna naloga, vendar bodo tudi v naslednjem desetletnem obdobju poskušali usmerjati razvoj gozdov in krepliti stabilnost sestojev tako, da bodo povečali možni posek iglavcev, predvsem v mlajših sestojih dali večji po-

udarek listavcem in izboljšali nego mladja in drogovnjakov.

Gozdna posest se še drobi

Za preteklo desetletje so bile značilne velike družbene in gospodarske spremembe, ki so povzročile občutne spremembe tudi v organiziranosti gozdarstva ter v lastništvu gozdov. Na blejskem gozdnogospodarskem območju je po podatkih za lani od 67.498 hektarjev gozdov 36.042 hektarjev ali dobrih 53 odstotkov zasebnih, ta delež pa se je v zadnjih desetih letih povečal z nekaj manj kot 45 odstotkov. Ker denacionalizacija še ni končana, se bo lastništvo v bližnji prihodnosti še spremeno, saj čaka na razplet tudi zahtevki ljubljanske nadškofije. Po podatkih zavoda je v celotnem Triglavskem narodnem

parku 45 odstotkov gozdov državnih, 24 odstotkov občinskih (predvsem na tolminski strani), 26 odstotkov zasebnih, tri odstotke nadškofijskih, ostalo pa od drugih lastnikov. Nadškofija je zahtevala vrnilje 20.433 hektarjev gozdov, od tega je bilo doslej vrnjenih 4.460 hektarjev, med njimi pa je nekaj manj kot dva tisoč gospodarskih.

Za zasebno posest je značilna velika razdrobljenost, površina povprečne posesti se iz desetletja v desetletje zmanjšuje. Leta 1991 je bilo 6.089 gozdnih posestnikov s 3,72 hektarja veliko povprečno posestjo, zdaj jih je nekaj več kot 9.300 (skupaj s solastniki pa več kot 22 tisoč), od katerih ima vsak povprečno 3,39 hektarja gozda. Kar 43 odstotkov posestnikov ima posest celo manjšo od enega hektarja. V razmerah, ko so lastniki malo odvisni od gozda in od njegovega dohodka, je tudi težavnost gospodarjenje, ugotavlja vodja blejske območne enote zavoda za gozdove Andrej Avsenek in po-

udarja, da problem razdrobljenosti presega okvirje območja in ga je možno rešiti samo z državno politiko. Če bi država povečala davke na gozdove in hkrati uvedla olajšave za lastnike, ki z njimi dobro gospodarijo, bi s tem doseglj troje: pobrala več dāvka, zagotovila denar za subvencioniranje gozdnih del in pospešila promet z gozdovi.

Gozdovi vse slabšega zdravia

V načrtu za novo desetletje so s pomočjo vedno boljše prostorske grafike in popolnejših podatkov natančno obdelali funkcije gozdov, pri tem pa je za blejsko območje značilno, da je kar tretjina varovalnih gozdov. Gozdnatost je skoraj 67- odstotna in je bistveno večja od državnega povprečja (54

Andrej Avsenek

Andrej Gartner

lupljenjem del. "Škode so kar velike, zato bo tudi usklajevanje glede staleža divjadi, še posebej jelenjadi, zelo zahteveno," ugotavlja vodja odseka za gozdnogospodarsko načrtovanje Andrej Gartner in dodaja, da je zdravstveno stanje gozdov na blejskem območju nekoliko boljše od slovenskega povprečja, vendar se poslabšuje. Očitne znake poškodovanosti kaže 18 odstotkov gozdov (v Sloveniji 22 odstotkov), najbolj

škodljivcev, divjadi in gozdne paše slaba, kar se kaže tudi v tem, da je blejsko območje s 45-odstotnim deležem t.i. sanitarnega poseka na neslavnem prvem mestu v Sloveniji, pri tem pa kar 90 odstotkov tega poseka predstavlja iglavci. "V gozdarstvu se na kratki rok ne da veliko narediti," ugotavlja Andrej Avsenek in dodaja, da se pretežni del sestojev dobro naravnovo pomlajuje, predvsem na Pokljuki in Jelovici pa jih ogrožata predvsem divjad in paša živine.

Lastniki bodo lahko sekali še več

Lesna zaloga gozdov na blejskem gozdnogospodarskem območju se stalno povečuje in je v zadnjih dveh desetletjih povprečno narasla za 17 kubičnih metrov na hektar, priraste pa se je od 1990. leta do danes povečal le malenkostno. Lastniki so v minulem desetletju posekali dobro četrtnino manj drevja, kot bi ga lahko. To velja zlasti za zasebne lastnike, ki so, na primer, pri listavcih kar za dve tretjini zaostali za možnim posekom. V naslednjem desetletju obdobju bo možno sekati še več. Načrt predvideva povečanje možnega poseka z 1,63 na 1,76 milijona kubičnih metrov oz. za osem odstotkov, to pa je v primerjavi z dejanskim posekom (1,2 milijona kubičnih metrov) kar 47-odstotno povečanje. Pri obnovi in negi gozdov so v obdobju 1991-2000 močno zaostali za načrtom, pri varstvu pa so ga celo presegli. Za naprej načrtujejo enak obseg obnove, kar so ga dosegli v minih desetih letih, ter večji obseg nege in varstvenih del. "Vlaganja v gozd so naložbe, ki se obrestujejo šele čez nekaj desetletij," pojasnjujejo v blejskem zavodu in dodajajo, da se večina lastnikov loti gojenja šele tedaj, ko ugotovijo, da bodo za to prejeli državno subvencijo. Gradnja gozdnih cest je v preteklem desetletju povsem zastala, zgradili so le 23 kilometrov cest od 101 kilometra načrtovanih. Tudi za obdobje do konca leta 2010 načrtujejo približno sto kilometrov novih cest, od katerih bi jih tretjino potrebovali zato, da bi odprli še nekatera zaprta območja. Načrt bodo težko uresničili, če ne bo učinkovitega povezovanja lastnikov gozdov in občutne državne podpore.

• Cveto Zaplotnik

Strniščni krmni dosevki

Strniščni krmni dosevki se na območju Gorenjske uveljavljajo že nekaj let. Pri intenzivni reji goveda predstavljajo lahko znaten delež dopolnilne krme.

Pridelki v letu 2001 so bili naslednji:

Mešanica semena (kg/ha)

Pridelok zelene krme (t/ha)

Hibrid cv'Susu' (25 kg) + krmni grah (60 kg)	35,7
Hibrid cv'Susu' (30 kg)	26,7
Oves (80 kg) + oziroma grašica (60 kg)	24,3
Krmna ogrščica (8 kg) + oziroma grašica (30 kg)	22,8
Oljna redkev (12 kg)	29,5
Krmna ogrščica (12 kg)	22,4

različne krmne mešanice. Na dobro preskrbljenih tleh v intenzivnem okopavinskem kolobarju so bili pridelki krmnih mešanic na Gorenjskem zelo dobiti (Strahinj, Brezje, Begunje, Zapuže, Selce, Ribno, Peračica). Za ožje območje Kranja opravlja poskuse Srednja mlekarska in kmetijska šola na posvetu Strahinj. V letu 2001 je bilo v poljski poskus vključenih sedem različnih krmnih mešanic. Najboljše rezultate so dale krmne mešanice hibrida cv'Susu' (križanci sudanske trave in krmnega

sirka) in metuljnega. Sudanska trava in krmni sirek dajeta zanesljiv pridelok tudi v bolj sušnem in topudem poletnem vremenu.

Zelo dober pridelok dajejo tudi križnice - oljna redkev in krmna ogrščica. Križnice so nekoliko bolj zahtevne v zgodnejšem stadiju razvoja. Preprečiti moramo napad bolhačev. Pri krmiljenju v sestru stanju je potrebno upoštevati vsebnost glukozidov, ki povzročajo napenjanje živine. Križnice ustvarjajo tudi zelo bogato pokrovnost in s tem onemogočijo razvoj plevela, kar je tudi velika prednost za naslednji posevek.

Katarina Kastelic,
Tatjana Štupica

odstotkov), primerjava s prejšnjim desetletnim obdobjem pa je vprašljiva, ker so tokrat po novem zakonu o gozdovih med gozd vključili tudi več kot pet tisoč hektarjev rušja. In koliko se je površina gozdov povečala na račun zaraščanja kmetijskih zemljišč? Katerster, ki ni najbolj ažuren, izkazuje povečanje za 1.300 hektarjev, v zavodu za gozdove ocenjujejo, da je bolj realna številka štiri tisoč hektarjev. Karta z opredeljenimi funkcijami gozdov predstavlja strokovno podlago za soglasja, ki jih izdaja zavod za gozdove za različne posege v gozdnem prostoru; različne stopnje poudarjenosti teh vlog pa so eno od merit za državno sofinanciranje del v gozdovih. Ker je gozdnogospodarski načrt isti osnova za lovsko gojitevno načrtovanje, so v zavodu izdelani tudi analizo, v kateri so ugotavljali skolo, ki jo jelenjad povzroča z

poškodovani drevesni vrsti pa sta jelka in bor. Povprečna osotnost gozdov se je v zadnjem desetletju povečala za dobril pet odstotkov, pri smrekki pot glavnih drevesnih vrst je štiri in pri bukvki kar za osem odstotkov. "To je verjetno posledica vse večjih pritiskov na okolje in tudi daljinskega transporta onesnaženega zraka iz Padiske nižine, del pa temu lahko prispevajo tudi vse pogostejša sušna polegija," ocenjujejo v blejskem zavodu in dodajajo, da se večina lastnikov loti gojenja šele tedaj, ko ugotovijo, da bodo za to prejeli državno subvencijo. Gradnja gozdnih cest je v preteklem desetletju povsem zastala, zgradili so le 23 kilometrov cest od 101 kilometra načrtovanih. Tudi za obdobje do konca leta 2010 načrtujejo približno sto kilometrov novih cest, od katerih bi jih tretjino potrebovali zato, da bi odprli še nekatera zaprta območja. Načrt bodo težko uresničili, če ne bo učinkovitega povezovanja lastnikov gozdov in občutne državne podpore.

MEŠETAR

Višje podpore za izvoz govedine

Vlada je na seji ob koncu leta dopolnila uredbo o uvedbi podpor za pripravo kmetijskih pridelkov in živil za zunanj trgov drugi polovici lanskega leta, hkrati pa je sprejela uredbo za prvo četrtletje letosnjega leta. Dopolnjena uredba za drugo polovico lanskega leta za polovico zvišuje podpor za izvoz govejeva mesa (od 140 na 210 tolarjev za kilogram), hkrati pa ponovno uvaja podpor za izvoz žive govedi za zakol, kakršna je veljala že v prvi polovici leta, ko so zaradi pojava bolezni BSE v nekaterih evropskih državah zelo poslabšale razmere na trgu. Višja podpora za izvoz govedine velja le za izvoz v države, ki niso članice Evropske unije. Na ministerstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pričakujejo, da se bo s tem ukrepoma povečalo izvozno povpraševanje, kar naj bi zmanjšalo ponudbo na domaćem trgu. Uredba za letosnjé prvo četrtletje se bistveno ne razlikuje od uredbe za lansko drugo polovico leta, ukinja le podpor za izvoz vina, kar ureja drugi predpis, in podpor za izvoz trsnih cepljenj.

Prepoved za nekatere kemične pripravke

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Franc But je izdal odredbo, s katero je prepovedal ali omejil uporabo fitofarmacevtiskih sredstev, ki vsebujejo določene aktivne snovi. Odredba vsebinsko povzema direktivo Evropske unije. Na spisku fitofarmacevtiskih sredstev, ki jih je prepovedano dajati v promet in uporabljati, so štiri živilske spojine, devet obstojnih kloriranih ogljikovodikov in njihovih sestavin ter še enajst drugih spojin, omejena pa je uporaba štirih sred-

Cene sadja in vrtnin

Po tržnih informacijah kmetijske svetovalne službe veljajo pri prodaji sadja in vrtnin na debelo naslednje cene (v tolarjih za kilogram):

* orehi	850 - 1.000	* jabolka	100 - 200
* krompir	45 - 70	* korenje	135 - 200
* repa	70	* kisla repa	120 - 200
* zelje, glave	40 - 90	* rdeča pesa	80 - 180
* čebula	60 - 75	* česen	210 - 280
* cvetača	400 - 580	* radič	450 - 600

Pravica do nemotene reje

Predlagani zakon o živinoreji prinaša rejcem pravico do nemotene reje.

Kranj - Na predlog ministerstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je vlada ob koncu leta sprejela predlog zakona o živinoreji in predlagala državnemu zboru, da ga obravnava po hitrem postopku.

Zakon ureja rejo kopitarjev, goved, prasičev, ovc, koz, kuncev, perutnine, rib in čebel, njegove določbe pa bodo uporabljali tudi za gojitev prosto živečih živali v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave. Zakon določa cilje živinoreje, pogoje in način reje ter nemoteno rejo, rejske programe, spremjanje in ohranjanje lastnosti domaćih živali, avtohtone pasme, prenos selekcijskih dosežkov v rejo, strokovne naloge, službe, organizacije ter izobraževalno in raziskovalno delo v živinoreji, promet in trg s plemenenskim materialom, zagotavljanje denarja za uresničevanje zakona in druge. Pomembna določba zakona je pravica rejcev do nemotene reje. Ta določba, da se posamezna opravila, kot so gnojenje in obdelovanje zemlje, pridelava in spravilo pridelkov, reja, gonjenje živine, čebeljarjenje in drugo, kar je povezano z živinorejo in se opravlja v skladu s predpisi, ne štejejo za motnje oz. za motnje posesti. Imetnik oz. rejec živali lahko nemoteno redi domaćih živali na kmetijskih zemljiščih in v rejskih objektih, ki so njegova last ali jih ima v najemu ali zakupu, če to dela v skladu s predpisi. Pri nemoteni rejci lahko ogradi posest z zaščitno ograjo in uredi poti, prepose vodenje "tujih" domaćih živali in psov po lastnih ali najetih kmetijskih zemljiščih v uporabi, zahteva odškodnino za škodo, ki jo na živalih in na kmetijskih pridelkih povzroči prosto živeča divjad... Med zootehničnimi opravili, ki jih bodo rejci lahko sami izvajali, so prva pomoč, kastracija do enega starja puiškov, pripuščanje plemenjakov, označevanje domaćih živali, nega in striženje dlake ter volne, oskrba in nega parkljev in kopit ter čiš

Evri so prišli k nam iz Avstrije

Tudi Slovenci smo po praznikih v naše banke in menjalnice dobili evrov gotovini. Za distribucijo je poskrbela avstrijska centralna banka skupaj z nekaterimi poslovnimi bankami. Tako imamo "avstrijske" evre, kar se vidi pri evro kovancih.

Evro bankovci so namreč enaki v vseh 12 državah, ki so s 1. januarjem letos prevzele evro kot zakonito plačilno sredstvo, kovanci pa imajo na eni strani lahko nacionalne simbole. Evro so doble Avstrija, Belgija, Finska, Francija, Grčija, Italija, Irska, Luksemburg, Nemčija, Nizozemska, Portugalska in Španija. Že takoj prvi dan novega leta so mediji poročali, da so Evropeji na bankomatih dvoljali novo evro gotovino, Romano Prodi, ki vodi Evropsko komisijo, pa je na Dunaju ženi z njimi že kupil rože. V evropskih državah so evro večinoma lepo sprejeli. V državah, kot je denimo Italija, kjer so bili vajeni bankovcev z velikimi številčnimi vrednostmi, bodo imeli poslej manj nabite denarnice. Navaditi pa se bodo morali na drobiž in sprejeti dejstvo, da imajo tudi evro kovanci precejšnjo vrednost.

Slovenci običajno nimamo težav, ko se menjajo valute. Pred

V menjalnicah že lahko "kupimo" evre.

dobrim desetletjem smo namesto prejšnjega skupnega jugoslovenskega dinarja dobili lastno valuto, ki je bila najprej v poskusnih bonih, potem pa v tolarjih. Pa tudi v prejšnji državi nekateri pomnimo denominacije, zaradi katerih smo se morali navaditi na nove vrednosti. Sedaj, ko se spreminjajo valute 12 evropskih držav, od katerih smo bili še najbolj navajeni na Šilinge in marke, ob nakupih pri sosedih pa tudi na italijanske lire, bomo tudi zlahka sprejeli nova dejstva. Na deviznih računih se bo zamenjava zgodila avtomatično, sicer pa imamo do konca februarja še čas odpreti devizne račune in nanj položiti staro tujo valuto. Tudi če bomo potovali v tujino, bodo do 28. februarja večidel še sprejemali stare nacionalne valute, tako da prehod ne bo posebno boljši.

Predstavitev evra še januarja in februarja

Od oktobra do decembra lani je Delegacija Evropske komisije v sodelovanju s slovenskimi bankami predstavljala novo skupno va-

luto. Vprašanja o evru je njihovim informatorjem, ki so gostovali po

Sloveniji, postavilo več kot pet tisoč ljudi.

Zaradi velikega zanimanja se bo kampanja nadaljevala tudi januarja in februarja, saj sta ta dva meseca za uvedbo nove skupne valute še zelo pomembna. V 12 državah članicah Evropske unije (vse z izjemo Velike Britanije, Švedske in Danske) bo namreč ta čas nekakšno prehodno obdobje, ko bodo poleg evrov sprejemali še nacionalno valuto. Po 28. februarju (v nekaterih državah pa že prej) pa bo edino zakonito plačilno sredstvo evro. Ker ima nova evropska valuta velik vpliv tudi na naše življenje, je pomembno, da ljudje o tem izvedo kar največ. To je tudi razlog, da so se po vsej Sloveniji dva meseca pravkar mirelega leta vrstile informacijske

kampanje. Delegacija Evropske komisije je s svojimi informatorji obiskovala slovenske kraje in v tamkajšnjih bančnih poslovalnicah postavila reklame panoje z informacijami o evru. V okviru informacijske kampanje je izdelana tudi spletna stran z informacijami o evru, ki je dosegljiva na naslovu www.evropska-unija.si/evro. Kot ugotovljajo pri delegaciji, je najbolj prijubljen "evrokonverter", ki obiskovalcem na preprost in prijazen način omogoča preračunavanje valut posameznih držav v tolarje in konverzijo med posameznimi evropskimi valutami.

Z novim letom vred so države članice evropske gospodarske in denarne unije že dobile evro. Kot knjižni denar je bil v veljavi od

leta 1999, sedaj pa je že nekaj dni na voljo tudi v svoji očitljivi obliki. Tudi Slovenci ga že lahko začutimo pod palcem, saj v novo gotovino lahko zamenjamamo sedanjo nacionalno gotovino 12 evropskih držav, imenki deviznih računov pa jo lahko kadarkoli dvignemo. Kdaj pa bo evro tudi v Sloveniji obveljal kot edina zakonita evropska valuta? Za zdaj še ne, saj moramo najprej postati člani Evropske unije (realno je to pričakovati leta 2004), nato pa izpolniti tudi kriterije, ki nas uvrstijo med članice gospodarske in denarne unije. Za to pa bo Slovenija, ki mora sodelovati v evropskem mehanizmu menjalnih tečajev, potrebovala dve leti.

• **Danica Zavrl Žlebir,**
foto: Gorazd Kavčič

Evropska mladinska kartica tudi v Sloveniji

Kartica EURO>26, ki je razširjena že v 31 evropskih državah, med njimi tudi v Sloveniji, omogoča mladim popuste in ugodnosti na najpomembnejših področjih njihovega zanimanja.

Gre za dejavnosti na področju kulture, izobraževanja, prevozov, potovanj, raznovrstnih storitev, nakupov. Mlade spodbuja, da več potujejo v tujino, v času približevanja Slovenije Evropski uniji pa ima tudi dodatno funkcijo spoznavanja evropskih razsežnosti in realnosti. Slovenska kartica EURO>26 je ena od dejavnosti zavoda Movit, sofinancira pa jo tudi Urad za mladino pri Ministrstvu za šolstvo in šport. Kartica EURO>26 je nastala že leta 1987, danes pa je razširjena v 31 državah Evrope, med njimi je tudi Slovenija. Gre za kartico, ki je dostopna vsem, ki so starji od 15 do 26 let, ne glede na to, ali so dijaki, študentje, zaposleni ali brezposelniki. Velja leto dni in se

do dopolnjenega 25. leta lahko obnavlja. Kartico lahko uveljavlja le imenik, saj je oštreljena. Kartica je del širšega evropskega projekta mladinskih kartic, njena oblika je enaka v vseh državah in v njih tudi zagotavlja popuste. Države, kjer je kartica uveljavljena, so članice EYCA (European Youth Cards Association; združenja evropskih mladinskih kartic), vsaka članica za zagotavlja popuste, prednosti in vse informacije za imenike kartice v svoji državi. Cilj organizacij, ki se ukvarjajo z mladinsko kartico, je omogočiti mladim lažji dostop do kulture, mobilnosti, informacij. Popusti, ki jih zagotavlja, omogočajo mladim uporabo v vsakdanjem življenju, na potovanju,

nju, počitnicah v drugih evropskih državah, hkrati pa nudi popolno informacijsko podporo imenikom. EURO>26 kartico ima že okoli 3,8 milijona mladih v 31 državah Evrope, na voljo pa je čez 200 tisoč različnih popustov in ugodnosti.

V Sloveniji se kartica dobi na izbranih mestih, povezanih z mladinsko dejavnostjo ali dejavnostjo za mladino. Mreža distribucijskih mest se bo še širila. Hkrati s kartico bodo imeniki dobili tudi katalog popustov in ugodnosti, mesta, kjer jih bo imenik lahko uveljavil, pa bodo označena s posebnimi nalepkami. Sicer pa bo informacije o vsem lahko črpal tudi iz časopisa, e-novic, na voljo mu

bo telefonska številka 080 26 26 in internetne strani s povezavami.

Popusti in ugodnosti veljajo na vse pomembnejše področje za mlade: pri železniških in letalskih kartah, rent-a-car, turističnih agencijah, turističnih točkah, prenočiščih, kampih, na področju kulture in zabave (kulturni centri, muzeji, galerije, koncerti), tečaji vožnje, jezikovni in računalniški tečaji, veliko popustov nudijo tudi na področju športa in rekreacije, v različnih restavracijah in pizzeriah ter vseh vrstah trgovin, v foto studijs, trgovinah z oblačili, frizierskih saloni, trgovinah z računalniško opremo, pri nakupu športnih pripomočkov, pri optičkih, urarjih... • D.Z.

Pri denarju v banki ni šale

Noben računalniški program, tudi bančni, ni brez napak, pomembno je znati rešiti nastali problem. Poskusi vodorov se dogajajo neprestano.

V Gorenjski banki, ki je med prvimi bankami uvelia elektronsko bančništvo za podjetja, pri poslovanju z občani pa nekoliko zamudila, so se odločili, da ostanjejo, kljub ločitvi, v sistemu podprt elektronskega poslovanja z občani Nove Ljubljanske banke. O delu, izkušnjah in načrtih na drugi strani elektronskega bančnega okena smo se pogovarjali z vodjem sektorja za računalniško podporo poslovanja Janezom Prešernom.

Kdaj ste začeli v Gorenjski banki s pripravo na elektronsko bančništvo in morda, zakaj tako pozno?

"S pripravami na elektronsko bančništvo smo začeli v letu 1998 in pogodbo za pripravo programske opreme podpisali v začetku leta 1999. Podobno kot ostale banke smo za pravne osebe tako imenovani test domačega plačilnega prometa pri Banki Slovenije z nekaj izbranimi strankami začeli julija tega leta, februarja 2000 pa že začeli elektronski plačilni promet pravnih oseb v tujino. Elektronsko poslovanje je postalno splošen način opravljanja plačilnega prometa pravnih oseb z začetkom prenosa plačilnega prometa v banki v začetku septembra leta 2000. Danes dela preko elektronske banke približno 60 odstotkov pravnih oseb, ki pa opravijo kar 80 odstotkov vsega tovrstnega prometa."

Kako je Gorenjska banka računalniško opremljena in kako ocenjujete gorenjsko infrastrukturo?

"Prepričan sem, da je naša banka dobro računalniško opremljena in izvajamo tudi vse potrebne zaščite, kar je izredno pomembno varnostno vprašanje. V pogledu računalniške strojne opreme utevratljamo, da lahko v pol ure nadomestimo katerikoli izpad v sistemu, nekoliko težje je s programsko opremo. Grenko izkušnjo smo imeli v začetku decembra, saj je napaka v programu povzročila, da med 7. in 10. nekateri komitenti - pravne osebe niso mogli poslovanje z nimi. Kljub obširnim testiranjem, napake niso bile pravočasno odkrite, in le opričavimo se

lahko za težave, ki smo jih na tak način povzročili. Podobne težave smo imeli že tudi 28. decembra."

V teku je prenos plačilnega prometa iz Agencije za plačilni promet v banke. Kako to vpliva na poslovanje elektronske banke?

"Predvsem se povečuje število komitentov, kar seveda pomeni dodatne napore in potrebitna prilagajanje. Vsak komitent je tako rekoč svet zase, ima svoje posebnosti, katerim se je potrebitno prilagoditi. Zlasti v pogledu računalniške strojne in programske opreme se pri strankah srečujemo z zelo različnimi nastavtvami in včasih ni enostavno vse to uskladiti. Vsak sredno imamo organizirane predstavitev elektronske banke, potrebe računalniške in programske opreme ter tovrstna izobraževanja, medtem ko smo za fizične osebe pripravili izčrpen priročnik v ta namen. Morda najpomembnejše pa je, da imamo organizirano sicer maajhno, vendar stalno službo za pomoč z nasveti."

Ponujate dve vrsti zaščite: s certifikatom in pametno kartico. Kdaj se stranki odloča, če ni skrivnost, za boljšo in seveda dražjo zaščito s pametno kartico?

"Pametno kartico uporabljajo vse pravne osebe in približno 60 odstotkov fizičnih oseb. Verjetno na to vpliva začetni strošek."

In kaj vas stranke največ sprašujejo; kdaj bo vaša elektronska banka delovala 24 ur na dan?

"Morda je zanimivo, da ne prevladujejo računalniška, torej tehnična vprašanja, pač pa povsem vsebinska: kakšno šifro, sklic, naman ali račun naj vpišejo na poloznico, predvsem pa rešujemo re-

do interneta so si izbrali. V Gorenjski banki imamo za dostop do interneta dva zmogljiva najeta voda, na katerih vsak lahko prevezame tudi celotno poslovanje."

Ste imeli tudi kakšne poskuse računalniškega vdora v sistem elektronskega bančništva?

"Lahko rečem, da se poskusi vodorov dogajajo neprestano. Imamo izdelan poseben sistem za identifikacijo, predvsem pa za ugotavljanje, kako daleč je vdor uspel. Doslej ni nikomur uspelo resno ogroziti elektronske banke. Med roparji, ki so orožjem napadajo banko, in tistimi, ki to poskušajo preko računalnika, je seveda ogromna razlika, pa čeprav se morda kdo izgovarja, da je to poskušal le iz radovednosti in za zabavo."

In kakšni so načrti za nadaljnji razvoj? Kdaj bo mogoče na daljavo skleniti pogodbo, kdaj bo uvedena čakalna vrsta in podobno?

"Načrti so različni za Link in za Link+. Pri Link+ so čakalne vrste omogočene že od vsega začetka, kratkoročno pa želimo, da bi komitenti postali "web", kar pomeni, da bodo poslovali z banko brez posebnih programov, ki so instalirani pri njih. Dolgoročno pa je mnogo odvisno od načina prenosa plačilnega prometa oziroma predpisov, ki za to še niso povsem dorečeni. Pri poslovanju s fizičnimi osebami, smo našemu izvajalcu programske opreme že poslali naročilo za dopolnitve, med drugim tudi za čakalno vrsto, najpomembnejša dopolnitve pa bo zagotovo priprava podpore za transakcijski račun fizičnih oseb. Tudi

za to področje predpisi še niso povsem dorečeni, jasno pa je že, da obrtniki ne bodo več obravnavani kot fizične osebe, pač pa kot pravne osebe. Imeli bodo dva transakcijska računa, enega za sebe, enega pa za potrebe dejavnosti. Naša glavna naloga bo torej prilagoditev novi zakonodaji, ki je še v tretjem branju. Ponudba novih storitev pa je vezana tudi na NLB, ki nas pri tem podpira. Načelno je naš cilj, zagotoviti vse bančne storitve na daljavo, razen poslovanja z gotovino, kar fizično seveda ni mogoče."

Za zaključek: ali doživljate pri elektronskem bančništvu tudi kakšne bolj zabavne dogodke, vprašanja, ki so seveda za nevečega uporabnika lahko tudi rešen problem?

"Res se občasno pojavijo vprašanja, ki so po poznavalca morda zabavna, nikakor pa ne za tistega, ki sprašuje. Mi nikogar ne zavramo in poskušamo pomagati tistim, ki so le nerodni. Predvsem pa pri denarju v banki ne more biti šale, denar je najbolj resna stvar. Vsakemu dogodku, čeprav brez naše krivide, moramo priti do dna. Za najboljšo možno zanesljivost in stabilnost storitev uporabljamo strojno in programske opreme IBM, Oracle in seveda Microsoft, a se žal pojavljajo tudi občasno nepredvidene težave, pa ve vsak, ki uporablja računalnik. Kolikor jih vsebujejo tovrstni programi, vedno ostane tudi kakšna napaka, ki jo preprosto ni mogoče odkriti, pomembno je, da znamo rešiti nastali problem." • Stefan Žargi

Janez Prešeren

klamacije in napake, ki jih pomoroma zagrešijo stranke. Res se postavlja tudi vprašanje neprekinega delovanja elektronske banke 24 ur na dan, pri čemer lahko rečem, da za to, da bi to omogočili, kakšnih posebnih tehničnih ovir ni več. Dejansko je prekinitev delovanja med 2. in 5. uro le še enkrat tedensko in sicer v ponedeljkih. Lahko si mislite, da prihaja v službo ob 2. ponoči ni najbolj prijetno, je pa to v izogibanje napovedanim, ali celo nenapovedanim prekinitm."

Za poslovanje na daljavo so posmembne tudi primerne zveze. Kakšna je vaša ocena v tem podobno?

"Ugotavljamo, da z zvezami ni posebnih težav in stanje se z novimi tehnologijami še izboljšuje. Pri strankah je mnogo odvisno od tega, katerega ponudnika dostopa

GLOSA

Umrite v bankrotu

Država stiska in privija. V novo leto smo vstopili skupaj s številnimi podražitvami, med katerimi so najbolj odmenev podražitve cigaret, piva in žganjnih pijač. Visoke so trošarne za obrambo pred škodljivci, čeprav je obenem tudi res, da je pa le vino obdržalo svoj cenovni status tja do leta 2005. To mi sicer ne gre v glavo: narod zdravstveno zaščiti pred čiki in šnopsi, obenem pa mu pustiti, da po sedanji ceni loka in loka na hektolitre vina? Saj bo istotako pogubi zapisan, če bo lokal vinček na vinček, ne samo šnops in pivo?

Vino ima očitno tako vplivne lobiste, ki jim še zdravstveni minister nič ne more.

Država je potihoma podarila čisto vse, saj bodo trgovci očitno en odstotek davka na dodano vrednost vgradili v cene. Ne moreš verjeti, če se samo malo spustiš v to našo trgovino: nekateri artikli imajo 150-odstotno maržo - take krasne zaslužke prinašajo, da je joj. Res pa je, da je trgovina huda loterija, saj ničče ne ve, kako bo čez leto ali dve ali pa še posebej tedaj, ko nas vrška Evropska unija.

Srčno upam, da v Evropski uniji vložene kisile kumarice ne bodo po nesramnih 350 tolarjev za litrski glazek. Lepo prosim: kakšna redka vrtinja na naj bi bile navadne kumare, da morajo biti po 350 tolarjev za tistih par zverišenih kumaric v glazku? Ne rečem za ajvar ali kaj drugega, ki se vse mora še fino

spasirati in prav začiniti, ne pa za ene kumare, ki vam obilno same od sebe zrastejo na gnoju, če tja zanese njih same. Malo jesiha gor in kakšna začimba, pa je vsa umetnost vloženih kumar. Istopoko me zelo zanima, kako morejo biti drobtine dražje od kruha? Spet enih nesramnih 350 tolarjev za paketič drobtin. Ali suh kruh meljejo v zlatih mlinčkih ali kaj?

To so vnebovijoča nesorazmerja iz moje kuhinjske perspektive. Lahko priložim še kakšno grenko, a bodo dovolj, kajti podražitve, ki jih je letos navrgla naša vlada kar iz rokava in kar tako, mimogrede in za konec leta, sežejo tudi na druga področja.

Tako je državni zbor tik pred iztekom leta izglasoval dopolnila k zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Pravico do izplačila pogrebnine bodo dobile le tiste osebe, ki so imele manj kot 114 tisoč tolarjev dohodkov in tudi posmrtnina ne bo izplačana, če je imel umrli za 150 odstotkov više dohodka od minimalne plače. Se pravi: če je imel pokojni v letu pred smrto več kot 114 tisoč tolarjev dohodkov, tisti, ki je poskrbel za pogreb, ni upravičen do pogrebnine. Kako zelo so s tem spet prizadeli stotisoč, se seveda niti ne zavedajo.

Našim razmeroma mladim in lahko živečim poslankam in poslancem kajpak niti najmanj niso mar pogrebeni stroški, žare in krste. Kje je še to in kaj bi s tem? Še očesa niso vrgli na dopolnila, tako hitro so šla skozi. Predlagatelji so jim ukinitve pogrebnin ovili v lep paketič dopolnil, v katerem je bila še "štrefen-

ga" za tiste, ki redno ne plačujejo prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje.

Tako jih je šele ostarela babica doma povedala, da bodo lepo čedno moralni vse pogrebne stroške njenega pogreba kar sami plačati iz lastnega žepa, kajti pokojnine ima 115 tisoč tolarjev, kar pomeni, da je ročno izpadla iz državne posmrtnre podpore. Teh 114 tisoč tolarjev namreč država smatra za tako nesramno visoke dohodek, da je povsem odtegnila pogrebnino in posmrtnino.

Pogrebni stroški pa vemo, kakšni so: če jih še bolj oklestiš, so razmeroma visoki. Ob vsej draginji in ob tem, kako spoštljiv odnos imamo do smrti in pogrebov, bodo zdaj številni začeli dodatno varčevati za to, da jih bodo sorodniki lahko dostojno pokopali. Hudo je, če v starosti ne veš, kdo bo pokril stroške tvojega pogreba, čeprav...

Ceprav bo taka skrb današnjim mladim generacijam, ki bodo živele in umirale čisto v drugem svetu, povsem odveč. Vrednote se že zdaj spreminjajo in se še bodo. Tudi ljudem, ki so v letih, že priporočajo, naj drugače gledajo na starost in življenje. Čim bolj užiti lastno življenje do kraja, umreti v bankrotu in zadnji ček, ki naj bo napisan, naj bo za pogrebne stroške in naj bo - brez kritja.

Pobalinsko? Niti ne. Če država odklanja vsako socialno, ki si jo je zapisala celo v ustavo, vemo, kam plovemo. V kapitalizem, v katerem bodo tudi posmrtni obredi vedno bolj znamenje družbenega statusa žalujočih ostanil.

• Darinka Sedej

HOROSKOP**TANJA in MARICA - 090 43 77**

ALEMARS s.p., 156 SIT/min

Oven (21.3. - 21.4.)

V novo leto boste vstopili z obilico dobre volje. Ta dobra volja se vas kar nekaj časa držala, pa tudi na čustvenem področju boste več kot zadovoljni. Spoznali boste, da ste bili na račun nekega prijateljstva preveč odvisni. Prav vsa ka stvar ima svojo mejo.

Bik (22.4. - 20.5.)

Na račun dolgega jezika in vmešavanja - čeprav z dobrim namenom, boste nosili posledice. To naj vas preveč ne prizadene - povedali ste svoje, pa pika. Največji izzik je vas je, da spoznate, kaj vas osrečuje, in to tudi uresničite. Osebna moč!

Dvojčka (21.5. - 21.6.)

Nekaj časa posvetite za kondicijo, lahko je to samo sprejem pod pozornostom. V ljubezni boste doživljali vzpone, saj si padcev nič več ne dovolite. Tvegan posel vam bo prinesel dobiček.

Rak (22.6. - 22.7.)

Na čustvenem področju se boste odločili za napad in samozavest vam ne bo delala preglavic. Za tem vam sledi mir in harmonija in seveda težko učakana ljubezen. Skrbi vas, da ste zapravili preveč denarja, a to vas ne pripelje do težav.

Lev (23.7. - 23.8.)

Ujeli se boste v svojo zanko in se prepustili lenarjenju. Prav kmalu pa pride do izizza, ki bo od vas zahteval vso držnost in borbenost. Splet okoliščin vas pripelje do izpolnitve starih ciljev, na katere ste že skoraj pozabili.

Devica (24.8. - 23.9.)

Če boste poslušali srce in vsaj za hip pozabili na svojo natančnost, se vam bo vse obrnilo v prid. Vaše potrebe in želje so včasih veliko večje, kot pa si to lahko privoščite. Bodite potrežljivi.

Tehnica (24.9. - 23.10.)

Ker še preveč dobro veste, kaj pomeni biti iskren do sebe, boste v prihodnjih dneh težko prenašali ljudi, ki tega še ne razumejo. Bodite mirni in potrežljivi - vse to vam prinese dobre rezultate. Ne bodite preveč razispni.

Škorpijon (24.10. - 22.11.)

Ljudje vas bodo takoj okupirali, da bi najraje ušli in se skrili v svoj svet. Kadar razdajate preveč energije in prenašate tuje probleme bodite v stiku z zeleno barvo, saj vas ta neverjetno pomirja. Dobre novice.

Strelec (23.11. - 21.12.)

Radi bi prehiteli čas in včasih še samega sebe. V tem tednu raje še malo počivajte in se predajte crkljanju ljubljene osebi. V okviru družine se boste odpravili na daljšo pot - prijetno vzdušje vam ne uide.

Kozorog (22.12. - 20.1.)

Vaše počutje bo zelo pozitivno. Imeli boste občutek, da vam gredo stvari po maslu. Pri denarju boste obrnili nov list. Tudi poslovno vam bo uspelo, da boste stvari lahko pripeljali tako daleč, kot si želite. Torek je vaš srečen dan.

Vodnar (21.1. - 19.2.)

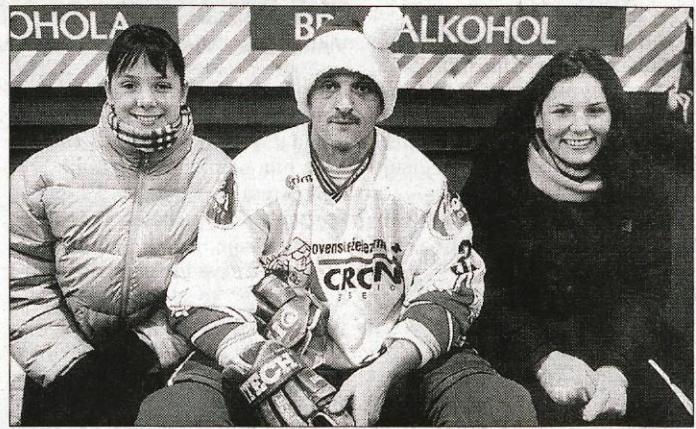
V tednu, ki prihaja, vas bo gnala neustavljiva radovednost. Nenehno boste poskušali kaj novega. Presenečenja, ki sledijo, so velika in prijetna. Na čustvenem področju se vam odpirajo nove poti, kar pa je tudi že skrajni čas.

Ribi (20.2. - 20.3.)

V ljubezni boste doživel bistvene spremembe. Pred vami so nova spoznanja in novi izviri. Našli boste potrditev svojih sanj. Navezali boste stik s tistimi, za katere se vam v preteklosti še sanjalo ni, da vam bodo prišli bližu.

RAZVEDRILO / drinka.sedej@g-glas.si**AGENCIJA B.P.**

"Predvsem zelo lepo prosim vse predstavnike sedme sile, da tega najnovega razgovora ne razlagate kot napoved sovlaganja koprskega Istrabenza v družbo Žičnice Vogel Bavčarju sem le pregledal, če ima veljavno vozovnico za gondolo, in prav nič drugega." /Jože Resman, direktor družbe Žičnice Vogel, d.d.; Igor Bavčar, predsednik uprave Istrabenz, d.d., Koper, minister za evropske zadeve v odstopu/

"Punci, prosim lep nasmej za zgodovinsko sliko z Božičkom! Zelo lepo je, ker smo soglastni, da kot družina tudi v letu 2002 na športnem področju znova presenetimo." /Legenda jeseniškega in slovenskega hokeja Zvone Šuvak, sicer davkopalčevalec v občini Kranjska Gora s stalnim bivališčem na Belci, s hčerkama Nino in Tjašo, obe sta obetavni tenisačici/

"Da, gospod Karoli, res sem izjavil, da mene 'žagajo' s funkcije direktorja ZZSS zgolj zato, ker je nekomu 'zadišalo' po svoje gospodariti s 340 milijardami v zdravstveni blagajni." /Franc Košir, direktor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki mu je Upravni odbor ZZSS dal podporo pri ponovnem imenovanju, slovenska vlada pa tega ne podpira; Andrej Karoli, najpopulärnejši voditelj na Valu 202, drugem programu Radia Slovenija/

"Župan, zlasti pozimi mi Gorenjci bolj prisegamo na šilce domačega žganja kot na rujno briško kapljico. Zato simbolično izročam vsem Brikam in Bricem steklenico našega loškega pristega 'Dedka Jaka', ki je zlasti pri minus petnajst stopinjam najboljši antibiotik, antifriz in antirevmatik." /Igor Draksler, škofjeloški župan; Franc Mužič, župan občine Brda - oba župana niti slučajno nista v isti stranki, kar pa pri skrbi za zdravje nima nobenega pomena; z njima v sredini Ivan Meglič, podžupan občine Naklo, in desno Milan Kocjan, župan občine Jezersko/

"Prav odleglo mi je, ko so v torek uvedli evro. Veliko namreč hodim po evropskih državah in prej se mi je velikokrat zgodilo, da v denarnici kot nalači nisem imel pravega denarja, s katerim bi v konkretni državi lahko plačal. Zdaj gre govorinsko plačevanje v državah EU kot po maslu." /Dr. Janez Potočnik, vodja slovenskih pogajalcev za vstop v Evropsko unijo, je uspešno zaprl že debele štiri petine pogajalskih poglavij/

Saj veste, kakšno je življenje Andraža Hribarja. Lepo, mar ne... Življenje je, kot je tudi naslov njegovega drugega albuma, je bržko, ne sedaj njegov največji uspeh, saj je s to pesmijo na zdaj že lanškem izboru EMA 2001 po izboru poslušalcev bil na visokem 2. mestu. Sicer pa fant prihaja iz Kočevja, lani je diplomiral na FDV in svoje komunikacijsko znanje uporabljal kot pisec oglaševanja za različne oglaševalske agencije. Glasbo

• I.K.

lokacija	spomeniška lastnost	parc. štev.	štev. ZKV	k.o.	imetnik spomenika oz. imetnik pravice upravljanja	varstveni režim
Cegelnica ob hiši Št. 16	spominsko obeležje ustanovitve Kranjske čete 26.07.1941	621	248	Strahinj	Ažman Ana, Cvetična ulica 4, Naklo	I.
Cegelnica 16	hiša s spominsko ploščo prvo borcem Fistru in Rejcu	618	109	Strahinj	Kimovec Francka, Cegelnica 16, Fister Anton, Cegelnica 16, Naklo	
Strahinj	grobišče borcev 2. bat. Kokrškega odreda	619	405	Strahinj	Fister Anton, Cegelnica 16, Naklo	II.
Naklo	grob borca Sparovca	179/2	466	Strahinj	Občina Naklo	I.
Strahinj 37	hiša s spominsko ploščo narodnima herojema Katarini in Rudiju Mede	258/2	270	Pivka	Občina Naklo	I.

5. člen

Na območju občine Naklo, kot sestavni del spominskega parka, so deli kulturne dediščine, ki imajo kulturno, zgodovinsko, znanstveno in estetsko vrednost razglašeni kot umetnostni spomeniki:

Zg. Duplje Sv. Mihail	barokizirana gotska cerkev z renesančno opremo	291	165	Duplje	Rimokatoliško župništvo Duplje	I.
Naklo	baročna kapelica zaprtega tipa	234	152	Pivka	Šemrov Neža, Glavna cesta 51, Naklo	II.
Sp. Duplje	baročna kapelica odprtega tipa	1074	3002	Duplje	Javno dobro	II.
Sp. Duplje	barokizirani renesančni dvorec z ohranjenimi arh. elem. od 16. do 18. stol. in poslikavo	51/1, 36	124	Duplje	Mauser Matjaž, Sp. Duplje 36, Duplje	I.
Dupljanski grad						

6. člen

Na območju občine Naklo, kot sestavni del spominskega parka, so deli kulturne dediščine, ki imajo kulturno, zgodovinsko, znanstveno in estetsko vrednost razglašeni kot etnološki spomeniki:

Naklo Glavna c. 63	baročna, nadstropna, zidana stan. stavba z ohr. arh. elem.	13	25	Pivka	Pogačnik Srečo, Glavna cesta 63, Naklo	II.
Sp. Duplje 6	baročna, nadstropna, zidana stan. stavba z ohranljeno poslikavo in arh. elem.	197	132	Duplje	Ferjan Ivan in Polonca, Sp. Duplje 6, Duplje	II.
Sp. Duplje 42	lesena, deloma zidana pritlična stan. stavba	90/1	34	Duplje	Resman Marija, Sp. Duplje 98, Duplje	II.
Sp. Duplje 47	lesena, pritlična stan. stav. z gospodarskim poslopjem iz prve polovice 18. stol.	73	36	Duplje	Občina Naklo	I.

7. člen

Za zgodovinske, umetnostne in etnološke spomenike iz 4., 5. in 6. člena veljata:

- Varstveni režim I. stopnje, po katerem je potrebno varovati spomenik v celoti, ter zagotavljati njegovo neokrnjenost in izvirnost. Dovoljena dejavnost mora služiti potrebam varstva in po potrebi konserviranju in restavriranju spomenika. Za vsak poseg na spomeniku je potrebno pridobiti dovoljenje s pogoji, ki jih predpisuje pristojni Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine.
- Varstveni režim II. stopnje, po katerem je potrebno varovati neokrnjene in izvirne najpomembnejše spomeniške lastnosti. Dejavnost v okviru spomenika mora biti v skladu s spomeniškim značajem spomenika. Za vsak poseg je potrebno pridobiti dovoljenje pristojnega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine.

8. člen

Na območju občine Naklo, kot sestavni del spominskega parka, so deli kulturne dediščine, ki imajo posebno kulturno, zgodovinsko, znanstveno in estetsko vrednost razglašeni kot arheološki spomeniki:

Naklo "na Štuciju"	arheološki teren pozno antične-zgodnje srednjeeveške utrijene naselbine	240	7	Pivka	Zupan Marija, Pivka 23, Naklo Gašperin Janko, Pivka 27, Naklo Sodnik Jožeta, Pivka 9, Naklo Žibert Alojzija, Pivka 20, Naklo Zelnik Valentin, Pivka 18, Naklo Pavlin Janez, Pivka 13, Naklo Jenko Janez, Pivka 3, Naklo JP Komunala Kranj JP Komunala Kranj	II.
		241/1	4	Pivka		
		242/1	13	Pivka		
		243	3	Pivka		
		244	2	Pivka		
		245	12	Pivka		
		246	15	Pivka		
		241/2	254	Pivka		
		242/2	254	Pivka		
Zg. Duplje Arhovo gradišče	arheološka lokalita zgodnje srednjeeveške utrijene	294/1	189	Duplje	Mali Franc, Zg. Duplje 42, Duplje	I.

9. člen

Za arheološke spomenike iz 8. člena veljata:

- Varstveni režim I. stopnje, po katerem je potrebno varovati vse spomeniške sestavine in neokrnjeni in izvirni obliki. Vsi posegi na spomeniku se morajo podrejati spomeniški pričevalnosti, kakršni koli poseg pa je mogoč le z dovoljenjem in pogoji, ki jih predpisuje pristojni Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine.
- Varstveni režim II. stopnje, po katerem je potrebno varovati vse pomembnejše spomeniške sestavine, predhodno sistematično raziskati arheološki spomenik in po potrebi ohraniti posamezne nepremične sestavine ter za vsak poseg pridobiti dovoljenje pristojnega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine.

10. člen
Na območju občine Naklo, kot sestavni del spominskega parka, so razglašene naslednje naravne znamenitosti, ki so po svoji namembnosti in pomenu naravni spomeniki:

lokacija	spomeniška lastnost	parc. štev.	štev. ZKV	k.o.	imetnik spomenika oz. imetnik pravice upravljanja	varstveni režim
Gozdni rezervat Kriva jelka	pragozd, izvirom dolga cca 400 m	349, 350, 351, 352, 353, 370, 371, 372, 373, 374,	153	Vojvodin boršt II.	Zavod za gozdove Kranj	za gozdne rezervate
Strahinj	kraška jama s podzemnim izvirom dolga cca 400 m	610/1	228	Strahinj	Ferjanc Viktor, Terezija in Marjan, Strahinj 16, Naklo	za
Sp. Duplje Zijalka	kraška zijalka s premerom cca 10 m in izvirom	142	41	Duplje	Leben Marija in Jože Sp. Duplje 56, geomorf. Duplje	za podzemne
Sp. Duplje Arneševa luknja	kraška jama z izvirom, dvema dvoranama s kapniki, dolga 500 m do 800 m	142	41	Duplje	Leben Marija in Jože Sp. Duplje 56, geomorf. Duplje	podzemne
Zg. Duplje Arhovo ali Dacerjevo brezno	kraško brezno z 2 m do 3 m širokим vhodom	72	217	Vojvodin boršt II.	Grašič Franc, Zg. Duplje 68, Duplje	geomorf. NZ
Zadraga Dupelnik	kraška jama s kapniki, dolga cca 100 m	232	67	Vojvodin boršt II.	Ahčin Frančiška Zadraga 8	za podzemne geomorf. NZ

11. člen

Za dendrološke naravne znamenitosti (drevje) iz 10. člena velja varstveni režim, po katerem je prepovedano:

- sekati, obsekavati, lomiti oziroma drugače nasilno uničevati ali poškodovati drevesa, njihova debla, korenine in veje,
- spremenjati rastiščne pogoje (odstranjevanje zemljo, odkrivati korenine, zasipavati deblo in površino nad koreninami, poplavljati rastišče, spremenjati višino talne vode in kislosti oziroma alkalnosti tal, odlagati odpadne snovi ali spuščati škodljive tekočine ali pline),
- spremenjati obstoječo osončenost drevesa, ali rastišča, obešati ali postavljati tuja telesa na deblo, korenine in veje ali graditi večje stalne objekte ali zgradbe na območju neposrednega rastišča.

12. člen

Za gozdni rezervat iz 10. člena velja varstveni režim, ki prepoveduje:

- vse gospodarske, rekreacijske, raziskovalne in ostale dejavnosti, ki bi kakor koli spremenile obstoječo naravno stanje in vplivale na nemoten naravnji razvoj v prihodnosti.

13. člen

Za pozemske geomorfološke naravne znamenitosti (jame in brezna) iz 10. člena velja varstveni režim, po katerem je prepovedano:

- poškodovati, uničevati ali odstranjevati tvorbe imenovane kapniki v jama in breznih,
- izvajati zemeljska dela (npr. odkopavanje in zasipavanje terena) v ožjem območju ali na površju nad jamo oziroma breznom,
- spremenjati vegetacijsko odoje na površju nad jamo ali breznom (npr. krčenje gozdova),
- odlagati tekoče ali trde odpadke v jame in brezna ali na površje,
- onesnaževati vode, ki ponikajo v jame,
- loviti ter nabirati jamsko favno in floro v neznanstvene namene, obiskovati jame in brezna, ki niso urejena za turistični ogled.

14. člen

Strokovne naloge v zvezi z varstvom spominskega parka opravlja Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju.

15. člen

Razglasitev spominskega parka na območju občine Naklo za zgodovinski in kulturni spomenik se vpiše v zemljisko knjigo pri Okrajnem sodišču v Kranju. Grafično evidentno območja spominskega parka, kulturnih spomenikov in naravnih znamenitosti z varstvenimi režimi vodi Geodetska uprava Kranj.

16. člen

Razvojna usmeritev spominskega parka se določi s programom razvoja, ki ga v roku dveh let po uveljavitvi tega odloka sprejme občinski svet občine Naklo. Strokovno zasnovo programa pripravi Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Kranju. Spominski park se na podlagi programskih nalog opredeli tudi v prostorskih dokumentih občine Naklo.

17. člen

Izvajanje odloka nadzorujejo pristojni upravni organi občine Naklo in pristojne inšpekcijske službe.

18. člen

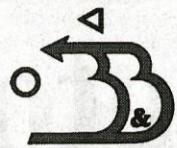
Z denarno kaznijo od 10.000,00 sit do 100.000,00 sit se kaznjuje posameznik, če in zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti krši določbe tega odloka, odgovorna oseba pravne osebe pa z denarno kaznijo od 50.000,00 sit do 300.000,00 sit.

19. člen

Po uveljavitvi tega odloka prenehajo veljati za območje občine

HALO - HALO GORENJSKI GLAS TEL.: 04/201-42-00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Zoisovi 1 v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrtek do 13.00 ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki: Izredno ugodna.

KATEGORIJE: A, B, C, D, E, H
http://www.bb-kranj.si

ROZMAN BUS

Rozman Janez, s.p.
tel: 04/53-15-249,
Senčur: 251-18-87

AVTOBUSNI PREVOZI DRINOVEC PAVEL, s.p.**VOZNIŠKI IZPIT****PREDAVANJA IZ TEORIJE**

B&B KRAJN, tel. 202-55-22, 7. januarja, ob 9.00 in 18.00 uri
B&B RADOVLJICA, tel. 530-0-530, 7. januarja ob 18.00 uri
B&B JESENICE, tel. 583-64-00, 7. januarja ob 18.00 uri
B&B ŠK. LOKA, tel. 515-70-00, 7. januarja in 21. januarja ob 9.00 in ob 16.00 uri

Posezonske razprodaje: Trst 15.1 in 19.1., München 28.1., Madžarske toplice od 7.2. do 10.2.2002.
Kopalni izlet v Portorož 11.1.2002. Postanek z ugodnim nakupom Emoncu in Vina Koper, Delamaris Izola, sledi prijetno kopanje in ogrevani morski vodi (METROPOL PORTOROŽ). Tel.: 041/626 154

Razprodaja v Trstu 16. in 24.1.2002
Tel.: 533-10-50, 041/74-41-60

NOVO! NOVO! NOVO!

Kategorija: C in E (tovorno vozilo s prikolico) na sodobnem tovornem vozilu mercedes 814. Informacije: 04/20-21-222 Kranj, Kidričeva c. 6 in 041/ 541 501.

KONKURENČNE CENE IN MOŽNOST OBROČNEGA ODPLAČEVANJA

Drsališče obratuje ob sobotah in nedeljah od 15.30 do 17.00 ure

BLED
Rekreacijsko drsanje v športni dvorani Bled, vsako SOBOTO IN NEDELJO OD 16.30 DO 18.00 URE
Uprava Infrastrukture 04/5780 512, Športna dvorana 04/5780 526, fax 04/5780 527

DISPANZER ZA ŽENE
tel.: 04/20-82-813; 20-82-845

V Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo Kranj, Kidričeva 38/a, se od 3. januarja 2002 lahko naročite za ginekološki pregled vsak devetnik od 7. - 9. ure.

DRAMA
Slovensko narodno gledališče LJ.
tel.: 01/252-14-62, 01/252-14-92

Naprave obratujejo od 9.00 do 16.00. Cesta je prevozna z zimsko opremo. Smuka je ugodna. Proge so urejene. Sankaška proga je urejena. Šola smučanja obratuje. Imate možnost vožnje z motorimi sanmi. Možna je izposoja in servis smučarske opreme. Želimo vam pritet dan in ugodno smuko. AVTOBUSNA POVEZAVA REDNA LINIJA IZ ZREČ NA ROGLO 6.00, 7.10, 8.10, 13.45, 16.10 20.30 Z ROGLE V ZREČE 7.00, 8.00, 10.00, 14.20, 17.00, 21.20. PO SMUČANJU VABLJENI V BAZENE IN SAVNO VAS V TEMRE ZREČE

SOBOTNA MATINEJA ZA OTROKE
jutri, 5.1., ob 10.00 uri, v Prešernovem gledališču Kranj.
STOJI MI LIPICA, gostujeta Larisa M. Jovanovič in Veno Dolenc; otroške pesmi iz slovenskega ljudskega izročila, dolžina 45 min, za otroke od 4. leta dalje.

Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

Snežni telefon:
041/031 182503

JKSD Območna izpostava Kranj
Zveza kulturnih organizacij Kranj
Sejmische 4, 4000 Kranj
tel.: 04/201 37 31
e-mail: oi.kranj@slkd.si
www.zveza-zko-kranj.si

GLASOV KAŽIPOT →**Prireditve** →**Izleti** →**Čajanka**

Kranj - Kokrica - Jutri, v soboto, 5. januarja, ob 17. uri bo v dvorani kulturnega doma na Kokrici, Čajanka, na kateri vam bo Majna Pleško, ki že 12 let živi v ZDA, predstavljala svoje srečanje z Budo Maitrejo in pa njegovo delovanje za boljšo prihodnost našega planeta in vsega človeštva. S seboj bo prinesla energetske metatske naprave iz magnetov in kristalov svetih geometričnih oblik. Člani TD pa vam bodo postregli, s čajem in pecivom. Vabljeni!

Ure pravljic

Škofja Loka - V Knjižnici Škofja Loka bo v torek, 8. januarja, ob 17. uri ura pravljic. Mojca Kalan vam bo predstavila ljudsko Lonček - balonček.

Trata - Mateja Mullner bo za vas pravljila v Knjižnici Trata v torek, 8. januarja, ob 16. uri ura pravljic - Snežni mož.

Ziri - V sredo, 9. januarja, ob 18. uri ste vabljeni v Knjižnico Žiri na pravljice iz ljudske zakladnice - Najlepše pravljice.

Reteče - V Knjižnici Reteče pa bodo v četrtek, 10. januarja, ob 16. uri pravljili take in drugačne zgodbice o zimi - Tiho padajo snežinke.

DU Žirovnica vabi

Žirovnica - Pohodno-planinska sekacija pri DU Žirovnica vabi na pohod Padna - Korte - Izola. Pohod bo v torek, 8. januarja, z odhodom avtobusa ob 6.30 uri z Brega in iz vseh avtobusnih postaj do Begunj. Lahke hoje so za 3 - 4 ure, potrebna je planinskooprema. Prijave zbira Mici Legat, tel.: 580-15-60. Prijave zbirajo tudi samo za kopalc v bazenu v Izoli ali Strunjanu.

Letovanje v Istri

Kranj - Upokojenci in njihovi svojci, od 11. do 21. februarja vabljeni na počitnikovanje v Zdravilišče Istrske terme. Zdravilišče je priporočljivo predvsem za revmatike, ljudi z bolečinami v hrbtenici, s problemi dihal ali s kožnimi obolenji. V izredno nizko ceno je vključenih 10 polnih penzionov in kopanje. Prijave sprejemajo po tel.: 041/626-154, 031/460-297 ter 04/204-55-23.

Obvestila →**Dojenje**

Škofja Loka - Mednarodna zveza za dojenje LLL vabi na srečanje v torek, 8. januarja, ob 16.30 uri v prostorijah ZD Škofja Loka. Tema srečanja: Prihod otrok; družina in dojenje. Vabljene bodoče, doječe in druge matere, dobrodošli tudi dojenčki in malčki. Informacije o srečanjih brezplačno svetovanje pri vprašanjih v zvezi z dojenjem po tel.: 510-8001 (Irena).

Rdeči križ Kranj obvešča

Kranj - Območno združenje Rdečega križa Kranj bo v letu 2002 razdeljevalo

in sprejemalo rabljena oblačila v skladislu na Gregoričevi ulici v Kranju ob ponedeljkih, sredah in četrtkih ter vsak drugo soboto v mesecu, in sicer: ponedeljek od 14. do 16.30 ure, sreda od 9. do 12. ure, četrtek od 14. do 16.30 ure in vsako drugo soboto v mesecu od 9. do 12. ure.

Meritve krvnega tlaka, holesterola in sladkorja

Žirovnica - DU Žirovnica in Rdeči križ Žirovnica obveščata, da bodo v ponedeljek, 7. januarja, od 8. do 10. ure v prostorih pizzerije Ledina - Smukču za vasi: Breznica, Vrba, Smokuč, Doslovče in Rodine meritve krvnega tlaka, holesterola in sladkorja. 21. januarja ob 8. do 10. ure pa v Čopovi rojstni hiši v Žirovnici za vasi: Breg, Moste, Žirovnica, Selce in Zabreznica.

Drsanje za Larixom

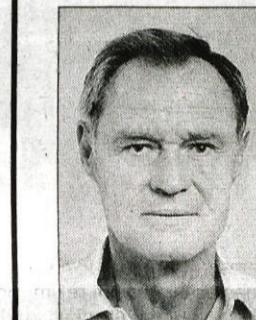
Kranjska Gora - Drsališče za hotelom Larix je odprto vsak dan od 10. do 22. ure.

Osvetljeni Peričnik

Turistično društvo Dovje Mojstrana obvešča, da je slap Peričnik tudi letos osvetljen, in sicer še do 6. januarja, vsak dan od 17. do 19. ure.

*Ljubil si gore, bile so tvoj dom
in v njihovem osrčju boš ostal
za vedno tako kot tudi v srcu
najdražejih*

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 64. letu mnogo prekmalu zapustil dragi mož, ati in dedi

TONE BRADAŠKA

Od njega se bomo poslovili jutri, v soboto, 5. januarja 2002, ob 14. uri na pokopališču v Kranju. Žara bo danes, v petek od 16. ure dalje v mrlški vežici na tamkajšnjem pokopališču.

Žaljujoči vsi njegovi!

Kranj, 31. decembra 2001

ZAHVALA

*Tisti, ki ga imaš res rad,
nikoli ne umre,
le tako zelo daleč, daleč je...*

V 82. letu starosti se je od nas za vedno poslovila dobra mama in stara mama

KATARINA OBLAK

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo skupaj z nami pospremili na zadnjo pot. Iskrena hvala vsem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče.

hčerka Jelka z družino**OSMRTNICA**

Svojo živiljenjsko pot je sklenil naš sodelavec iz Plant inženiringa

EGIDIJ STRUPI
rojen 1946

Od njega se bomo poslovili danes, v petek, 4. januarja 2002, ob 14.30 uri na pokopališču v Kranju.

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

KOLEKTIV SAVA**OSMRTNICA**

Sporočamo žalostno vest, da je utihnil njegov pevski glas, končal svoje trpljenje in živiljenjsko pot

PETER DOLINAR
iz Križev

Žara z njegovimi posmrtnimi ostanki bo danes, v petek, 4. januarja 2002, od 17. ure dalje v mrlški vežici v Križah. S pogrebo mašo se bomo od njega poslovili jutri, v soboto, 5. januarja 2002, ob 14. uri na kriškem pokopališču.

ZALUJOČI VSJ NJEGOVI

© 2002 GORENJSKI GLAS

Z Gorenjsko banko po Gorenjskem Veselo v novo leto

Po Bohinjski Bistrici smo bili 22. decembra na Primskovem, 26. decembra na Blejski Dobravi, 28. decembra v Vodicah, 29. decembra na Jesenicah in 30. decembra v Besnici.

Veselo čakanje novega leta po različnih krajih na Gorenjskem smo v Gorenjskem glasu s prireditelji v različnih krajih pod naslovom Veselo v novo leto pripravili že petič zapored. Tokrat je bila z nami tudi Gorenjska banka, delniška družba - Banka s poslohom Kranj, ki je bila glavni pokrovitelj vseh prazničnih in veselih srečanj. Začeli smo, kot smo že poročali, sredi decembra v Bohinjski Bistrici, kjer smo obeležili tudi 50. številko Bohinjskih novic in 35-letnico ansambla Alpski kvintet. Bohinjska prireditev pa nas je zaradi ugodnega odziva tudi še posebej spodbudila, da smo se zavzeto lotili priprav tudi po drugih krajih.

Povsod so domaćini napolnili dvorane, najbolj pa v Besnici.

predsedniku krajevne skupnosti Tonetu Zupanu. Čestitka je bila zares lepo presenečenje in Toneta je potem ves večer, še po prireditvi najbolj zanimalo, kako smo izvedeli za njegov življenjski jubilej.

Sicer pa sta se na Primskovem predstavila dva ansambla. Srečanje in veselo pričakovanje novega leta je začel ansambel Obzorje, končal pa prireditev in jo potem podaljšal pozno v noč še ansambel Jevšek. To je bil tudi že drugi nastop ansambla Jevšek v letu

IZŽREBANI KUPONOV Z vami pri vas

Nagrade prejmejo:
Iztok Premrov, C. Revolucije 8, 4270 Jesenice;
Andreja Piliček, Žale 7, 1240 Kamnik;
Marija Višak, Poljska pot 5, 4240 Radovljica;
Katja Megušar, Ul. XXXI divizije 46, 4000 Kranj;
Ani Trenen, Pod gozdom 1, 4201 Zg. Besnica;
Janez Erce, Kamniška 61, 1217 Vodice.

Praznik na Blejski Dobravi

Na Blejski Dobravi, kjer smo potem bili v sredo, 26. decembra, smo po tradiciji obeležili krajevni praznik in po dopoldanski blagoslovitvi konj s programom poudarili tudi dan samostojnosti. Tudi tokrat je bila prireditelj srečanja Veselo v novo letom z glavnim pokroviteljem Gorenjsko banko, d.d., Kranj krajevna skupnost s predsednikom Danijelom Ažmanom.

Posebej prisrčni so običajno na prireditvah Gorenjskega glasa nastopi domaćinov. Tudi na Blejski Dobravi je bilo tako. Najprej so se predstavili mladi učenci Glasbene šole. Prijetno presenečenje je bil nastop, ki je pomenil neke vrste vrnitev Barbare Koblar na glasbeno sceno. Ob njenem pevskem nastopu smo se vprašali, zakaj Barbara ne nadaljuje pred leti uspešno začete poti. Drugo prijetno presenečenje pa je bil harmonikar Jernej Arh. Njegov nastop je navdušil domaćine. Dijak drugega letnika gimnazije se šest let uči igranja harmonike, po nastopu pred domaćim občinstvom pa smo bili na Blejski Dobravi (in

smo ga potem povabili še na dve prireditvi. Zanimanje je vzbudil tudi na prireditvi na Jesenicah, navdušil pa je občinstvo v nabito polni dvorani v Besnici.

Nadušila pa je vrnitev ansambla Bohpomagej, ki je po daljšem obdobju spet nastopil v programu z Gorenjskim glasom in seveda tudi na Blejski Dobravi ni šlo brez njihove zadnje uspešnice Monika. Ansambel pa je presenetil tudi zato, ker smo po daljšem premoru srečali na glasbeni sceni z ansamblom Bohpomagej tudi nekdano pevko ansambla Blegoš Rožo Marijo Miklaj. Tako njen nastop z ansamblom Bohpomagej, kot samostojna predstava sta potrdila, da bi zares škoda, če bi tudi Roža po ansamblu Blegoš zapustila glasbeno sceno.

Obogatitev programa na Blejski Dobravi je bil nastop harmonikarja, svetovnega prvaka, sicer ima tudi svoj ansambel, ki pa ga tokrat ni bilo z nami, Matjaža Kokalja. Duo Nota z Jelko Potočnik in Marjanom Rekarjem ter ansambel Krila pod vodstvom Francija Peterinja pa so celotno prireditve razgibali z melodično vedrino pesmi in jo obogatili morebitne enoličnosti ali prepoudarjene narodne glasbe. Še posebej veseli pa smo bili na Blejski Dobravi (in

Ansambel Vita in Kokode polka.
2001 v dvorani doma krajanov z Gorenjskim glasom na Primskovem. Na prvem, spomladji, je namreč ansambel proslavil tudi svojo tridesetletnico. Tako kot na vseh naslednjih nastopih pa je na Primskovem navdušila tudi mlada harmonikarica Kristina Pahor, svetovna prvakinja v svoji starosti skupini. Lani je namreč ta naslov osvojila na tekmovanju v italijanski Anconi. Učenka Janeza Fabijana iz Besnice pa je bila tudi lani z nami in na drugih nastopih osvajala publiko. Tako je bila med

Senad Tiganj s sinom Ervinom je bil z nami na Jesenicah.

drugim še posebno uspešna na tekmovanju harmonikarjev v Sejnici pri Medvodah.

Da je še vedno med popularnimi skupinami in da vedo, kako se je treba predstaviti, da ogreješ občinstvo, so na Primskovem pokazali tudi člani skupine Obvezna smer. Navdušil je tudi nastop sku-

Ansambel Obzorje na Primskovem in v Besnici.

Barbara Koblar je zapela na Blejski Dobravi.

Duo Nota - Jelko Potočnik in Marjan Rekar.

PO DOBRO POČUTJE V TERM ZREČE

V mesecu januarju še posebej UGODNO:

Termini:

11. - 16. 1. 2002

20. - 25. 1. 2002

26. - 31. 1. 2002

5-dnevni termin v Hotelu Dobrava 2000****

za samo: 52.100 SIT (polpenzion)

58.100 SIT (polni penzion)

V ceni je vključeno: 5 x pol ali polni penzion, posvet pri zdravniku, kopanje, 5 x gimnastika ali hidrogimnastika, 1 x biserna kopel, 1 x vodna postelja z zeliščno oblogo, družabne prireditve.

Ugodnosti: 10 % popust na cene penzijskih storitev za upokojence

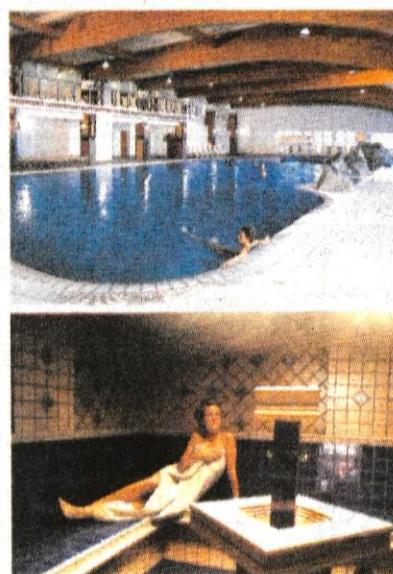
Doplacila: TT, namestitev v 1/1 sobi

NAŠE DARIO za rezervacije penzijskih storitev v zgoraj navedenih terminih: **KOPALNA BRISAČA TERME ZREČE**

Informacije in rezervacije: UNIOR, d.d., Turizem Tel.: 03 757 6 156, 03 757 6 157, 01 2 329 264, www.unior.si

ROGLA
Olimpijski in smučarski center, 1.517 m n.v.
TERME
ZREČE
Termalno zdravilišče, 395 m n.v.

Barbara Koblar je zapela na Blejski Dobravi.

Duo Nota - Jelko Potočnik in Marjan Rekar.

Furmani so nastopili na Primskovem brez folklore Ozara.

tudi na Jesenicah dva dni kasneje) obiska jeseniškega župana Borisja Breganta. Njegovi voščili ob novem letu sta bili še posebej svečan zaključek našega srečanja ob koncu leta z domačini na Blejski Dobravi in tudi pod šotorom na Jesenicih.

Presenečenja v Vodicah

Letošnji obisk pred novim letom z glasbenimi skupinami v Vodicah je obeležilo kar nekaj presenečenj. Prvič po petih letih se je zgodilo, da prireditelj ni bila občina ali Prosvetno društvo, marveč pred letom dni ustanovljeno turistično društvo s predsednikom Lojzetom Kosem. Druga posebnost pa sta bila nastopa osemletne Tjaše Križnar, mlade pevke, ki je bila uspešna že dvakrat tudi na Radiu Triglav kot prvi glasek Go-

Ansambel Tulipan

renške in nenapovedan nastop Brede Horvat, ki že 40 let igra fajtonarico in jo pozna po Avstriji, Italiji, Švicariji in še kje. Tjaša & petjem, Breda pa s harmoniko,

obe sta navdušili; prva z nežnim glasom, druga pa kot prava virtuožinja na harmoniki ob spremljavi moža Fritz.

Umetniško doživetje pa je bil nastop Lovskega pevskega zbora Medvode pod vodstvom Janeza Čadeža, ki je lani z evropskim turnejo proslavil srebrni jubilej. Nastop medvoških pevskih lovcev nas je tako prevzel, da smo se zabljudili, da bomo z njihovimi gostovanji po Gorenjskem nadaljevali tudi letos.

V Vodicah, kjer je občane v polni dvorani tudi letos pozdravil župan Anton Kokalj in se hkrati zahvalil tudi Gorenjskemu glasu za redna gostovanja v dvorani Kulturnega doma ob koncu leta, pa se je poslovil od prireditve Veselo v novo leto ansambel Jevšek, v turnejo nastopov ob koncu leta pa je vstopil ansambel Tulipan. Drugič med prireditvami v različnih krajinah po Gorenjskem pa je občinstvo

imel koncesijo občine za prireditve pred novim letom, nas je povabil pod ogrevan šotor. Ko smo vstopili vanj, so nas spreletavali mešani občutki: velik prostora, velik točilni pult in skoraj nobene mize in klopi. Pa se je potem izkazalo, da so nenačudne imeli prireditelji prav, samo očitno Jesenčani niso najbolj valjeni prireditvev, ki morda vsaj po mnjenju nekaterih bolj sodijo v dvorane. Med stalno ekipo s pevko Tjašo Križnar, harmonikarico Kristino Pahor, harmonikarjem z Blejske Dobrave Jernejem Arhom, svetovnim prvkom Matjažem Kokaljem z Oviš nad Podnartom in virtuožino iz Nožic pri Homcu Bredo Horvat, sta tokrat vzbujala pozornost skupina Country Holics in Prepah. Prva, Country Holics z Bleda, je bila z nami že na prireditvah na Primskovem in Blejski Dobravi. Povod je prijetno presenetila in obljubili smo občinstvu in skupini, da jo bomo predstavili tudi med Glasbeniki meseca v Gorenjskem glasu. Druga skupina Prepah s pevko Sonjo Zupan, bivšim prvim glasom Gorenjske pa bo morda na eni prihodnjih turnej zabavala občinstvo po Gorenjskem. Najlepše presenečenje pa je bil Senad Tičganj, s katerim se je pogovarjal Jože Košnjek.

Posebno doživetje pa je bil pod šotorom na Jesenicah nastop ansambla Tulipan. V nadaljevanju, ko je ansambel skrbel za ples in veselo razpoloženje, je Tulipan potrdil, da mu zabavna glasba ne leži nič manj kot narodna in da so fantje s pevko zares ansambel za vse: za mlade in starejše, za ljubitelje narodne in zabavne glasbe, za poslušanje in za ples...

Gorenjska banka, d.d., Kranj - Banka s posluhom pa je seveda tudi na Jesenicah presenetila z nagradnim vprašanjem in nagrado.

Zares veselo nazadnje v Besnici

Besnica je postala že kar tradicionalno kraj, kjer se turneja prireditve Veselo v novo leto z Gorenjskim glasom in domačini po raznih krajinah na Gorenjskem konča. Tu v Besnici si nazadnje tudi ansambl oziroma nastopajoči dan pred silvestrovim dajo duška. Tudi tokrat je srečanje, na veliko presenečenje tako nas kot tudi prireditelja, v nabito polni dvorani pripravilo Turistično društvo s predsednikom Miho Sušnikom.

Prvič je tokrat na turneji pred koncem leta v Besnici nastopil tudi ansambel Vita. Navdušil je s poznano vižo oziroma polko leta s Kokode polko. Tradicijo je v Besnici z nastopom potrdil ansambel Obzorje, kjer je vodja Vili

Breda Horvat iz Nožic pri Homcu.

Ansambel Svežina iz Tržiča

Janez Čadež in Zdravko Veber, člana Lovskega pevskega zbora Medvode sta navdušila v Besnici.

v Besnici so tudi letos poskrbeli za nagrade v žrebanju in tako smo skupaj z Gorenjsko banko, d.d., Kranj - Banko s posluhom v Besnici še posebej popestili naše srečanje pred koncem leta. Nazadnje pa so ansambl, predvsem Obzorje, s predsilvestrskim veselim razpoloženjem tudi tokrat sklenili letošnja srečanja Veselo v novo leto po Gorenjskem skupaj z Gorenjsko banko, d.d. - Banko s posluhom.

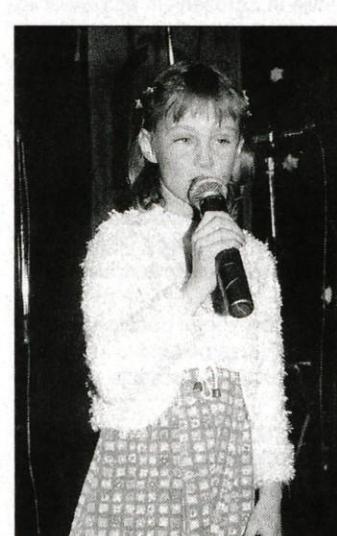
• Andrej Žalar,
slike in pogovori:
Jože Košnjek in A. Ž.

Jesenčki župan Boris Bregant - na Blejski Dobravi in na Jesenicih.

tokrat še posebej, nenapovedano, presenetil tudi Marjan Zgonc. Tokrat smo na njegovem nastopu obljubili, da bomo že spomladi z Marjanom nadaljevali na prireditve Veselo v pomlad.

Prijetno presenečenje pa je bila v Vodicah tudi Gorenjska banka. Ne le, da je vzbudila pozornost. Po končani prireditvi, ko smo tudi tokrat podelili nagrado Gorenjske banke za pravilni odgovor, smo slišali precejšnje zanimanje za Gorenjsko banko tudi med obiskovalci.

Tjaša Križnar iz Šenčurja - povsod je navdušila.

NAGRADNI KUPON - VESELO V NOVO LETO

Naročam Gorenjski glas

Ime in priimek.....

Naslov.....

Pošta.....

Kakšne barve so Tanjine citre?

Kupon pošljite do 15. januarja na Gorenjski glas, 4000 Kranj, p.p.124

Med nove naročnike bomo izzrebali tri lepe nagrade. Če se boste s tem kuponom naročili na Gorenjski glas, ga boste do 31. maja 2002 prejeli brezplačno.

Za pravilne odgovore povsod tudi nagrade Gorenjske banke.

ŠPAS TEATER

KRANJ - dvorana PRIMSKOVO

Nedelja 13.1. ob 17.00 ur

Marc Camoletti:
STEVARDESE PRISTAJAJO → komedija

v svetu 13.600 ponovitev

Igrajo:
SEBASTIJAN CAVAZZA, BORUT VESELKO
LJERKA BELAK, NINA IVANIČ,
MAGDA KROPIUNIG, MATEJA PUCKO

Prodaja vstopnic:
GORENJSKI GLAS
generalni medijski pokrovitelj
tel.: 04/201 42 47

Na Jesenicah Country Holics, Senad in Prepah

Prireditve na Jesenicah dva dni pred novim letom je bila svojevrstna posebnost. Prireditelj, ki je

Tudi svobodni sindikati na množičnih demonstracijah v Bruslu

Brzdanje globalizacije, socialna pravčnost, mir

"Novo Evropo je treba graditi skupaj z delavci in državljanji. Evropa mora biti več kot samo trg. Hočemo Evropo, ki bo prevzela skrb za zaščito interesov delavcev in ljudi."

Konvencija, ki jo je ustanovil evropski vrh v Luecknu, mora, če je mogoče, za medvladno konferenco leta 2004 predlagati vse tisto, o čemer je možno doseči soglasje, ali pa vsaj predloge interesnih skupin. Evropska konfederacija sindikatov toplo pozdravlja odločitev evropskega vrha, da so v tej konvenciji poleg predstavnikov nacionalnih parlamentov, Evropskega parlamenta in vlad zastopani tudi socialni partnerji. Uporabili bomo ves naš vpliv, da bomo iz sedanja Evrope naredili Evropo, ki bo skrbela za delavce in državljanje."

To so besede generalnega sekretarja Evropske konfederacije sindikatov **Emilia Gabaglia** ob zaključku množičnih demonstracij v Bruslu dan pred zasedanjem vrha Evropske unije.

Evropska konfederacija sindikatov združuje 60 milijonov članov, med njimi tudi članstvo Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. Tako smo se letos drugič, po lan-

temeljnih pravicah v bodočo ustanovo Evropske unije.

Demonstranti iz 20 držav so se od jutranjih ur naprej začeli zgrinjati na več kilometrov dolgi bulvar Emile Boksta, kjer so potekale izredno dobro organizirane mirne in nadvse slikovite manife-

Evropski sindikati za pravičnejšo Evropo.

stacije za socialno Evropo. Kako pozitiven je bil odmev sindikalnih demonstracij v politiki, dokazuje izjava predsedujočega Evropske unije Guya Verhofstrada, ki je večerno tiskovno konferenco začel z besedami: "Belgijsko predsedstvo je razumelo zelo jasno sporočilo 100.000 sindikalnih demonstrantov. To sporočilo moramo v jutrišnjih razpravah na vrhu zelo resno upoštevati." Po besedah bruseljskega župana pa mesto še nikoli v zgodovini ni doživel tako dobro organiziranih demonstracij. Zahvalil se je za odlično organizacijo, saj pri taki množici

Med svobodnimi so demonstrirali tudi gorenjski sindikalisti.

ni bilo niti enega incidenta in policiji, ki je bila v stalni pripravljenosti, sploh ni bilo treba posredovanja.

Tudi medijsko je bil dogodek zelo dobro pokrit. 150 predstavnikov Zveze svobodnih sindikatov Slovenije je bilo v koloni na 3. mestu, takoj za belgijskimi sindikati, in je vzbujala pozornost s

svojo enotno opremljenostjo in glasnimi ragljami. Zanimivo je, da je belgijska televizija pripravila 20-minutno poročilo o demonstracijah, ki se je začelo z izjavo predsednika ZSSS Dušana Šemoviča in posnetkom naših udeležencev. To poročilo so ponavljali vsak polno uro, vse do naslednjega dne. Časopisi so navajali v svojih poročilih, da so se demonstracij udeležili tudi predstavniki sindikatov iz držav kandidat ter omenili ZSSS in Slovenijo.

Tako je bila naša udeležba na evropskih demonstracijah v Bruslu ne samo prispevek k zahtevam za socialno Evropo, ampak tudi k

promociji slovenskega sindikalnega gibanja in Slovenije nasprotnih.

• Milena Sitar

Glas gorenjskih sindikatov

Poklicna pokojnina za peke

Pododbor sindikata pekov pri Sindikatu kmetijstva in živilske industrije Slovenije v ZSSS je prejšnji mesec sklical posvet o obveznem dodatnem pokojninskem zavarovanju pekov. To zavarovanje bo zamenjalo dosedano beneficirano delovno dobo.

V devetdesetih letih je bil uveden moratorij na to obliko priznavanja delovne dobe s povečanjem, ki so jo uživali nekateri delavci na najtežjih in zdravju nevarnih delovnih mestih. Pokojninske reforme je beneficirano delovno dobo ukinila in uvelia možnost dodatnega obveznega pokojninskog zavarovanja, ki gre v breme delodajcev. Seveda bo doslej pridobljena povečana delovna doba vendar tudi za naprej in za delovna mesta, ki so bila po starem bene-

ficirana, bodo morali delodajalci še naprej plačevati najmanj tolikšne prispevke za obvezno dodatno zavarovanje, kot so jih doslej za beneficirano delovno dobo.

Peke pa predvsem zanima, kako doseči, da bi bila tudi njim priznana težavnost delovnega mesta in tem možnost, da se nekaj prej upokoji. Največja obremenitev za peke je stalno nočno delo, pa tudi visoke temperature, prah.

Posvetna se je udeležil tudi mag. Milan Srna, direktor republiškega

urada za varnost in zdravje pri delu. Predstavnike pekov je seznanil z uredbo vlade, ki določa, na kakšen način se določijo delovna mesta, na katerih je obvezna vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje. Predlog lahko podajo poleg delodajalcev tudi reprezentativni sindikati. Postopek je dokaj zahteven, saj bo treba predložiti oceno tveganja z vsemi ukrepi za varovanje zdravja zaposlenih, poročila periodičnih preglevov, preizkusov in preiskav,

epidemioloških podatkov o zdravstvenem stanju delavcev in potrebi še druge podatke. O upravnosti zahtevkov bo odločila komisija, katero sestava bo določil minister za delo in bo delovala pri Uradu RS za varnost in zdravje pri delu. Za vsak novi zahtevek bo predsednik komisije določil tri strokovnjake, ki bodo na podlagi dokumentacije in ogleda delovnih mest odločali o upravnostenosti. Odločitev komisije bo dokončna, brez možnosti pritožbe, bo pa tudi časovno omejena. Komisija bo lahko preverjala, ali še obstajajo razlogi za obveznost delodajalca do obveznega dodatnega pokojninskog zavarovanja na določenih delovnih mestih.

Delodajalci bodo prispevke plačevali v poseben sklad dodatnega pokojninskoga zavarovanja; zanj bo jamčila država. Vsak zavarovanec bo imel svojo polico, na podlagi katere bo po izpolnitvi pogojev prejemal poklicno pokojnino.

V primeru smrti zavarovanca bodo zbrani denar na njegovem računu prejeli dediči.

Radio Belvi
Kranj 98.3 MHz

Glasbene želite: 04 231 80 80
SMS box: 031 383 383
Marketing: 041 713 972
Radio Belvi, d.o.o., Šmarjetna 6, 4000 Kranj

• Milena Sitar

Spremenjeni urnik pravne pomoči

Vse člane obveščamo, da bo od 1. januarja 2002 veljal spremenjeni urnik pravne pomoči, in sicer po naslednjem razporedu:

Sedež območja v Kranju, Poštna ulica 4: **vsak ponedeljek od 11.30 do 14. ure**

Sindikalna pisarna Škofja Loka, Kidričeva 1: **vsak ponedeljek od 14.30 do 16. ure**

Sindikalna pisarna Jesenice, C. M. Tita 86: **vsak ponedeljek od 17. ure do 18.30**.

V Kranju, Škofji Loki in na Jesenicah bo nudil pravno pomoč (svetovanje, pisanje vlog in zastopanje) Igor Pišek, univ. dipl. pravnik z državnim sodnim izpitom.

Pravno pomoč v sindikalni pisarni v Tržiču bo kot doslej izvajala Marinka Rotar, pravnica, in sicer **vsako sredo od 12. do 15. ure**.

Odvetnik Zdravko Rus od 1. januarja 2002 ne dela več za sindikat.

Dežurstvo v sindikalni pisarni na Jesenicah bo od 13. do 15. ure, v Škofji Loki pa ob petkih od 13. do 15. ure.

Povzetek sklepov

- Izvršni odbor Sindikata KŽI Slovenije in pododbor pekov pozivata Združenje delodajalcev Slovenije in Združenje agroživilstva pri GZS, da v tednu dni začneta postopek za uvedbo obveznega dodatnega pokojninskog zavarovanja na delovnih mestih v pekarstvu, kjer je pretežno nočno delo.
- Sindikati pri delodajalcih naj preverijo, ali so ocene tveganja delovnih mest pekov pripravljene ustrezno in vsebujejo psihofizične in druge obremenitev delavcev. Če ugotovijo, da ocene niso ustrezne, naj od delodajalcev zahtevajo, da jih popravijo.
- Vodstvo sindikata kmetijstva in živilske industrije Slovenije bo od ministra za delo pisno zahtevalo, naj določi člane komisije za določitev delovnih mest, za katere bo obvezna vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje.
- Pododbor sindikata pekov bo ob pomoči strokovnih služb v podjetjih pripravil seznam delovnih mest v pekarstvu s pretežnim nočnim delom in tudi predlog minimalne upokojitvene starosti za ta delovna mesta.

- Sindikat kmetijstva in živilske industrije Slovenije in pododbor pekov se bosta z Združenjem delodajalcev Slovenije in Združenjem agroživilstva pri gospodarskih zbornicah dogovorila o enkratnem višjem prispevku za dodatno pokojninsko zavarovanje za starejše delavce, ki zaradi kratke zavarovalne dobe ne bi mogli zbrati dovolj sredstev za izplačevanje poklicne ali znižane poklicne pokojnine. Sindikat pa bo ministra za delo pozval, naj v sklepku o uvedbi obveznega dodatnega pokojninskog zavarovanja za pekarstvo dejavnost določi možnost enkratnih začetnih vpelačil in s tem tudi ustrezne dodane zavarovalne dobe.
- Postopek za določitev obveznega dodatnega pokojninskog zavarovanja za pekarstvo je treba končati do konca leta 2002, zavarovanje pa naj bi veljalo od 1. 1. 2002.
- Sindikat bo pripravil načrt delovanja za primer, da delodajalci ne bi sprejeli pobude za določitev obveznega dodatnega pokojninskog zavarovanja za delovna mesta v pekarstvu. Sledile bodo vse oblike sindikalnega pritiska, tudi stavka.

• Milena Sitar

Julija letos se je začel stečajni

postopek v podjetju Almira v Radovljici.

Vsem delavcem je prenehalo delovno razmerje.

Ker pa je podjetje imelo še precej naročil

svojih kupcev, je takoj zaposlilo

najaz za določen čas do dokončanja poslov.

Na podlagi poslovne razmerje.

Odgovor je bil objavljen v zadnjem

lanskem številki in se nedvoumno

glasil.

Delavcu, ki se je na podlagi po-

godbě o zaposlitvi za določen čas

ponovno zaposlil v podjetju v ste-

čaju, pripada pravica do jubilejne

grade pri zadnjem delodajalcu,

nekateri pa tudi za skupno delo-

vno dobo.

Ker je stečajni upravitelj menil,

da podjetje v stečaju ni dolžno iz-

plačati jubilejne nagrade, ker gre

za drugo pravno osebo in je bila

kontinuiteta zaposlitve pri delo-

dajalcu prekinjena, smo preko

strokovne revije Pravna praksa za-

Jubilejne nagrade za delavce podjetja v stečaju

Julija letos se je začel stečajni

postopek v podjetju Almira v Ra-

dojljici. Vsem delavcem je pre-

nehalo delovno razmerje.

Ker pa je podjetje imelo še precej

naročil svojih kupcev, je takoj zaposlilo

najaz za določen čas do dokonča-

nja poslovne razmerje.

Na podlagi poslovne razmerje.

Odgovor je bil objavljen v zadnjem

lanskem številki in se nedvoumno

glasil.

Delavcu, ki se je na podlagi po-

godbě o zaposlitvi za določen čas

ponovno zaposlil v podjetju v ste-

čaju, pripada pravica do jubilejne

grade pri zadnjem delodajalcu,

nekateri pa tudi za skupno delo-

vno dobo.

Ker je stečajni upravitelj menil,

da podjetje v stečaju ni dolžno iz-

plačati jubilejne nagrade, ker gre

za drugo pravno osebo in je bila

kontinuiteta zaposlitve pri delo-

dajalcu prekinjena, smo preko

strokovne revije Pravna praksa za-

prosili za mnenje sodelavce Inšti-

tuta za delovna razmerja.

Odgovor je bil objavljen v zadnjem

MALI OGLASI**201-42-47****201-42-48****201-42-49****APARATI STROJI**Prödam 50 I BOJLER, malo rabljen za 10.000 SIT. **5741-282**PRALNI STROJ in zamrzovalno skrinjo 210 I Gorenje, prodam. **041/878-494**

PRIPIRAV IN DOSTAVA HRANE NA DOM

23 40 440 in 23 40 441

Dobre jedi za lačne ljudi

Električni ŠTEDILNIK Gorenje 4xelek., prodam. **2332-350**Poceni prodam PRALNI STROJ Gorenje in ŠIVALNI STROJ Veritas na nožni pogon. **23-11-150**Prodam VIEDOREKORDER Samsung za 10.000 SIT. **5333-914****NEPREMIČNINE**
AGENT - Kranj
TEL.: 2365-360, 2365-361Poceni prodam CIRKULAR za razrez hladilne. **51-32-622**Prodam SAT SISTEM komplet Eurostar, zelo ugodno. **031/792-450**Prodam PLETILNI STROJ Singer na kartice in mikrovalovno pečico. **5743-741**, zvečer**GR. MATERIAL**Prodam 1 m3 BELE MIVKE v vrčah. **252-15-67 ali 01/5402-637**Prodam HRASTOVE DESKE. **514-63-51****HIŠE PRODAMO**

ŽIGANJA VAS: na sončni, lepi lokaciji, v 3. gr.fazi, precej zemlje, bo 10.1.2002 ob 9.15 v sobi 15 Okrajnega sodišča Kranj JAVNA DRAŽBA. Varčnica znača 10 %, to je 652.377,80 SIT in mora biti vložena 8 dni pred prodajnim narokom na sodišču v Kranju, št. 5100-596-91225. Sklice na št. 001011-9389679-1

DRUŽBA ZA GRADBENIŠTVO, STORITVE IN PROMET Z NEPREMIČINAMI

Mlekarska 13, tel.: 04 280 88 00, fax: 04 880 88 12

KUPIM

ODKUPUJEMO BORODO HLODOVINO in CELULOZNI LES, tudi na parju. Doles, d.o.o., Cankarjeva 25, Tržič, 031/864-941

Kupim silažne BALE. **031/343-177**Kupim lahek GUMIVOZ. **031/759-272**

50

LOKAL ODDAM

ODDAM v najem ali odkup špecerjsko trgovino v Dolenji vasi. **514-10-82****nepremičnine**
DOM
Kranj, Stritarjeva 4
202 33 00V najem ODDAM prostore in MIZARSKO DELAVNICO. **041/637-100**STAVBO oddamo v najem za skladiščenje ali obrt. **2527-310**

45

PRIDELKIProdam dobro domače naravno VINO, rdeče iz Štajerske. **53-18-208**Prodam KVALITETNO SENO in OTAVO - nebalirano, Poljanska dolina. **512-24-18**

43

CVIČEK in belo VINO iz izbranih sort grozdi, malo špricano, prodamo. **041/637-277**

19420

PODARIMPotreboval bi sesalec, topli pod - itison ali kaj podobnega, če mi lahko odstopite. **041/220-856**

9

POSESTIV okolici Kranja prodam TRAVNIK v izmeri 9722 m². **041/332-070**

3

Kupim: Kranj ali bližnja okolica (Preddvor) VEĆJE ZEMLJIŠČE s hišo, lahko potrebna obnova ali KMETIJO. Tel.: 041/632-354

19429

KUPIM - REAL ESTATE

Enota Kranj, Nazorjeva ul. 12,

4000 Kranj, tel.: 04/2811 - 000

fax: 04/2026 - 459

Internet: [HTTP://www.svet-re.si](http://www.svet-re.si)

Email: info@svet-re.si

STANOVANJAKRANJ - Planina I; 48 m², večje enosobno, pritličje z atrijem, nizek blok, vsi priključki, mirna lega. Cena: 13,1 mio SIT (58.673 EUR). PS00694JN-KRKRANJ - Planina I; 45 m², večje enosobno, pregrajeno, obnovljeno, 9. nadstropje, vti priključki. Cena: 10,8 mio SIT (48.469 EUR). PS00513MA-KRKRANJ - Planina II; 68 m², dvosobno, 2. nadstropje, balkon, dvigalo, lepo ohranjeno. Cena: 14,8 mio SIT (66.327 EUR). PS00681MA-KRKRANJ - Planina II; 85 m², trisobno, adaptirano, nova kopalinica, 2. nadstropje, nizek blok, dobra lokacija. Cena: 16,5 mio SIT (83.163 EUR). PS00653MA-KRKRANJ - Zlato polje; 61 m², dvosobno, adaptirano, opremljeno, vti priključki, 2. nadstropje, CK, odlična lokacija, UGD-NO. Cena po dogovoru. PS00540JN-KRKRANJ - Zlato polje; 70 m², večje dvosobno, 1. nadstropje, adaptirano, CK, dva balkona, dobra lokacija. Cena: 15,7 mio SIT (70.408 EUR). PS00682JN-KRTRŽIČ - Deteliča; 79 m², trisobno, kompletno adaptirano, pritličje, nizek blok, termopan okna, jakuzzi, vti priključki. Cena: 16,5 mio SIT (73.980 EUR). PS00655MA-KRŠKOFJA LOKA; 60 m², dvosobno, v celoti adaptirano, 1. nadstropje, lastna CK na olje, vti priključki, možno plačilo v več obrokih. Cena: 13,7 mio SIT (61.225 EUR). PS00679JN-KRJESENICE; 50 m², adaptirano, dvosobno, 2. nadstropje, nizek blok, balkon, vti priključki. Cena: 8,5 mio SIT (38.265 EUR). PS00657JN-KR

POSESTI

KRANJ - Orehek; 180 m², nova, sodobno grajena, sončna, 440 m² parcele, takoj vseljava. Cena: 45,5 mio SIT (204.082 EUR). PH00702MA-KRKRANJ - Orehek; 230 m², nova, atraktivna enodružinska hiša, kvalitetno grajena, 400 m², parcele, CK-plin. Cena: 44,9 mio SIT (201.531 EUR). PH00691MA-KRKRANJ - Bobovek; 220 m², visokopričitljiva, dvostanovanjska, tloris 12 x 9m, 951 m² ravne, sončne parcele, z zelenim pasu, vti priključki. Cena: 43,2 mio SIT (193.878 EUR). PH00706MA-KRKRANJ - Mlaka; 423 m², hiša v IV. gradbeni fazi, komforntna, luksuzna gradnja, 1020 m² parcele, idilična, sončna lega. Cena po dogovoru. PH00586MA-KRMAVČIČE - okolica; 300 m², nova, v celoti izdelana, parcela 850 m², lahko dvostanovanjska. Cena: 53,5 mio SIT (239.796 EUR). PH00686JN-KRKRANJ - Drulovka; 210 m², manjša vrstna hiša, atrij 7 x 8m, K/P/M+p, v celoti izdelana, vti priključki, UGD-NO. Cena: 29 mio SIT (130.102 EUR). PH00620MA-KRPROTEVLOME kovinske MREŽE za okna, STOPNICE notranje, zunanjne, pohodne REŠETKE in NADSTREŠKI za vhodna vrata. GELD,d.o.o., Jesenice, ul. J. Šmidra 15, **580-60-26**

19626

PREDDVOR - Mače; 150 m², manjša enodružinska hišica, III. gr. faza, idilična lokacija, ob gozdu, 3111 m² parcele. Cena: 29,6 mio SIT (132.653 EUR). PH00670MA-KRPREDDVOR - Bašelj; 260 m², tloris 12 x 9m, hiša v podaljšani III. gradbeni fazi, lahko dvostanovanjska, zadnjina v ulici, ob gozdu, 810 m² parcele, vti priključki. Cena: 29,6 mio SIT (132.653 EUR). PH00657MA-KR

ZAZIDLJIVE PARCELE

ZG. BITNJE; 679 m², ravna, sončna parcela ob zelenem pasu, na čudoviti lokaciji. Cena: 11,2 mio SIT (50.000 EUR). PZ00586JN-KRKUPIM PARCELO po možnosti končno oz. na lepi lokaciji. **041/716-665**

17

RAZNO PRODAM

DRVA meterska ali razzagana, možna dostava, prodam. **041/718-019**

14

Kupim PARCELO po možnosti končno oz. na lepi lokaciji. **041/716-665**

17

J & T

NEPREMIČNINE

Hotel Grajski dvor, Kranjska c. 2,

4240 Radovljica, tel.: 04/531-44-24,

031/322-246, 041/703-839

50

Prodam suha mešana drva in smrekove brune. **514-21-207**

49

LOKAL ODDAM

ODDAM v najem ali odkup špecerjsko trgovino v Dolenji vasi. **514-10-82**

11

SOBO v Kranju, opremljeno, ogrevano

ODDAM samskemu moškemu. **232-50-59**

23

Oddamo GARSONJERO na Levstikovi ul.1 v Kranju, eni ali dvema študentoma. Inf. na **202-56-25 ali 201-26-35**

28

SOBO v Kranju, opremljeno, ogrevano

ODDAM samskemu dekletu. **2042-858**

39

XANTIA 1.8 SX oprema, I. 93, prva lastnica, zelo ohranjen, zelo ugoden prodam. **040/344-333**

19

STANOVANJA

ODDAMO

SOBO v Kranju, opremljeno, ogrevano

ODDAM samskemu dekletu. **2042-858**

39

alpdom

družinska družba

NEPREMIČINSKO

POSLOVJE

4240 Radovljica 1

Tel.: 04/537-45-00

Fax.: 04/531-42-11

4240 Radovljica 1

Cankarjeva 1

4240 Radovljica 1

Tel.: 04/531-45-00

Fax.: 04/531-42-11

4240 Radovljica 1

Cankarjeva 1

Zaposlimo:

VOZNIKA - DOSTAVLJAČA

Pogoji:
 - opravljen vozniški izpit B kategorije,
 zaželeno tudi C kategorije
 - končana srednja ali poklicna šola trgovske ali
 druge smeri
 - aktivno znanje slovenskega jezika
 - komunikativnost in smisel za delo z ljudmi
 - prednost imajo moški kandidati, starci do 35 let

Prijave pošljite do 18. 1. 2002 na naslov:
 VIPI, d.o.o., Brezje 76/d, 4243 Brezje.

Kandidati, ki bodo izpolnjevali pogoje, bodo vabljeni
 na razgovor.

NEPREMIČNINE BON
 Stritarjeva 5, 4000 Kranj
 tel./fax: 04/2362-995

NEPREMIČNINE MIKE & CO 2026-172

GRADEX
 NEPREMIČNINE Z LICENCO
 www.gradex-ge.si
 Tel: 04/23 62 681
 gsm: 041-758-755

www.ribenode.com Digitalni tisk
 Media Art Internet
 www.gorenjskaonline.com Studio
 Media Art, d.o.o. Delavska cesta 52, Kranj

frekvenca za GORENC
 GORENC

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je zapustila draga mama

JERCA GORJANC

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Posebej hvala dr. Poloni Malenšek in medicinskomu osebju Bolnišnice Jesenice za vso skrb. Najlepše se zahvaljujemo tudi g. župniku Milanu Gerdenu, pevcem in vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.

VSI NJENI

Kranj, Bitnje, Sora, Škofja Loka, 31. decembra 2001

OSMRTNICA

Na pragu 99. leta starosti nas je zapustila draga mama, babica, prababica in praprababica

FRANČIŠKA ROZMAN

Pogreb drage pokojnice bo v petek, 4. januarja 2002, ob 13. uri na kranjskem pokopališču.

Žalujoči: sin Milan, hčerki Draga in Slavka z družinami in ostalo sorodstvo
 Kranj, Radovljica, Ljubljana, Reka, 3. januarja 2002

V SPOMIN

2. januarja 2002 je minilo leto, odkar nas je zapustila naša draga

VERONIKA OŠTREK

Hvala vsem, ki ji prižigate sveče in se je spominjate.

VSI NJENI**OSMRTNICA**

Po dolgi in hudi bolezni nas je v 84. letu za vedno zapustila naša draga mama, babica in prababica

IVANA FLEIŠER

Poslednje besedo bo v petek, 4. januarja 2002, ob 14. uri na kranjskem pokopališču.
 Na dan pogreba bo žara od 8. ure naprej na tamkajšnjem pokopališču.

Fleišerjevi
Kranj, 2. januarja 2002**ZAHVALA**

V 84. letu se je od nas poslovila mama, stara mama, tašča, teta in sestra

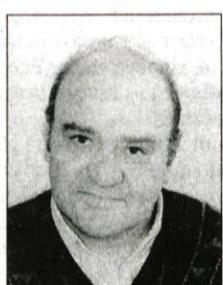
KAROLINA DROLE

iz Zgornje Besnice

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter vsem, ki ste se kakorkoli poslovili od nje ali jo pospremili na njeni zadnji poti. Najlepša hvala tudi osebju Doma starejših občanov Preddvor za požrtvovalno oskrbo, g. Markoviču za poslovilni govor, praporščakom ZB, pogrebnim storitvam Navčka, pevcem za lepo zapete pesmi in trobentaku za lepo zaigrano Tišino.

VSI NJENI**ZAHVALA**

Kogar imaš rad,
 nikoli ne umre,
 le daleč je...

V 61. letu je prenehalo biti plemenito srce našega dobrega moža, skrbnega očeta, starega očeta, brata, tasta

PAVLA HARTMANA

po domače Borštnikovega

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in nekdanjim sodelavkam za izrečena ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Zahvala g. župniku za pogrebeni obred in gasilcem, ki ste se od našega Pavleta poslovili in počastili njegov spomin, govorniku in trobentaku. Najlepša hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga pospremili k večnemu počitku.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI
Sp. Bitnje, 26. decembra 2001**ZAHVALA**

V 77. letu starosti je sklenila svojo življenjsko pot naša draga mama, babica in prababica

ANA GREGORČIČ

iz Pristave pri Tržiču

Obboleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter za spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi osebju Zdravstvenega doma Tržič.

Hvala tudi pevcom, pogrebni službi ter duhovniku za lepo opravljen obred in sveto mašo.

Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat hvala.

Žalujoči VSI NJENI

ZAHVALA

Bolečina da se skriti,
 tudi solze zatajiti,
 a kako srce boli,
 ko tebe več med nami ni.

MAJDA ZORMAN

Ob žalostnem dogodku se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti. Za nesrečno pomoč se iskreno zahvaljujemo osebju Kliničnega centra - Nevrološke klinike iz Ljubljane, posebej dr. Prestorju, sestri Ani Rober in prijateljici Darinku ter hvala vsem njenim nekdanjim sodelavkam in sodelavcem podjetja Astra iz Kranja. Posebna zahvala gre g. župniku Stanislavu Gradišku, g. Ivanu Petriču in g. Robertu Petkovšku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcom za zapete žalostinke, praporščaku, zvonarjem, trobentaku in pogrebniku g. Jeriču. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala, ker ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Mož Miha, hčerka Lucija, sin Miha, tašča Manca in ostalo sorodstvo
 Dvorje, Grad, Cerknje, Ravne pod Krvavcem, Rodica, Olševec, 2. januarja 2002

ZAHVALA

Življenjsko pot je sklenil naš

FRANC MAHNE

zobotehnik v pokolu

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, njegovim bivšim sodelavcem Zobne poliklinike iz Kranja, ki ste nam pisno ali ustno izrazili sožalje, njemu pa poklonili cvetje in sveče. Hvala duhovniku g. Gerdenu za opravljen obred in pevcom za zapete pesmi. Posebna zahvala pa gre negovalkam Doma upokojencev iz Kranja za nego na domu med njegovo bolezni in osebju oddelka 300 Bolnišnice Golnik, za skrb v zadnjih dneh njegovega življenja.

Žalujoči: žena Ivanka, hčerki Sonja in Anda z družinama in ostalo sorodstvo
 Kranj, 4. januarja 2002

JAKA POKORA**VREMENSKA NAPOVED ZA GORENJSKO**

AGENCIJA RS ZA OKOLJE, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
od -18 °C do -10 °C	od -16 °C do -8 °C	od -15 °C do -6 °C

V naslednjih dneh bo povečini jasno. V višjih legah se bo nekaj otoplilo, po nižinah bo ostalo mrzlo, pojavlja se bo megla.

Zavod za mladinski turizem obljuhlja preveč

Za malo denarja, še manj Budimpešte

Silvestrovjanje v Budimpešti se je sprevrglo v žalostno iskanje lokacij, zmrzovanje na ulicah pri čakanju na vstopnino, silvestrski večer, ki je trajal komaj kako uro. Budimpešta sama po sebi res ni kriva, da se ZMT-jevci ne znajo organizirati. Vedo sicer, kaj je teorija, o praksi se bodo pa še veliko učili.

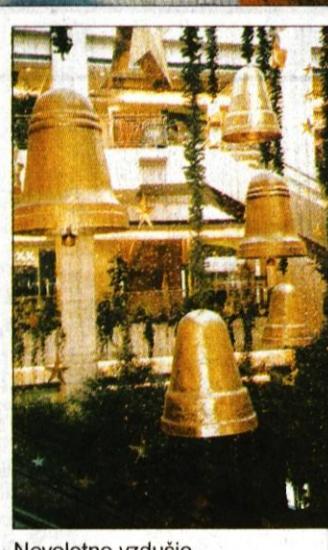

Parlament v Budimpešti.

Vsi vemo, da je "za malo denarja pač malo glasbe". V prenesenem pomenu, bi lahko rekli, da je za malo denarja pač malo turizma. Kdor je kaj hodi pol svetu, ve, če plačaš manjšo vsoto za pet-dnevni izlet s silvestrovjanjem v Budimpešti, pač nimaš pričakovati kaj posebnega: streho nad glavo, topel obrok in če imaš srečo, celo kako čistilko, ki sem ter tja sprazni košč v skupnih toaletnih prostorih. Pričakuješ lahko tudi še druga "presenečenja", nikakor pa ne vodiča, ki je pozabil, da je vodenje skupine pravzaprav njegovo delo; in raznih njegovih oziroma njenih izjav, češ da je tako ali tako novo leto, da ji ni treba vedno viseti z njeno skupino... Odnos je bil na "zavidljivi" ravni, navdušenost nad vodičko oziroma nad nami obojestranska, manjkala je le še izjava, da ona ni zaradi nas tam, ampak mi zaradi nje.

Zavod za mladinski turizem je mlada organizacija, ki je bila ustanovljena s strani ŠOU-a in Zveze ŠKLS konec leta 2000 in zase pravijo, da so "namenjeni vsem mladim, ki morajo zaradi plitkih žepov svoje odhodke temeljito proučiti", kar pa ji **ne daje pravice**, da potem s taistimi mladimi delajo kot z lanskim snegom.

Ce se vrнем čisto na začetek - ko smo še razmišljali, kje bomo silvestrovali, lahko priznam, da smo o tem začeli razmišljati malce pozno, vendar še vedno pravi čas, saj se je rezervacija in vse kar je bilo teorije in administracije uredilo brez problema. Odločili smo se namreč za petdnevno silvestrovjanje v Budimpešti z Zavodom za mladinski turizem, ker je bila cena dostopna, ker je bil pro-

Novoletno vzdušje

Eden redkih, nasmejanih trenutkov.

smo se nekako dokopali do forintov, smo mislili, da je težji del naloge že za nami. Pa se je šele zcelo...

V petek zvečer smo čakali v Tirolju na avtobus številka štiri, kot

"Moji dragi, upam, da se bom čim manjkrat izgubila," je pozabila povesti naša vodička.

bi nas nekdo pozabil - kar nas je potem spremjal po dni: večna čakanja, zmrzovanja, spreminjače odhodov iz mladinskega hotela in vsakič znova smo odkrivali življenje dvomilijonskega mesta tako, da smo se obvezno izgubili ali za razne vstopnine plačali pre-malo, raje preveč. V nedeljo, naprimer je vodička **poudarila**,

da gremo v pondeljek v nakupovalni center in naj nabavimo vse, kar rabimo, ker so v torek trgovine zaprte. Iz mladinskega hotela smo šli malce čez enajst zjutraj, rabili kako uro, da smo center na-

to do širih... Budimpešta se je začela pripravljati na najdaljšo noč v letu, trgovine so se zapre precej prej kot običajno in smo spet zmrzovali....

Tisti, ki se nismo odločili za silvestrovjanje na prostem, temveč za **bulisokk**, smo bili popolnoma razočarani. Lahko bi ostali kar v sobah, popili kaj kozarec, dva - vsaj vedeli bi, kako in kaj. Tako pa smo (spet) čakali na karte za bulisokk (tako imenovana silvestrska zabava, v nekem disku ali nekaj podobnega), dobili nekakšne VIP karte (take šale še ne), ki so veljale za toaletne prostore, prost prehod do prvega šanca in plesišča. **Od silvestrske noči smo imeli dobre pol ure do polnoči (na toplem), ob treh zjutraj pa je avtobus odpeljal nazaj do mladinskega hotela.** Toliko od obljuhljenega rajanja do jutra. No, lahko si ostal do jutra in potem pešačil do hotela, vendar glede na vzdružje med udeleženci silvestrovjanja, negativno nastrojenostjo do vodičke in njenega nadrejenega, ni bilo nobenega pravega veselja za praznovanje.

Era in edina stvar, ki je bila res dobra, je bila (recimo) nastanitev in okusen ter obilen samopostrežni zajtrk. Aha, pa še nekaj drži - v njihovi reklamni brošuri je zapisan stavek: **"Skupaj se bomo odpravili iskat nekaj novega, še neodkritega."**

Verjetno nihče od nas, ki smo se z ZMT-jevci odpravili v Budimpešto, ni mislil, da se bodo pa ravno tega držali dobesedno... • Alenka Brun

GLASOV JEŽ

Pravzaprav nihče več ne šteje mesecev, odkar je nekdaj priznana tržiška Gostilna Damulnek že zaprta. V takšni žalostni podobi je dočakala tudi leto 2002. Tudi sicer živo rdeči Unionov reklamni napis je že krepko obledel. To kajpak ni edina že dlje časa zaprta gorenjska gostilna, in sploh ne edina, ki jo kljub neobratovanju še kras Unionov napis, po možnosti čimvečji in na čimbor opaznem mestu. Zaradi delnic Pivovarne Union so se zadnji lanski mesec vrstili obrati in preobrazi, rešitve ter razrešitve, zato je Unionove prastare svetlobne napise marsikdo opazil še prej ter večkrat kot sicer. In prejšnji mesec so slovenski pivopivci dokazili hudomuso izvirnost: odslej v bifejih naročajo pivo INTERLAŠKO. • Ejg

